



This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

GVSTAVI SEYFFARTHI

PROF. LIPS.

**RVDIMENTA
HIEROGLYPHICES.**

CVM XXXVI. TABVLIS LITHOGRAPHICIS.

L I P S I A E

S V M T I B V S I. A. B A R T H.

C1D1DCCCXXVI.



Geo Duffield

Section _____
N^o _____

89315
S52r

R V D I M E N T A

H I E R O G L Y P H I C E S.

LIPSIÆ,
LITERIS GVILIELMI HAACK.

277 S.E.3
T 2618.
GVSTAVI SEYFFARTHI

PROF. LIPS.

RVDIMENTA

HIEROGLYPHICES

ACCEDVNT

EXPLICATIONES SPECIMINVM HIEROGLYPHICORVM

GLOSSARIVM ATQVE ALPHABETA

CVM

XXXVI TABVLIS LITHOGRAPHICIS.

L I P S I A E

SVMTIBVS JOH. AMBROS. BARTH

CIOIOCCCKXVI

Jaffar Pres. Assocn.
4-16-1923

LECTORI BONO S.

Scripta Aegyptiorum hieroglyphica non nisi pari et aequali ratione eaque certa et satis tuta explicari debent. Quamdiu aliae imagines imaginumque complexiones, et sensum praebeant, ad alia principia reuocandae sunt; quamdiu delineationum fines artificiosis coniecturis eruendos habemus; quamdiu hieroglyphices praecepta non nituntur inscriptionibus ad probanda aut reprobanda placita nostra aptissimis: tamdiu, et mihi quidem videtur, dolebimus, praestantissimae nationis, quam historia sacra laudibus effert, quae ad literarum artiumque humanitatem viam Graecis Latinisque praeiuit, praestantissima monumenta non legi vel, quod omnes capiunt, non intelligi posse ab eruditibus. Inuenienda est lex, ex qua non nomina, aut verba, aut formae grammaticae, aut aliae orationis particulae, sed integri variique textus explicari possint, quae utrum vera sit an falsa, inscriptio Rosettana arguet. Lapis Raschidicus enim est lapis ille Lydius, in quo examinentur sententiae de natura hieroglyphicorum qualescunque. Licet scripturam hieroglyphicam corpori nouo aut incognito comparare. Chemicus, quum ad explorationem veluti interpretationem corporis inexplorati se applicant, vident ante omnia de materiae natura siue conditione. Postquam viderunt, ex quo rerum genere sit suum pensum, utrum ad lapides, an ad metalla, an salia, an animalia, an ad alia spectet, progrediuntur, via inuenta, ad solutionem et descriptionem elementorum. Haec fere sunt, quae accipias his in lucubratiunculis meis. Periculum feci indagandi indo-

lem hieroglyphices atque definiendi potestatem imaginum, in quibus fore, ut Tua suffragia feram, non spero, sed ea, qua par est, modestia cupio.

Mihi semper persuasum fuit, scripturam Aegyptiorum hieroglyphicam non esse symbolicam e sententia vulgari, sed alphabeticam aut alphabeticæ simillimam. Vocabulorum enim symbolis nullam orationem clare tradi posse censebam; symbolicen vero, quali opus fuisset ad significationem cogitationum perspicuam et accuratam, nimirum artificiosissimam atque amplissimam simplicis aetatis simplicitati adscribere, non satis consentaneum videbatur. Inscriptionem Rosettanam nactus, quum singulas figuras pro singulis literis sumerem neque tamen legere possem, intellexi, hieroglyphicas, quas nos dicimus, literas nullas esse. Passim enim eadem signa ter quaterque repetuntur vno in loco atque, alphabeto vel alphabetis positis, neque leguntur vocabula satis Aegyptiaca, neque inveniuntur verba, quae secundum demoticum textum Graecamque translationem in singulis versuum locis invenienda sint. Quare miratus sum, recentiores, qui de hieroglyphica Aegyptiorum scriptura disseruerunt, missis grauioribus, iudicasse, imagines hieroglyphicas significare literas, more Phoenicio et appellatas et potestate instructas. Primitias hieroglyphices percepi e scriptura demotica. Quum enim SPOHNIVS, amicus defunctus non mortuus, clauem scripturae demoticae tradidisset, facillimum erat inuenire signa hieroglyphica, quae cum figura tum potestate conuenirent cum demoticis. Felicior fui legendis scriptis hieraticis, quae idem SPOHNIVS legere docuerat. Primo statim obtutu conspiciuntur inter literas hieraticas lineamenta hieroglyphica. Iam eo perueneram, ut cum successu ipsa tractare possem hieroglyphica. Quum scripta demotica inter se compararem atque accuratius et loca et verba paria deliberarem; contigit mihi, ut non solum genuinas Aegyptiorum literas, sed leges quoque regnantes in scriptura demotica reperirem. Eadem arte in scriptis hieraticis adhibita, etiam hieraticae scripturae interiora, quorum prima cognitio non minus cum SPOHNIO interuisse videtur, assequi ac libare credidi. Sic varia exempla et loca hieroglyphica quoque inter se conferenda mihi fuerunt. Restabat, ut quemadmodum demotica scripta cum hieraticis, ita hieratica cum hieroglyphicis expenderem, quo magis trium horum scribendi generum cum discrimina et proprietates, tum affinitates et communia apparerent. Hac quidem via his in quaestiunculis equidem processi, quam, etsi nihil, quo mea placita probentur, habeat, celare nolui, ne, cuius viri subsidii siue vniciis copiis solis usus essem, obscu-

rum maneret neque alienis riuus meos hortulos irrigasse censeret. In animo mihi fuit observationes meas hieroglyphicas cum secunda tertiaque parte operis SPOHNIANI emittere; non obtiti tamen, quum hic prodromus, fortasse non ab omni parte omnibusque ingratus, iam a me exire vellet in eruditorum orbem.

Si placet instituere examen principiorum hieroglyphices nostrae, adeas quaeso tabulas XIII—XXXII., quae glossario destinatae varia vocabula vario modo scripta exhibent. Qua in re fere ita verseris et ratiocineris. 1) Inscriptio Rosettana demotica non verborum symbolis, aut literis cum symbolis, sed literis constat, quarum accuratiores non tantum figura, sed ordine quoque et potestate respondent Phoeniciis antiquissimis illis. Ergo literae aut a Phoeniciis ad Aegyptios, aut ab Aegyptiis veteribus siue Chamicis ad Phoenicios antiquitus nescio an Cadmum ante venerunt. Phoeniciae vero literae, quum Phoenicia nomina delineationibus suis apta gerant, e Phoenicia vita prodierunt. Aegyptii enim non Phoenicia, sed Aegyptiaca lingua locuti sunt. Ergo Aegyptus literas a Phoenicia accepit, literarum, diuinae segetis, et veteres tradiderunt, diuina matre. Gradum fecimus. Etenim iam clarum est, partim non omnem Aegyptiorum scripturam fuisse symbolicam; partim antiquissimis temporibus Aegyptios coluisse literas easque exteras; partim denique scripturam demoticam non produisse, et putarunt, ex hieroglyphica breui manu. 2) Porro scripta hieratica, et SPOHNIVS auctor est, itidem non ideologica, quod dicunt, aut mixta, sed, quum literas contineant demoticas ornatas et variatas, grammatica sunt natura. Inde elucet, etiam secundam Aegyptiorum scripturam eamque sacerdotalem non hieroglyphicis sed demoticis a characteribus originem traxisse atque mature in Aegypto calligraphiam obtinuisse. 3) Deinde inscriptio Rosettana argumento est, artem Aegyptiorum hieroglyphicam non singulis imaginibus, sed imaginum coniunctionibus tantum exprimere potuisse verborum notiones. Facili negotio loca hieroglyphica cum demoticis Graecisque congruentia distinguuntur, quare non impeditum est praefinire, quid syntagmata hieroglyphica quaedam significare debeant. Iam sentis, legem quaerendam esse, per quam plures imagines ad vnam notionem innuendam adhibitae fuerint, siue, quod idem sibi vult, eruendum esse, quid faciant singulae figurae ad vnius verbi significationem. 4) Denique idem lapis Raschidicus probat, notiones non ubique pari modo, sed diuersis in locis diuersa ac noua ratione expressas fuisse. Non pauca sunt vocabula, quae quoties recurrant, toties noua ima-

gine distinguantur. Haec quidem syntagmatum variantium comparatio maxime omnium necessaria atque ceteris examinibus ut praemittenda, ita praeferenda videtur. Inde enim cognoscitur, quatenus imagines, quippe in vicem usurpatae, eandem potestatem ac partes tueantur. Quae quum animo meo obuersarentur, accidit, uti monitum est, ut integros papyros diuersos eiusdem argumenti inuenirem. Iam redeas ad Tab. XIII. — XXXII., in quibus eiusmodi complexiones hieroglyphicas discrepantes sed idem significantes habes, partim e variis locis, partim e diuersis exemplis congestas. Causa fuerit Aegyptiis necesse est, ob quam tum certas notiones certis imaginibus significauerint, tum pro signis adhibitis alia adhibere potuerint. Noli, quum in his mea placita expendis, reliquorum immemor esse. Hactenus quatuor, quod equidem scio, hieroglyphices principia et commendata et adhibita sunt. Symbolice singulis figuris singulas notiones tribuit, siue vocabula infert, quod principium KIRCHERVS I. secutus est. A symbolice eo differt ideologia, quod, quamquam et ipsa singulis imaginibus symbolicam potestatem adscribit, e plurium signorum argumentis tamquam notis notiones construit. Sic oculus apertus providentiam, constructio solida obiectum seu mundum, securis summam potentiam ac diuinitatem innuere videntur, e quibus quidem symbolis veluti elementis notionem Osiridis constare dicunt. Hanc interpretationem per integra scripta hieroglyphica nondum constanter adhibitam vidi, etsi inter alios PAHLINVS, V. E., praecipue ea est usus. Paronomasiae haec est ratio, ut cuiusvis hieroglyphici notionem quaerat ex appellationibus eius Semiticis, quam legem sibi scripsit SICKLERVS, V. M. Secundum iconoprotophonesin, si dicere licet, imaginum vis reperitur enunciandis delineatorum nominibus Copticis. Hoc principium secutus est CHAMPOLLIONVS, V. Sp., explanandis nonnullis nominibus propriis. Etenim in aliis iconophonesin cum ideologia coniunxit, in ceteris ideologiae symbolicaeque indulsit. Meum principium quod attinet, cernitur in calligraphia; interpretatio nostra symbolica quidem, sed grammatico-symbolica dicatur. Quum enim neque demotica, neque hieratica Aegyptiorum scriptura symbolica sit; quum literae demoticae e Phoeniciis, hieraticae vero e demoticis calligraphia prodierint; quum vocabula hieroglyphica non singulis, sed tot imaginibus scribantur, quot demotica et hieratica constant; quum multa hieroglyphica, praesertim non immodico imaginum numero, promiscue adhibeantur; quum omnibus fere in figuris hieroglyphicis hieratica lineamenta tamquam ossa insita facile deprehendantur: non absonum videbatur, imagines hieroglyphicas pro

literarum symbolis siue literis, ut CLEMENS ait, imaginibus similes factis accipere. Quae quum agitare, accidit, ut integros in papyros eiusdem textus, uti dictum est, alios hieratice, alios hieroglyphice scriptos, quod praeuideram et exspectaueram, inciderem. Quamuis enim iam licuisset, de literis hieraticis traducere sonos in hieroglyphicas ex inscriptione Rosettana, indice veri falsiue optima; mansisset tamen dubitandi locus, quum lapis scripturae hieroglyphicae non adiungat hieraticam eamque ab causam hieroglyphicis alienae literae hieraticae comparari potuissent. Oblatis textibus ancipitibus illis, tutior comparatio cessit, ita et protinus ac sine multa opera hieroglyphica scripta intelligere, neque intelligere solum, sed, de quo nunquam desperaueram, recitare quoque posse viderer. Accessit Tab. XXXVI. Sect. III. specimen hieroglyphicum cum hieratico suo, in quo lectionem exercere possis.

Sin breuius iudicium amas, videas de tribus vocabulis grauissimis et vsitatissimis, de אלהים deus, וסערא Osiris, כנא Aegyptus. Natio enim, quae deum suum primum, quae terram suam patriam, quae numinis notionem non symbolice aut ideologice, sed literis et pluribus adeo, quam opus fuisset, et constanter significauit; ea quidem natio nullum librum, nullum papyrus, nullum versum versiculumue symbolica aut ideologica ratione conscripsit.

Occasione data non possum non duobus verbis commemorare, quomodo scriptorum hieroglyphicorum interpretatio, quae nostrae aetati asseruata videtur, suscipienda sit. Hieroglyphicorum interpretationem nunc non a phantasiae quadam alacritate, sed a literarum linguaeque solerti studio pendere neque lectionem hieraticam et demoticam praeire sed sequi debere, res nostra loquitur. Itaque ut cum felici successu hac in re verseris, ante omnia linguae Chamicae, cuius aditus est in Coptica, interiora cognoscantur. Proh dolor! dialectus Coptica, latissimus campus, nondum adeo subacta est, ut omnibus, a quibus colatur, satis vberes fructus ferre possit. Quapropter etiam meis cum precibus suas multi coniungant, ne displiceat MVENTERO, V. S. V., ad quem omnes suspiciunt, aut aliis, manuscripta Zoegiana lustrare; pariter atque VATREMARIO, V. A. D. sua scrinia excutere, ut glossaria et collectanea grammatica praestantissima in lucem prodeant. Alterum vestibulum, quod ducat ad sacra hieroglyphica, illo prius et difficilius, est in literatura. Literae demoticae non multum absunt

a varietate et multitudine hieroglyphicarum. Quare curandum, ut omnes formae demoticae, veluti parentes vel aviae hieroglyphicarum, in suas classes disponantur. Quum eadem ratio sit scripturae hieraticae, etiam haec signa ad classes redigi, redacta ad demoticos ordines referri debent. Exemplo sit Tab. XXXVI. Haec quidem tabula, seminariolum nostrum, sufficere videtur ad novas partes et classes ubiuis sponte inserendas; vellem tamen aliam quandam viam non negligi. Multa Aegyptiorum scripta ad nostram aetatem peruenerunt, quorum bina, terna, quaterna eadem argumenta tractant. Cuius generis exempla, demotica cum demoticis, hieratica cum hieraticis, hieroglyphica cum hieroglyphicis inter se comparare licet, quo tutius literae diuersae, potestate non diuersae, expediantur. Nolite, qui bibliothecas Aegyptiacas ad manus habetis, hoc negotio supersedere, quo vno caute gerendo praeclare promerueritis. Quid dicam de collatione textuum hieraticorum cum hieroglyphicis suis fructuosissima? In describendis hieroglyphicis imaginum magis tenuitas, quam elegantia, magisque cum literis hieraticis affinitas, quam cum naturae veritate conuenientia spectanda sunt. Iuuabit interpretationem incipere non ab artificiosis et accuratis vt obeliscorum exarationibus, sed a rudibus ac leuibus vt papyrorum byssorumque scriptis. In vniuersum scripta Aegyptiorum antiquiora recentioribus hac in re praestare, non opus est memorare. Re literaria exhausta, breui eo peruenerimus, vt in quaestionibus hieroglyphicis nulla aut pauca incerta et dubia maneant.

Sed nolo longius meas cogitationes Tuo ingenio ostendere ac venditare Tuaque bonitate abuti. Restat, vt me meamque rem Tibi commendem. Itaque vale. Dedi in Academia Lipsiensi d. XIII. Iul. a. MDCCCXXV.

SEYFFARTH.

A R G V M E N T V M.

I n t r o d u c t i o.

	Pag.	
§. 1.	1.	De ratione quaestionis hieroglyphicae
§. 2.	2.	De meritis Spohnii
§. 3.	3.	Sententiae de lingua hieroglyphica
§. 4.	5.	Sententiae de potestate hieroglyphicorum
§. 5.	9.	De hieroglyphicis nominum

Cap. I. De hieroglyphicis in vniuersum.

§. 6.	12.	Claui
§. 7.	13.	De dialecto sacra
§. 8.	15.	De origine hieroglyphicorum
§. 9.	17.	De numero hieroglyphicorum
§. 10.	18.	De fatis hieroglyphicorum
§. 11.	19.	De proprietate hieroglyphicorum
§. 12.	20.	De ordine hieroglyphicorum
§. 13.	21.	De compositione hieroglyphicorum
§. 14.	22.	De varietate scripturae hieroglyphicae
§. 15.	23.	De ambiguitate hieroglyphicorum

Cap. II. De hieroglyphicis emphonicis.

§. 16.	25.	De positione
§. 17.	26.	De metathesi
§. 18.	27.	De variationibus
§. 19.	28.	De apocope
§. 20.	29.	De descriptione defectiua
§. 21.	29.	De descriptione superflua
§. 22.	30.	De permutationibus vocalium
§. 23.	32.	De permutationibus consonarum
§. 24.	32.	De coniunctione

Cap. III. De hieroglyphicis symphonicis.

§. 25.	33.	De origine hieratica symphonicorum
§. 26.	34.	De origine hieroglyphica symphonicorum

§. 27.	De variationibus symph.	Pag. 34.
§. 28.	De permutatione s.	— 35.
§. 29.	De positione s.	— 35.
§. 30.	De ordine s.	— 36.
§. 31.	De coniunctione s.	— 36.
§. 32.	De omissione s.	— 37.
§. 33.	De segmentis s.	— 37.

Cap. IV. De hieroglyphicis aphoniciis.

§. 34.	De indole aphonorum	— 38.
§. 35.	De mimeticis aph.	— 39.
§. 36.	De tropicis aph.	— 40.
§. 37.	De allegoricis aph.	— 40.
Epistola B. WEISKII		— 43.

Appendix I. Explicationes scriptorum hieroglyphicorum.

Specimen I.	Hymnus e papyro Cadetiano	— 47.
Specimen II.	Hymnus e pap. Berolin.	— 52.
Specimen III.	Hymnus e pap. Cadet.	— 54.
Specimen IV.	Hymnus e pap. Cadet.	— 56.
Specimen V.	Hymnus e pap. Berolin.	— 58.
Specimen VI.	Hymnus e pap. Berolin.	— 60.
Specimen VII.	Inscriptio scarabaei	— 61.
Specimen VIII.	E Museo Kircher.	— 62.
Specimen IX—XVI.	E Musciis Gallicis et Italicis	— 63.
Specimen XVII.	Ex inscriptione Rosettana	— 65.
Specimen XVIII.	Ex insc. Rosett.	— 69.

A p p e n d i x II.

Glossarium	— 73.
----------------------	-------

A p p e n d i x III. De alphabetis.

I. Alphabetum mixtum	— 85.
II. Alphabetum comparatium atque in classes dispositum	— 90.
III. Alphabetum ambiguum	— 91.
IV. De varietate linearum in hieroglyphicis secundariorum	— 92.
Index	— 93.
Addenda	— 97.

INTRODUCTIO.

§. 1.

De ratione quaestionis hieroglyphicae.

Nulla fere est quaestio tam antiqua aetate, tam digna argumento, tam varia euentu, tam denique, vti videtur, impedita successu, quam ea, quae ad hieroglyphicam Aegyptiorum scripturam pertinet. Si verum est, hieroglyphicen antiquissimorum mysteriorum, quae sacerdotes soli aperire valerent, partem constituisse; tempus omnino definiri nequit, quo homines literarum amantes huius generis scripta interpretandi periculum fecerint ¹⁾. Quanta et quaenam efficiantur recta hieroglyphorum intelligentia, id tum demum definire licebit, quum constiterit de aetate, de argumento, de pretio illorum scriptorum, quamuis nunc grauissima sane et praestantissima quaeque suspicari debeamus ²⁾. Longum foret, disserere de fatiis horum

1) E sententia ZOEGAE (De Obelisc. Sect. IV. c. II. p. 567. sqq. col. p. 549.) scriptura hieroglyphica, initio simplex et cuius clara, Psammeticho regnante ita implicari coepit, vt sine singulari institutione nemo eam subinde intelligere posset. Inter veteres inclaruerunt HORVS APOLLO, CAEL. AVG. CVRIO, HERMAPION, CLEMENS AL. alique, qui, quatenus suam sententiam, quod inprimis de *Horo Apolline* valet, tradiderunt, disputatores mihi videntur. (Conf. Fabr. Bibl. Gr. L. I. c. XIII. §. III. p. 98. sqq.)

2) Inter omnes constat, Aegyptum floruisse, quum Graecia et Italia aliaeque terrae ignorantiae et barbariei tenebris adhuc premerentur, neque magis dubium est, ex Aegypto multas, quas veneramus, artes et doctrinas ad has gentes transiisse. Itaque vel ex his patet, a grammatica hieroglyphorum lectione pendere non solum perfectiorem totius antiquitatis, quae tamquam defectione longa obscurata iaceret, cognitionem, sed vniuersae etiam scientiae locupletationem nobilissimam.

studiorum. Quum enim alii alias opiniones de hieroglyphicis alerent, diversissima in iis sibi reperiunt³⁾. Difficultas autem lectionis hieroglyphicae nascitur partim ex obscuritate linguae, partim e ratione scripturae veteris Aegyptiacae, ita vt non mirandum sit, rem in prouerbum abiisse⁴⁾.

§. 2.

De meritis Spohnii.

Quod sibi videtur hic libellus rationem tradere, qua hieroglyphica scripta legenda sint; id cuius nomini adscribi debeat, tacere, maxime impium et inuidiosum esset. Scilicet SPOHNIVS, vir immortalis meriti, omnia praeparauit, quae ducunt ad intelligentiam etiam hieroglyphicorum. Quodsi concessum ei fuisset, pergere in via, quam ingressus erat, plura Aegyptiorum scripta inspicere, perlegere, inter se comparare, quod mihi contigit; non potuisset, sed debuisset leges etiam inuenire, quibus hieroglyphica

3) HORVS APOLLO (Hieroglyph. Libb. II.) non inuenit nisi rerum sacrarum et humanarum obscura indicia; CLEMENS ALEX., quatenus se ducem secutus sit, sententias morales (Stromat. L. V. c. 7.), aequae atque PLVTARCHVS (de Iside p. 436. T. II. p. 363.); HERMAPION regum laudes (AMMIANVS MARCELL. L. XVII. p. 92.); KIRCHERVS placita cabbalistica, metaphysica, theosophistica (Oedip. Voll. III. Obelisc. Pamphil., Obelisc. Isae., Panth.); PLVCHIVS calendaria, meteorologica, astronomica (*Histoire du ciel* etc.); DENONIVS praecepta agraria (*Voyage de Naples* etc.), auctor libri *De l'étude des hiéroglyphes* (Par. 1812.) inter alia versionem Psalmi 100. Davidici, alii alia. De plerisque enim non constat, neque de iis, quos auctores enumeremus. (Conf. ZOEGA de Obel. c. VII. p. 175. sqq.)

4) Facilius haec causa iudicabitur, quum actum erit de singulis. Quaenam autem hac de re communis sit sententia, nemo nescit. Liceat verba glossatoris itineris Denoniani (p. 107.) afferre: Wir besitzen keinen Schlüssel über die ältere und neuere symbolische Schreibkunst der Aegypter. Sie veränderte sich unzählige Male und mit ihr der Sinn der Figuren. Als die Gewohnheit Briefe zu schreiben aufkam, geriethen die Hieroglyphen in Vergessenheit. Die Schwierigkeit sie zu verstehen, welche schon damals sehr gross war, vermehrte sich nun dadurch, dass man sich nicht mehr bemühte, sie zu studiren. Daher das gegenwärtige Unerklärbare dieser Räthsel auf den Grabmälern, Obeliskern und Gefässen der Alten. Selbst Priester und Gelehrte Aegyptens konnten sie nicht mehr lesen, wie sollte man es heutzutage vermögen? Es wäre lächerlich, sich desswegen bemühen zu wollen.

scriptura constat. Quae quum ita sint, velim hae schedae accipiantur tamquam placita SPOHNII, vel tamquam fructus, qui ex segete eius prodierunt, quem instauratorem literarum Aegyptiacarum veneramur ⁵).

§. 3.

Sententiae de lingua hieroglyphica.

Tota quaestio de hieroglyphica Aegyptiorum scriptura in duas partes diuiditur, quarum altera spectat ad linguam, quae eiusmodi in scriptis la-

5) Non negavi vel negabo vnquam, SPOHNIVM in opere suo Aegyptiaco non omnia recte exposuisse (vid. De lingua et litt. vet. Aeg. Praef. p. XV.), neque is sum, qui aliorum merita post SPOHNIVM imminuat. Non paucae sunt literae et verba, quae, quum ad priorem aetatem spectent, ille emendasset, si vltimam manum adicere potuisset. Non decet itaque criticum, SPOHNII merita sigillatim censere, sed summam. At quae apud SPOHNIVM humanae debilitatis speciem prae se ferunt, non multo maioris pendenda mihi quidem videntur, quam scissurae in obeliscis et pyramidibus aeternis, vel quam naeuuli in picturis Raphaëlicis diuinis, in quibus plebecula aut inuidiosi haerent. Quinque vel sex potissimum egregie promeruit SPOHNIVS. Primo eam viam ingressus est, qua ad obscuritatem Aegyptiacam dilucidandam procedatur (vid. Mem. SPOHN. p. 22.). Etenim iter est a demotica scriptura ad hieraticam, hinc ad hieroglyphicam. Qui contra agunt, ii statim in vestibulo sacrarii ita impediuntur, vt, quae vltra sint, videre nequeant, aut conicere tantummodo possint. Porro integras inscriptiones demoticas primus interpretatus est, quo duo euenerunt grauissima, cognitio linguae, quae scriptis Aegyptiorum demoticis subest, atque ratio scripturae vulgaris. Quam bene autem versatus fuerit, id nunc nouo argumento, scilicet interpretatione inscriptionis Rosettanae hieroglyphicae probabitur. Deinde integra quoque hieratica scripta illustravit (vid. SPOHN. de ling. et litt. vet. Aeg. p. 49 — 54.). Ex his denuo primum apparuit, scripturam, quae a sacerdotibus nomen acceperit, constare literis, apparuit, quales sint literae, quomodo differant a vulgaribus. Sic docuit etiam, linguam, quae in demoticis inscriptionibus inuenitur, eandem legi in sacerdotalibus. Atque SPOHNIVS, quum clauem scripturae hieraticae etiam nactus esset, persuasissimum sibi habebat, omnia facilius ab aliis reperi-
tum iri, quam haec. Qua in re constanter, sed modestissime contendit, se aut nullos aut seros aemulatores habiturum esse. Ipsam vero scripturam etiam hieroglyphicam, quod summum est, attigit (vid. Memor. SPOHN. p. 22. 24. eiusd. Aegypt. p. 46. Specim. VI. not. 8. Praefat. p. XIII.). Negavit quidem constanter tum priuatim, tum publice, se aliquid vidisse de hieroglyphicis (Memor. SPOHN. p. 28.); id vero fecit magis pro modestia sua et sceptica, quam pro veritate. Sciebat, neminem debere de hieroglyphica scriptura in vniuersum disputare nisi eum, qui inscriptionem Rosettanam, quam comitetur translatio Graeca velut iudex seuerus, cum aliis scriptis sana ratione explicuerit. Quae quum ita sint, inquam, absque inuidia profiteor, huius libelli merita, qualiacunque dicantur, non meis studiis, sed SPOHNII lucubrationibus longe maioribus et praestantioribus deberi.

teat, altera ad potestatem siue consilium signorum, quibus scriptum est. Quod attinet linguam hieroglyphicam, alii cogitarunt de ideali quadam siue omnibus communi ⁶⁾, alii de Hebraica vel coniuncta e variis dialectis Semiticis ⁷⁾, alii de Coptica ⁸⁾, alii de aliis. Vix eget demonstratione, nullam harum sententiarum recte sese habere posse. Non enim intelligitur, nec quomodo peregrina lingua in Aegyptum illata per tot saecula vigere et adhiberi potuisset ⁹⁾, nec quomodo vernacula in tantis rerum vicissitudinibus omni parte salua et integra conseruata esset ¹⁰⁾.

6) Huc referendi sunt, qui hieroglyphica pro indiciis verborum sumserunt, quorum imaginem indicarent.

7) Hanc sententiam accuratius tractarunt duo libelli: *Die heilige Priestersprache der alten Aegyptier als ein dem Semitischen Sprachstamme naherwandter Dialekt aus historischen Monumenten erwiesen*, von Dr. F. C. L. SICKLER. Erst. Theil. Hildburghaus. MDCCCXXII. Zweiter Th. Ebend. MDCCCXXIV.

8) Quum priori aetate linguae hieroglyphicae nulla fere ratio habita sit; recentiores plerique ad Copticam prouocarunt. Fusius et doctius hac de re egerunt QVATREMARIUS (*Recherches sur la langue et la litterat. de l'Eg. Paris. 1818. inprimis Sect. I.*) atque CHAMPOLLIONVS (*Précis du système hiéroglyphique* p. 374. al.).

9) Est nonnullorum sententia, sacerdotes Aegyptiacos, tamquam exteros, ex Aethiopia vel alia terra secum apportasse linguam peregrinam. Ab omni autem probabilitate alienum videtur, sacerdotes, quorum pauci singulis in urbibus et pagis dispersi vixerunt, et voluisse et potuisse hanc linguam per mille aut millia annorum integram seruare. Constat porro, inscriptiones hieroglyphicas initio non sacerdotibus factas fuisse, sed omnibus, neque eas sacerdotes solum, sed homines etiam profanos et vulgares auctores habuisse. Tradit vltimus versus inscriptionis Rossettanae, hocce decretum publicum iis in locis collocatum esse, quo ineuntium oculis optime sese offerret. DIODORUS SIC. (Lib. II. c. 81. Lib. III. c. 3.) diserte docet, sacerdotes vulgum docuisse scribendi artem, eos potissimum, qui artibus incumberent. Huc spectat, quod huius generis artificia hieroglyphicis ab his hominibus ipsis ornata exstant. Sic continent scarabaei, quos pro numis in Aegypto valuisse, nuper acumen S. QUINTINII demonstrauit, (*Sull' uso, cui erano destinati i monumenti detti scarabei* etc. Turin. 1825.) regum nomina, hymnos, preces breues et eius generis alia.

10) Quaeuis lingua tum omnino, tum praesertim cum Homero suo caruit, constanter certas quasdam easque aeternas ad leges mutatur, adeo vt post saecula nonnulla prioris dialecti vestigia rarius, quod multis exemplis demonstrari potest, reperiantur (vid. libr. nost. De sonis litt. Graec. tum genuin. tum adopt. Acced. comm. de litt. Graec. subinde vsit., diss. cum epist. G. HERMANNI. p. 641. ff.). Hinc intelligetur, linguam Copticam, quae e scriptis saeculi II. et III.

Aegyptiorum hieroglyphica secundum communem sententiam sunt rerum imagines, quibus cogitationes significarentur ¹¹). De his quidem figuris triplex exstitit eruditorum sententia, de quo nunc breviter disserendum et, quatenus obstent argumenta, docendum est ¹²).

I.

Hieroglyphica significant rerum notiones, quarum imaginem prae se ferunt ¹³). Haec sententia antiquissima et maxime omnium diuulgata stare

11) Hac in descriptione persistere possumus, dummodo non neget: 1) deorum, hominum, animalium atque rerum parum cognitarum imagines huc etiam spectare; 2) simulacra nunc clarius et accuratius, nunc obscurius et negligentius efficta idem sibi velle; 3) quodvis hieroglyphicum, siue perfectum, siue rude suis lineis definiri; 4) denique ideas etiam et actiones hoc modo exprimi potuisse.

12) Quicumque systema hieroglyphicum extruxerint, iis, qualis nunc est diplomaticae Aegyptiacae ratio, quinque observanda erant, scilicet 1) ut id, quod doceretur, per se esset probabile; 2) ne repugnaretur iis monumentis, quibus translationes et transscriptiones textuum hieroglyphicorum additae sunt; 3) ut placita cum argumentis e locis parallelis congruerent; 4) ne hieroglyphice inuenta obuersaretur legibus, quae pœne eadem sunt, scripturae hieraticae; denique 5) ut veterum testimoniis disertis satisfaceret. Haec ad praecepta singula placita examinabimus, ita ut praecipue prouocetur ad inscriptionem Rosettanam et demoticam et hieroglyphicam et graecam, ad scarabaeos et papyros hieroglyphicos aliosque locos, quae easdem sententias eodemque versus repetunt, denique ad verba sacerdotali ratione scripta, quae respondeant hieroglyphicis, nec non ad orationis seriem.

13) Haec opinio, quam KIRCHERVS praecipue tuitus est in suis voluminibus sex hieroglyphicis, eo constat, vt verbi caussa leonis imago significet leonis vocabulum, hominis species hominis notionem. Eius generis scriptura proprie nulla lingua vtitur nisi ideali quadam vel omnium populorum communi, vt supra diximus. Quaeuis natio in videndis eiusmodi imaginibus, cum recitaret, sua verba adhiberet veluti pro leone 𐤋𐤍𐤏𐤕, 𐤋𐤍, 𐤋𐤍𐤏, 𐤋𐤍𐤏𐤕, 𐤋𐤍𐤏𐤕, 𐤋𐤍𐤏𐤕, *lion, leone.*

nequit, quoniam sic oratio integra non nisi obscure et ambigue scribi potest ¹⁴⁾, hieroglyphicorum numerus non sufficit tantae notionum copiae ¹⁵⁾, singula hieroglyphica sibi non constant ¹⁶⁾, quoniam denique, vt alia mitamus, obstat inscriptio Rosettana ¹⁷⁾.

14) Qui tradunt veterem Aegyptum talibus hieroglyphicis scripsisse, quid credant, non satis reputasse videntur. Fac, recte se habere, quae CLEMENS ALEXANDRINVS tradit (Stromat. L. V. c. 7. p. 670.), Diospoli in vestibulo expressa fuisse puerum, senem accipitrem, odii piscem, crocodilum, quae ille interpretatur: *o qui nascimini et interitis, deus odio habet impudentiam; (φαινεται τοινυν, inquit, συντιθεμενον το παν συμβολικον δηλωτικον ειναι ταδε: „ὁ γινόμενοι καὶ ἀπογινόμενοι, θεὸς μισεῖ ἀναιδείαν.“)*; nullo pacto concedi potest, hanc fuisse hieroglyphices rationem. Quid impedit, quominus alius legat: *iuuenis et senex, deum impudentem odio habeatis*, vel: *iuuenem et senem deus odit impudenter*. Si hieroglyphica significassent vocabula; adesse debuissent notae, quibus discernerentur substantiua ab adiectiuis, verbis, aduerbiis, nominatiui casus a reliquis, personae a personis, modi a modis. Quod si factum fuisset, quot signa, quaeso, suffecissent ad vnus hieroglyphici potestatem definiendam? Ceterum non intelligitur, quomodo particulae orationis, quomodo res ideales et in obtutum humanum non cadentes pingi potuissent. Is mihi magnus sit Apollo, qui verba, quae vltimus versus inscriptionis Rosettanae habet: *hicce lapis cum scriptura sancta, vulgari et Graeca erigatur in templis totius Aegypti iuxta imaginem Ptolemaei Epiphaniis*; quacunque demum ratione placeat hieroglyphice scripserit, sed ita, vt quiuis, tradita clauē, eandem sententiam percipiat.

15) Negari nequit, Aegyptiacam linguam prae omnibus excellere, vti conuenit nationibus eruditis, notionum abundantia et distinctione, atque scripta hieroglyphica non solum ingenti numero, sed etiam diuersissimo argumento et indole seruata esse e tempore, quod duo saltem millia annorum amplectatur. Nihilominus ii, qui hieroglyphicorum numerum computarunt, vix mille formas reperierunt (conf. CHAMPOLL. *Précis du syst. hier.* p. 263. sqq.); ex quo sequeretur, illis in scriptis nonnisi mille verba adhibita esse diuersa.

16) Quum singula signa notionum potestatem haberent; possent quidem nunc clarius et elegantius scribi, nunc negligentius, neutiquam vero deberent cum aliis signis commutari, quae aliam sententiam proderent. Sic verbi, quod YOUNGIVS (Account of some recent discoveries in hierogl. lit. Lond. 1823. p. 158.) pro *consecratum* sumit, signum primum ita adumbratur in Obelisco Barberino et alias, vt imagines nunc canum, nunc lacertarum vel testudinum oriantur, qui rem suspensam adedant (vid. Tab. I. n. 1. 2. 3.). Quiuis autem concedet, horum animalium diuersum esse debere significatum atque quadruplicem imaginem non congruere cum prima illa vna.

17) Non multum acuminis requiritur ad inuenienda loca Rosettanae inscriptionis hieroglyphicae, quibus respondeant loca sacerdotalis, atque ad significandum, quid hieroglyphicorum

II.

Hieroglyphica sunt signa verborum pro voluntate inuentorum electa aut singula, aut coniuncta, aut denique nunc singula nunc coniuncta ¹⁸⁾. Quae argumenta autem vetant, quo minus hieroglyphica pro notis rerum, quas significant, sumantur, eadem obstant priori etiam sententiae. Secunda cadit, quum eiusmodi figurarum consociationes cum aliis comparantur ¹⁹⁾

quidam ordo valere debeat secundum versionem additam. Sic Lin. VI. inter verbum primum et quintum a sinistra non possunt contineri, quam Graeca: ἡ προσονομασθῆσεται; atque Aegyptiaca: *sch ne emynee eerscho* (vid. SPOHN. de ling. et litt. v. Aeg. p. 12. L. XXIII. 5.). Quodsi vero singula hieroglyphica notiones significarent; illo in loco non tria vocabula sed tredecim continerentur. Hinc accidit, vt KIRCHERVS negaret, Hermapionis interpretationem Obelisci Ramesensis, quae recte se habet, quoniam non satis verborum haberet (Obelisc. Pamphil. p. 151. sqq.).

¹⁸⁾ Hanc sententiam aluerunt PALINIVS (Analyse de l'inscript. en hierogl. Dresd. 1804.), SICKLERVS (OKENII Isis ab anno 1821.), YOUNGIVS (Account of some rec. disc. p. 153.), CHAMPOLLIONVS (Précis du syst. hier. p. 282. col. 275.) magna ex parte, alii. Differret autem haec scriptura a mimetica illa, quam modo diximus, eo, quod ad notiones exprimendas non adhiberetur cuiusvis rei sua imago, sed eligerentur pro lubitu aliae. Hinc leo pictus non leonem significaret, sed veluti hominem, auem, actionem, particulam quandam grammaticam, vel alia quaevis. Huius scripturae hanc legem fuisse conicit SICKLERVS (lib. cit.), vt, cum Aegyptii Hebraice vel Semitice locuti essent, imagines rerum pro iis notionibus adhiberentur, quae simili ratione pronunciarentur. Sic secundum paronomasiam pennae imago significat *loqui*, quoniam Arab. *عبر* inter alia est *loqui* atque Hebr. et Syror. *penna* *אבר*, *כנן* sonat. Contra monendum, quod Aegyptii peregrina lingua vti non potuerunt (vid. §. 3.), quod cum vnus rei imagine non solum multa verba, sed varios etiam verborum significatus comparare licet, quod denique verba comparata atque significatus eorum, qui quadrent, longe senioris aetatis sunt.

¹⁹⁾ Sic hieroglyphica, quae KIRCHERVS vertit (Ob. Pamphil. p. 510.): *vitam dat rebus omnibus*, CHAMPOLLIONVS (Précis du syst. hier. p. 84.): *ceci est l'aspect, la maniere d'être, la présence ou la ressemblance*, atque YOUNGIVS (Account of some rec. disc. p. 156.): *immortal*, ita mutantur, vt recognosci non potuissent (vid. Tab. I. n. 7 — 18.). Quum hieroglyphorum coniunctio quaedam notionem expressisset, seruari debuissent signa electa, neque vero cum reliquis fere omnibus commutari. (Plura exempla habes in CHAMPOLL. Prec. Tab. general. n. 5. YOUNG. Account. p. 153. sqq.)

atque ad sacerdotalem scripturam referuntur ²⁰⁾. Vtraque ratione tertia etiam opinio reuellitur ²¹⁾.

III.

Hieroglyphica merae sunt literae, quas nos dicimus ²²⁾. Haec sententia, licet a pluribus proposita ²³⁾, a nemine adhuc, quod equidem scio, pro-

20) Sic verba (vid. Tab. I. n. 18 — 21.), in quibus nunc bina signa, nunc singula congruunt, ita distinxerunt (vid. KIRCH. Obel. Tom. III. p. 428. CHAMPOLLION. Précis. Tab. gen. n. 91. 93. 103. 101. YOVNG. Account p. 153. s. n. 12. 14. 15. 16.) vt n. 18. sit symbolum *Osiridis* (*nom ordinaire d' Osiris considéré comme roi de l' Amenti, ou demeure des ames*), n. 19. symbolum *Isidis*, n. 20. symbolum *Nephthyos*, n. 21. symbolum *Athoris* siue *Hathoris* et *Athyris*. At haec verba in scriptis hieroglyphicis non solum promiscue adhibentur (vid. Papyr. Cadet. coll. pap. Berolin. No. 8., vbi eadem carmina et carminum partes reperiuntur), sed etiam in hieratica scriptura (vid. Tab. I. n. 22.) paribus in locis non distinguuntur. (Vid. Pap. Cadet. v. l. coll. Pap. Par. Descript. de l'Eg. L. 84. Pl. 62. L. 78. P. 60.). Quum enim aliud sit, invocare Osiridem atque Isidem, quumque haec carmina a sacerdotibus memoriter comprehendenda fuerint (vid. Clemens Alex. Strom. Lib. VI. c. 4. p. 757. col. nost. lib. *Bemerkungen über die Aeg. Pap. auf d. K. B. z. B.*); deorum dearumque nomina nuspiam inter se confundi debuissent. Ceterum vt verbum Tab. I. n. 18. pro symbolo Osiridis sumeretur, effecisse videtur Pap. Cadet., cum ibi iuxta Osiridem sit scilicet inter alia illud etiam verbum. Hinc reliqui errores. Inde enim conclusisse videntur fere sic: quum illa hieroglyphorum complexio significet Osiridem, alia quaedam simillima, significet necesse est numen simillimum, ergo Isidem. Porro quum differat vtraque complexio; id, in quo differat, distinguere debet vtramque personam et sexum, ex quo sequuntur, dolabram (vid. Tab. I. n. 23. col. CHAMPOLL. Préc. Tab. gen. n. 29 — 32., YOVNG. Account p. 153. n. 1. 4.) significare deum, personam sedentem (n. 24.) vero deam, duo rotunda (n. 25.) genus femininum. Reliqua non moramur.

21) Exempla allata docent, quibus argumentis hac in re vti possemus. Monuisse sufficiat, si verborum notiones nunc singulis, nunc pluribus hieroglyphicis significatae fuissent, aut nusquam aut rarissime signorum complexus locum habere potuisset. Argumento est inscriptio Rossettana. (Vid. Lin. 12. hierogl. coll. L. 32. demot.)

22) Ex hac sententia per se clara veluti oris figura significat *n*, oculus *m*, alia alios sonos. At ne quid in ambiguo relinquamus, memorandum, sic potuisse etiam elementa orationis similia vno signo comprehendere, de quo alias diximus (Diss. de sonis vocal. Graec. p. 26. sqq.). Itaque cum *a* affine sit *ä* et *â*, de consonis *p* sono *f*; non improbabile esset, Aegyptios vno hieroglyphico *a*, *ä* et *â*, vno *p* et *f*, vt apud alias gentes obseruauimus (Ueber die ursprüngl. Laute der Hebr. Buchstab. p. 28.), significasse, reliqua autem elementa orationis humanae, quorum quindecim diuersa origine numerauimus, suis signis distinxisse. Ceterum, cum examen sit hieroglyphorum, vt apparet, ex hac sententia plura signa vnum eundemque sonum descripsissent Aegyptiis.

23) Vid. CAYLUS Recueil d'antiquités. Tom. I. Antiquit. Egypt. Pl. XXVI. col. p. 69 — 76., SPOHN. Memor. p. 22. seq., CHAMPOLLION. Précis du syst. hier. pag. 49. ss.

bata est. Attamen ne aliquis operam et oleum perdat hoc in negotio, duobus verbis cauere licet. Scilicet qui hieroglyphica pro literis sumant, ii integras inscriptiones nunquam legerint ²⁴⁾, neque talia vocabula in locis singulis inuenerint, qualia contextus requirit ²⁵⁾.

§. 5.

De hieroglyphicis nominum.

Quum nomina propria, quae in textus hieroglyphicos recipienda essent, neque mimetica ratione neque symbolica clare significari possent; admodum probabile est, vt apud alias gentes obseruarunt ²⁶⁾, his in locis literas adhibitas fuisse ab Aegyptiis ²⁷⁾. Veremur, vt haec etiam sententia recte se

24) Quemadmodum aliis in opinionibus aestimandis, ita in hac etiam inscriptio Rosettana primariam opem offert, ad quam cœu lapidem Lydium singula reuocanda sunt. Sic Lin. II. IX. ternae oris figurae reperiuntur coniunctae. Tribuas singulis signis sonum qualemcunque veluti *r* aut *n* aut *l*; nullum habebis verbum Aegyptiacum. Idem valet de tribus pennis Lin. III., tribus retibus Lin. VIII. al. Quid dicam de iis locis, vbi sex pluresue lineae parallelae exstant?

25) Scriptura hieroglyphica ita comparata est, vt aliquis prius possit omnes formas grammaticas nimirum mediis ex verbis eruere, quam verba legere, priusque glossarium scribere, quam textus interpretari; his autem nihil falsius cogitari potest, quum paullo accuratius in seriem orationis inquiratur. Sic Inscr. Ros. hier. L. V. (coll. CHAMPOLL. Préc. Tab. gen. n. 21.) legi possit Copt. *εποϛ* aut *ζαποϛ*, vno verbo post *pip*, *χοῖρος* (vid. Tab. I. n. 26. 27.); sed longe alia verba ibi secundum Graecam translationem atque demoticum textum desiderantur.

Ceterum quum hieroglyphica neque veluti imagines notionum, neque symbola earum, nec denique literae sint; sequitur, hieroglyphica hoc triplex officium ne vna quidem habuisse. Etenim superiora docent, ex hac sententia rarissime vocabulorum, nec nisi substantiuorum symbola adhiberi potuisse. Iam vero, quum pleraque hieroglyphica hinc pro literis sumenda sint; is, qui faciat interpretationis periculum, aut linguam habet procreandam non solum nouam et inauditam, sed etiam ne sibi quidem constantem, aut nunquam peruenit ad lectionem integrae inscriptionis.

26) Sic apud Sinenses *Spiritus* ita scribitur, vt literae singulae totidem verbis monosyllabis significantur, quorum litera prima eundem sonum habet, atque litera significanda. Apud Indos *pama* est pro *pm*. (Vid. Kopp Bilder und Schriften der Vorzeit. T. I. p. 80. 87.)

27) Hac de re egregie promeruerunt recentiores: CHAMPOLLIONVS (Lettre à M. Dacier), YOUNGVS (Account of some recent discoveries in hier. lit.), Champoll. (Précis du syst. hierog.),

habeat, quum hinc facillima nomina legi non possint, alia ita enuncianda sint, vti nunquam et nusquam enunciata sunt ²⁸⁾. Haec nominum hieroglyphica ita electa videntur, vt significant res, quae ab eo sono incipiunt, cum pronunciantur, quem significat hieroglyphicum, siue imago rei ²⁹⁾. Contra obseruandum est, quod eiusmodi hieroglyphicorum relatio ad certa quaedam verba nimis artificiosa apparet ³⁰⁾, quod de vno signo ad multa verba prouo-

Young (Hieroglyphics.). Scilicet offert sese hieroglyphicorum series ex inscriptione Rosettana, quae, cum Ptolemaeum significet, literas prodere videtur. Haec signa rursus ad alia nomina, quae circellis septa cernuntur, applicari possunt, ita vt incognitarum figurarum potestas coniectura inueniatur. Denuo haec signa tum genuina, tum coniecta referri possunt ad tertium quoddam, quartum, quintum nomen et sic porro, ita vt constanter hieroglyphicorum nouorum vis et significatus nitatur potestate hieroglyphicorum priori vel antecedente coniectura definitum.

28) Inter alia haec sunt exempla. Si nomen 28. Tab. I. est CLEOPATRA, cultellus significat *e*; hinc eadem figura nominis ALKSANDRI (n. 29. Tab. I.) non potest valere *d*. Neutiquam vero neque hoc neque alia exempla negligentiae lapicidae dari possunt, cum figurarum delineatio praeiret excisionem atque facili negotio omissa litera addi potuisset. Cum leo est *l* in CLEOPATRA et ALEXANDER, non potest *r* significare in $\kappa\alpha\iota\sigma(\alpha)\rho(o)s$ (n. 31. T. I.), cuius loco est os alias (n. 30. T. I.). Eadem ratio est verborum $\alpha\nu\tau\omicron\chi\rho(\alpha)\tau(o)\rho$ (Tab. I. n. 32. 33.). Neque prouocandum ad dialectum Baschmuricam, quae raro *p* et *λ* mutat, minime autem *Denderae*, *Memphi*, *Thebis* et alibi, vbi haec eiusque generis multa scripta sunt (v. Champoll. Lettre à M. Dac. p. 47.), audita est. Quodsi vero vulgus nonnulla Baschmurice enunciasset, proceres, a quibus haec scripta sunt, neque potuissent neque debuissent vulgarem vsum sequi.

29) Veluti *po* est *os*, hinc oris figura pro *r* adhibita dicitur (vid. Champoll. Lettre à M. Dac. p. 12.). Eandem legem sibi scripsit Hebraicarum literarum auctor, quum eligeret exempli caussa dentis imaginem ad sonum *sch* significandum propter שׁן dens (vid. Gesenii Lehrgeb. der Hebr. Sprache p. 4.).

30) Sic *nisus* (Lin.), *the sparrow hawk* (Angl.), vitae et animae symbolum fuisse dicitur, ex quo factum sit, vt, cum ΔZI , ΔZE vitam denotet, *nisus* vocalem *a* indicaret. Hinc ergo scientia symbolica antiquior sumitur scriptura symbolica. Leonis imaginem *l* significasse tradunt, quia $\lambda\alpha\beta\omicron$, $\lambda\alpha\beta\omicron\iota$ leo sit Coptorum, aequae atque لبوه et לביה Sem. At Copt. $\lambda\alpha\beta\omicron\iota$ vrsam denotat (Apocal. XIV, 2.) atque conuenit cum Chald., Syr., Hebr., Arab., Aeth. רביב , רביב , דב , דב ; imo מלכ potius leonem significat, qua de re illud hieroglyphicum *m* innuere deberet.

cari potest ³¹⁾, quod figurarum proprietas non servatur ³²⁾, quod denique earundem imaginum varia est potestas ³³⁾. Cacterum ex hieroglyphicis nominum orta esse dicitur scriptura hieratica, inde demotica, atque omnis literarum vsus certe apud Aegyptios, quod pugnat cum disertis et claris veterum testimoniis ³⁴⁾.

31) Consona κ (vid. T. I. 34.) pro imagine casae ($\kappa\alpha\lambda\iota\beta\iota$) sumi potest, verum quoque pro spelunca ($\mu\alpha\lambda\iota\chi\omega\pi$), tabernaculo, domicilio ($\mu\alpha\lambda\iota\chi\omega\pi\iota$, $\mu\alpha\lambda\iota\chi\omega\pi\iota$), pro scabbello ($\mu\alpha\lambda\iota\chi\omega\pi\iota$, $\mu\alpha\lambda\iota\chi\omega\pi\iota$) altari aliisque. Tibiam pedis, cruris ($\kappa\alpha\lambda\iota\beta\iota$, Copt. $\kappa\alpha\lambda\iota\beta\iota$) significare potest n. 35. T. I., rectius scalam ($\mu\alpha\lambda\iota\chi\omega\pi\iota$).

32) Sic habes coturnicem (*the quail*) $\mu\epsilon\tau\alpha\lambda\iota\chi\omega\pi\iota$ $\mu\epsilon\tau\alpha\lambda\iota\chi\omega\pi\iota$ ($\mu\epsilon\tau\alpha\lambda\iota\chi\omega\pi\iota$) pro niso Tab. I. 32. 29., picum pro coturnice n. 36. 37. 38. (vid. inscr. Ros. Lin. 11. et 12.), aliasque aues pro aliis (n. 39. e nomine *Cleopatrae*).

33) Scarabaeus apud KIRCHER. (Oed. T. III. p. 524.) habet nisum vel coturnicem pro iugo in scarabaeo Zoegae (de Obel. praef. p. XV.). Vid. Tab. I. n. 40. 41. Confer. n. 42. 43. 44., quae sunt e Scarabaeo NIEBVHRII, RIGONIS et supra dictorum. Inde apparet, si iugum significat n , auiculam etiam KIRCHERI, siue coturnicem, siue nisum, siue picum, n valere. Idem probatur tribus verbis sequentibus ex iisdem hymnis scarabaeorum. Habes T. I. n. 8. lineam fractam pro sceptro n. 16. (col. n. 39.) et lineam n. 18. (col. n. 44.) pro manu n. 12. (col. n. 28.). Quodsi vero manus ($\tau\omicron\tau$) significasset t propter figuram et nomen rei, linea fracta etiam siue aqua, linea recta, sceptrum quoque eundem sonum indicassent; sin sceptrum bina habuissent pro s , eundem sonum manus etiam tenuisset.

34) Loco nobilissimo (Strom. L. V. c. 4. p. 657.) Clemens Alex. narrat: *ἀντίκα οἱ παρ' Αἰγυπτίους παιδευόμενοι πρῶτον μὲν πάντων τὴν Αἰγυπτίων γραμμάτων μέθοδον ἐκμάθανονσι τὴν ἐπιστολογραφικὴν καλουμένην· δευτέραν δὲ τὴν ἱερατικὴν, ἣν χρῶνται οἱ ἱερογράμματα· ὑστέρη δὲ καὶ τελευταίαν τὴν ἱερογλυφικὴν*. Diserte, inquam, scriptura demotica prior dicitur hieratica, hieroglyphica autem omnium vltima et postrema (*ὑστέρη δὲ καὶ τελευταία*). Faciamus autem, Clementem aut errasse aut deceptum esse; id saltem nemo neget, quemuis hieroglyphicas literas post reliquas didicisse. Iam vero qui hieroglyphicam scripturam cum hieratica et vulgari contulerunt, facile obseruarunt, illas figuras certas et simplices, has vel maxime obscuras, incertas et ambiguas esse. Hieroglyphica duabus pluribusue lineis rerum imagines describunt, dum hieratica et vulgaris ratio vix ac ne vix quidem monogrammata leuia pingit. Eam ob causam, si recte se haberet illa sententia, literarum studiosi non a demotica scriptura, sed ab hieroglyphica incipere debuissent, praesertim cum libri Aegyptiorum sacri, quorum cognitio accuratior sacerdotibus competeabat, quorumque hymni ediscendi erant, hieroglyphica ratione conscripti fuerint (vid. Fabr. bibl. Gr. T. I. 100. sqq.). Hoc mihi alius credat Aegyptios eas literas, ex quibus reliquae ortae sunt, posterius didicisse. Atque has nominum priorum literas pro ipsa clavi scripturae

CAP. I.

DE HIEROGLYPHICIS IN VNIVERSVM.

§. 6.

C l a u i s.

Clauis scripturae hieroglyphicae est principium, a quo reliquae leges tamquam riui ex vno fonte deduci possunt. Duo autem, vti vidimus, requiruntur ad lectionem primaria, vt sciamus, et quam lingua sit scriptum hieroglyphice, et quid significant hieroglyphica. Ad vtramque quaestionem vix concinnius et aptius responderi potest, quam duobus veterum effatis:

I. Lingua hieroglyphica est *ἱερά διαλεκτός* ³⁵⁾.

II. Hieroglyphica *οὐκ εἰσι γράμματα, μάλλον γραμμάτων σύμβολα* ³⁶⁾.

hieroglyphicae habuerunt (vid. CHAMPOLL. Précis du syst. hier. p. 11. sqq.); quae sententia optime eo reuellitur, quod nondum habemus vllius inscriptionis, quid? quod vllius versus vel versiculi hieroglyphici rectam interpretationem.

35) Sunt verba Manethonis, sacerdotis Aegyptiaci, qui regnante Ptolemaeo Philadelpho (286 — 247 a. Ch.) historiam Aegypti ex ipsis inscriptionibus hieroglyphicis, libris sacris actisque publicis e templorum adytis concinnauit. Locus est apud Georgium Syncellum in chronographia p. 40. ed. JAC. GOAR. Par. 1652.: *Μανεθώ χρηματίσας ἐκ των ἐν τῇ Σηριαδικῇ γῇ κειμενων σηλων, ἱερά, φησι (Manetho), διαλεκτῶ καὶ ἱερογραφικοῖς γραμμασι κεχαρακτηρισμενων ὑπο Θωθ, του πρωτου Ἑρμου, καὶ ἐρμηνευθεισων μετα τον κατακλισμον ἐκ τῆς ἱερας διαλεκτου εἰς τὴν Ἑλληνίδα φωνὴν* etc.

36) Verba Cosmae Indicopleusti (Cosmograph. p. 161. v. Montfauc. Collect. nou. Patr. T. II.), vbi tradit, Mosen didicisse *γράμματα ἱερογλυφικά, μάλλον δὲ σύμβολα γραμμάτων*. Sic Cassiodorus etiam hieroglyphica non pro literis, sed pro signis quasi literis sumsit (Chron. ad Theodor. Reg.). *Obeliscorum*, inquit, *prolixitas ad Circi altitudinem subleuatur, vbi sacra priscorum Chaldaicis signis, quasi literis indicantur*. Apprime huc facit locus Clementis Alex. (Strom. Lib. V. c. 4. p. 657.): *μεθοδος ἱερογλυφικῆ ἐστὶ ἢ μὲν δια των πρωτων σοιχειων κυριολογικῆ*. Verbum *κυριολογικῆς* sequenti *κυριολογεῖσθαι* illustratur, vt sit *proprie, non tropice dicere* (vid. Eustath. Od. p. 741.) et *scribere*. *Στοιχεῖα* autem Graecis sunt, vt satis constat, vbi de scriptura agitur, merae literae. Itaque sensus est: *ἱερογλυφικά* per literas, quae iis subsint, quas significant, loquuntur. Itaque non ipsa sunt literae, sed literarum signa. His accuratioribus et clarioribus veterum testimoniis non repugnant reliqui scriptores, qui hieroglyphicorum mentio-

§. 7.

De dialecto sacra.

E verbo dialecti, quo linguam hieroglyphicam veteres insigniuerunt, satis clarum est, hanc neque conuenisse cum vulgari, neque diuersam plane fuisse a Coptica ³⁷⁾. Differt autem dialectus sacra a Coptica partim elmen-

nem iniecerunt. Videantur *Abeneph.* Arab. verba ap. Kircher. (Ob. Paupl. p. 124. c. II.), Herodot. L. II. c. 36., Diod. Sic. Libr. I. c. 55. L. III. c. 3., Plat. de leg. L. VII. (T. II. p. 819.), Philo in vita Mos., Porphy. ap. Euseb. (Praepar. Eu. L. I. c. 10. p. 35. sqq.), Jamblich. de Myst. sec. VIII. c. 5. col. sect. I. c. 5., Apuleius p. 386. in. vs. D., Heliodor. Aethiop. L. II. p. 116. L. IV. p. 174., Ruffin. Hist. eccl. L. II. c. 26. 29., Orig. ep. ad Rom. (ed. Paris. T. IV. p. 495.), Socr. hist. ecc. L. V. c. 7.), Ammian. Marc. L. XXII. c. 15. al. Ceterum nihil interest scire, vtrum Cosmas habuerit interiorem hieroglyphicae scripturae notitiam, vtrum illa ab Aegyptiaco sacerdote acceperit aut coniectura assecutus sit, vtrum locus aut integer aut ex parte spurius irrepserit in textum, nec ne; dum modo haec via ad metam ducat. Idem valet de reliquis locis allatis. Etiam non dubito, quin multi iudicent, nullum discrimen esse inter literas et literarum notas vel symbola; sed, si quid video, hac in re versatur cardo. Quum enim aliter statuerent, fieri sane non potuit, vt, etiamsi recte vidissent de lingua hieroglyphorum, aliquid perfecti et certi eueniret.

37) Vno dialecti vocabulo omnium sententiae refelluntur, qui veterem Aegypti linguam aut Copticam aut e regione a Coptica diuersam iudicarunt. *Διαλεκτος* enim plerumque non nisi speciem linguae pro gentis cuiusdam moribus atque regionis situ differentem significat, atque disertis verbis Manetho (ap. Syncell. l. c.) distinguit *διαλεκτον* atque *φωνην*. Itaque quod sacram Aegyptiorum dialectum negamus diuersam fuisse a Coptica, id eatenus tantum recte se habet, quatenus vnius linguae variae eaeque valde discrepantes esse possunt dialecti. Quo iure autem v. c. dialectus Gothica, aut Latina singularis linguae nomine appellari merentur, si comparantur illa cum Germanica, haec cum Italica, Gallica, Hispanica; eodem etiam veterem Aegyptiorum siue sacram dialectum singularem linguam vocare licet. Haec propterea monenda sunt, ne, cum inter hieroglyphica inciderimus in verba Copticis simillima, inde vnicam faciamus deductionem et interpretationem, neque cum oblata fuerint vocabula parum Copticis similia, nimis haereamus et vanis coniecturis nitamur. Vellem, cum diuersae res diuersis nominibus appellandae sint, pro veteri Aegyptiorum lingua *Chamicae* nomen vsurpetur breuitatis causa. Etenim *חם*, *ח* antiquitus dicta est Aegyptus (coll. *חם*, *Ἥμε*, vel *חם*, *ח*, *Χαμ*, *Χαμ*, Hieron. Ps.: „Ham, a quo Aegyptus vsque hodie lingua Aegyptiorum dicitur Ham“), quae enuntiatio subest etiam scriptioni *chme* (v. SPOHN. de ling. et lit. v. Aeg. p. 1. L. 1. 4. p. 50. Sp. XV. 3.). Inde orta sunt seriori aetate Coptorum *ΧΗΛΙ*, *ΚΗΛΕ*, Graecorum *χημία* (Plut. de Iside) atque nostra *chemia*, *chemicus*, *alchemy*.

tis seu verbis, partim legibus grammaticis ³⁸). Inter dialectum autem sacram atque profanam veterem Aegypti omnia intersunt, quibus differt re-

58) Lingua Graeca inde a Ptolemaeorum aetate adeo inualuit in Aegypto, vt non solum in foro actisque publicis adhiberetur (vid. AM. PEYRON, Prof. Taurin. Untersuch. üb. Pap., kopt. Handsch. etc. p. 14. et lib. nost. Bemerk. üb. d. Aeg. Pap. z. B. p. 30.), sed in vitam etiam vsumque communem breui tempore veniret. Hinc accidit, vt Coptica lingua permulta Graecorum verba, patriis non paucis missis, reciperet, atque in vniuersum colorem quendam Graecum nancisceretur. Porro Coptica lingua multis saeculis serior est ea, qua vetus Aegyptiorum natio vsa est. Inter omnes autem constat, quantopere vnius saeculi delapsu linguarum proprietates, praesertim, quod in Aegypto obtinuit, si Homero suo caret, mutetur. Accedit, quod Coptica lingua magis ad vulgarem vsum, quam procerum elegantiam spectat. Libri sacri, per quos solos lingua Aegyptiorum seruata est, non sacerdotum gratia in linguam Copticam translati sunt, sed in commodum vulgi, inter quos res Christiana, vt semper accidit, primos cultores et plurimos habuit. Reliqui vero Coptorum libri, qui aetatem tulerunt, ex ea aetate sunt, qua lingua biblicorum summa auctoritate et propagatione gauderet, ita vt nemo non, vt alias accidit, eam posset imitari. Iam haec argumenta satis probant, veterum Aegyptiorum linguam multis numeris non posse non differre a recentiore siue Coptica, quod exemplis innumeris demonstrare possemus. In genere monendum, veterem Aegyptiorum loquendi vsum multa verba verborumque compositiones, quibus careat Coptica, habere, alia aliter scribere, ita vt saepenumero conueniant non nisi duabus vnaue litera, multis nouam vel obsoletam potestatem tribuere, singula verba aliter flectere et inter se coniungere. Sic particula שׁא (Insc. Ros. L. XIII. VI. v. Tab. 45. 6.) in Copticis libris pro *ut*, *iva* non reperi. Ibid. L. VI. X. (v. T. I. 4. 5.) leguntur כרני נרשׁו, Copt. *ἐρηνησι* (*ἐρηνησι* Zoeg. Cat. Mss. Copt. p. 312.) אֲרֵשׁ (pro *ἄρση*, quod non exstat), i. e. (vt) signentur ad dicendum; in scarabaeo KIRCHERI (Oed. T. III. p. 524. v. T. 1. n. 41.) נױ pro Copt. *נוס*; in statua Memnonis בױר (v. T. I. n. 45. a) pro Copt. *קוס, קק, קקו, קקו*, *קקו* (*קקו* Zoeg. Cat. p. 305.), Hebr. פֶּרַע col. פֶּרַע. Sic insc. Ros. L. XIII. (v. Tab. I. 46.) habet יכרני, quod pro plurali quodam maiestatico accipiendum, cuius exemplum est in demotica parte L. XXIII. XXV. XXII. al. (SPOHN. lib. 1. p. 12. sqq.), velut templa templorum. Omnis haec atque alia quaeuis inter veterem et recentiore Aegypti linguam diuersitas illustratur et quasi praefinitur legibus, quibus linguarum naturae mutantur, quas alias exposuimus (de son. litt. Graec. p. 643. sqq.). Ceterum totius orationis Chamicae color ex ipsis scriptis dignoscendus, atque in vniuersum hac de re iudicare tum demum licebit, quum omnia scripta hieroglyphica cum commentariis suis, quorum exempla dabimus, in lucem prodierint.

Liceat vocabula Aegyptiaca constanter literis hebraicis reddere, quippe quae optime conueniunt. Si vteremur literis Copticis, praeuenteremus interpretationem. Adhibebimus א pro *e*, י pro *i*, ה et ע pro *ē*, ו pro *u*, ו pro *o*, atque singula pro sonis his affinibus veluti *ä ä ö*. Reliqua genuinam suam potestatem obtinebunt (v. lib. n. Veb. d. vrs. Laute d. H. B.). Accedunt א pro *a*, et ן pro *f*, quae efficiunt quinquaginta quinque illas Aegyptiorum literas apud Plutarchum (De Isid. et Osir. p. 374.).

centior oratio a veteri nationis cuiusque magis subinde artium et literarum humanitate eruditae ³⁹⁾).

§. 8.

De origine hieroglyphicorum.

Postquam Aegypti literas nacti elegantius scribere didicerant, inde sensim sensimque hieroglyphica orta sunt ⁴⁰⁾. Hieroglyphica enim

39) Negari nequit, linguam hieroglyphicam conuenire cum ea, quae deprehenditur in scriptis demoticis et hieraticis ex eadem aetate quamque SPOHNIVS b. primum expediuit; exstant tamen inter vtramque discrimina, quae antiquitatis studio adscribenda videntur. Sic lapis Roschidicus scribit hieroglyphice מכתנניא pro demotico *methnenuo* vel *methnenue* (SPOHN. lib. I. p. 17.), item מכתנניא pro *methnnei* i. e. proprie *diuinitas* et *vulgaritas* (v. Tab. I. n. 47. 48.). Vidimus dialectum Memphiticam cultissimam esse linguae Copticae, Sahidicam vero magis ad veterem asperitatem vel raucedinem adspirare (lib. n. De son. litt. Gr. p. 117. 136. s. col. p. 315.). Hinc apparet, illam scriptionem מכתנניא, quam habet Sahidica dialectus, nusquam vero Memphitica, quae vsurpat מכתנניא, antiquiorem esse. Quamquam itaque *ιερογραμματεῖς* veterem loquendi rationem, vt recte vidit ZOEGA (De Ob. p. 457. 549.) retinuerunt, scripserint tamen necesse est ita, vt ferret aetas et vita communis. Atque ob eam causam Aegyptii dixerunt linguam hieroglyphicam dialectum sanctam, quod posterius priorum orationem et simplicitatem, qua libri sacri etiam scripti erant, subinde exolescere viderent.

40) Iisdem literis, quas Hebraei, hinc Graeci primum aliaeque gentes in vsu habuerunt, Aegyptii etiam initio scripserunt, quod non solum figurae, sed etiam potestas, ordo et nomina communia produnt. At demonstrari etiam potest, quod ab hoc loco alienum, Aegyptios literas accepisse a Phoenicibus. Literae non sunt nisi semel inuentae (conf. Zoeg. de Ob. p. 550.). A primaeuis siue demoticis Aegyptiorum literis hieraticae, si vniuerse disputamus, elegantia differunt, vt veteres etiam innuerunt. Literis vulgaribus apices et puncta addi (vid. Apuleii Metamorphos. L. II. p. 586. in v. D.), vt oriantur sacerdotales, rectissime se habet atque ex alphabetis infra expositis clarum fiet (v. Zoeg. de Obel. p. 435. sqq.). Constat, Thoutem e veterum sententia inprimis bene meruisse de literatura Aegyptiorum, siue hieroglyphica, siue sacerdotali, siue, quod probabilius est, vulgari (vid. Diodor. Sic. L. V. c. 57., Plut. de Is. et Os. c. II. Tom. II. p. 738., Euseb. Praepar. Eu. L. I. c. 10. c. 9., Plato Phaed. Tom. III. p. 274., II. p. 18.); sed cum huic Deo, quippe Hermeti siue Mercurio, tanquam symbolo mentis humanae, omnes fere artes inuentae adscribantur; id tantum inde sequi videtur, literarum vsum apud Aegyptios perantiquum fuisse. Nobilissimus locus est apud Ciceronem (De nat. Deor. L. II. c. 22.): „Mercurius Argum dicitur interemisse ob eamque causam Aegyptum profugisse atque Aegyptiis leges et literas tradidisse.“ Denique hieroglyphica serius nec nisi paulatim orta esse, partim ex vetustissimis veterum testimoniis, partim ex inscriptionibus antiquissimis colligimus. Huc spectat Herodotus (L. II. c. 36.). *Αἱ γὰρ ἱερογλυφικαὶ γραφαὶ οὐκ ἔστιν ἀνθρώπων, ἀλλὰ θεῶν, καὶ τὰ μὲν αὐτῶν ἱερά,*

scriptura originem debet *καλλιγραφία* ⁴¹⁾). Qua de re figurae hieroglyphicae rectius et accuratius dicuntur partim literarum demoticarum,

τα δε δημοτικα καλειται, quae ita explicari possunt, vt dicas, tum temporis hieroglyphicam scripturam non defuisse, sed non adeo excultam fuisse, vt satis differret a sacerdotali, quemadmodum in papyris ex aetate Ptolemaeorum vel obeliscis recentioribus. Imprimis argumento sunt inscriptiones antiquissimae, quarum nominamus obeliscum Florentinum (v. KIRCH. Oed. T. III. p. 348.) atque lapidem CAILLAVDIANVM (Voyage à l'Oise de Theb. T. III. Tab. III.). Quamuis enim huius generis lineae pro hieroglyphicis in breue contractis vel negligenter exaratis haberi possint; potius sequuntur hieraticam scripturam, aut, si accuratius spectentur, magna ex parte vel ipsae sunt literae sacerdotales, in quibus occurrunt hieroglyphicae primae.

41) Concedimus, artem scribendi ex arte pingendi vel designandi natam esse (conf. Zoeg. De Obel. p. 526.); negamus autem, partim rerum imaginibus quaevis generis cogitata significari potuisse, partim hieroglyphica Aegyptiorum, quae ad nos peruenerint, proxime non ex literis, sed e designatione prodiisse. Quemadmodum omnes fere gentes literas ita exornare consueuerunt, vt genuinam simplicitatem exuerent atque imaginum elegantiam susciperent, ita Aegyptii literarum monogrammata ad rerum species excoluerunt. Sic Armenii, ad quorum vsum maxime omnium prouocandum est (vid. KIRCH. Oed. T. III. p. 41. SCHROEDER. Thesaur. ling. Armen. P. II. Gramm. p. 1.), scribunt v. c. *Լում* ornatius ferreis suis literis (v. T. I. n. 50.), quae respondent hieraticis Aegyptiorum, ornatissime suis figuris hieroglyphicis (T. I. n. 51. col. n. 1. 2. 3.). Quaeritur autem, cum hieroglyphica signa literas significant, ad quodnam scribendi genus Aegyptiorum pertineant? Etenim secundum Clementem Alexandrinum, qui loc. l. dicit, *ιερογλυφικα κυριολεγουσι δια των πρωτων στοιχειων*, hieroglyphica aut e literis demoticis, aut hieraticis, aut aliis quibusdam, quae primum in vsu fuerint, orta esse putaueris. Soluitur quaestio, si hieroglyphica cum hieratica scriptura comparatur, quippe quae sola literas continet, e quibus, addita adumbratione, imagines oriri potuerunt. Atque Clemens Alex. *πρωτα στοιχεία* dicit hieroglyphica haud dubie more Graecorum, qui omnia simplicia rerumque elementa his verbis significant. Ceterum hieroglyphica e lineis hieraticis, neque vero hieraticas ex hieroglyphicis prodiisse tribus argumentis euincitur: I) *varia hieroglyphica ex una litera deriuata sunt*. Sic *𐤀* diuerse scribitur in scarabaeo ZOEG., NIEBVHR. et RIGON. (vid. Tab. I. n. 52. 53. 54.); sed omnes illae figurae *𐤀* in vno hieratico *𐤀* originem habent (v. n. 55.). Item valet de *𐤁* verbi *𐤁𐤍* ex pap. Cadet (vid. n. 56 — 63.), quae ad vnum omnia ex hieratico *𐤁* profecta sunt (v. n. 64.). II) *literae hieraticae, quarum partes aut disiunctae sunt, aut parum cohaerent, duobus pluribusue hieroglyphicis pinguntur*. Sic *𐤁* in *𐤁𐤍* (vid. T. I. n. 65. 66. 67.) figura inclinantis atque tribus punctis significatur, quia hieraticum *𐤁* in duas partes dissolui potest et dissoluitur (v. n. 68 — 70). Item *𐤁* hieraticum (v. n. 71.) redditur anseris imagine et linea (v. n. 72.). III) *binae literae hieraticae disiunctae vna imagine comprehenduntur*. Sic *𐤁𐤍* (vid. Tab. II. n. 1.) in labyrinthi figuram mutatur hieroglyphice (vid. n. 2.), *𐤁𐤍* duobus tantum signis redditur (v. n. 3. 4.). Eadem ratione demonstratur, hieraticas etiam literas e demoticis ortas esse. Quodsi vero hieroglyphica signa prius exstiterint quam hieratica: singula hieroglyphica varias formas hieraticas progignere debuissent, neque vero contra; hieroglyphica non bina vel terna, sed singula singulas hieraticas literas prouocassent; denique ex vno hieroglyphico non duae hieraticae literae, sed vna tantum, nasci potuissent.

partim hieraticarum, partim denique rursus suorum characterum signa siue symbola ⁴²⁾).

§. 9.

De numero hieroglyphicorum.

Quamquam nonnulli figuras hieroglyphicas enumerarunt, respexerunt tamen magis similitudines imaginum, quam discrimina, atque neglexerunt lineas diacriticas, qua de re certe duo millia hieroglyphicorum distinguere possunt ⁴³⁾. Si quis vero maluerit hieroglyphica pro literis accipere, is habebit circiter sex millia ⁴⁴⁾.

42) Vere principium esse hieroglyphicas exornare elementa verborum, tribus argumentis probatur; 1) quod eadem literae variis imaginibus exprimuntur atque imagines variis ornamentis augentur; 2) quod singulae hieroglyphicorum partes variantur; 3) quod variae sacerdotales literae easdem aut simillimas formas hieroglyphicas subeunt (vid. §. 16.). Sic in obelisco Lateranensi, Barberino, Pamphil., Sallust., statua Memnon., cistis mumiar. Berol. verba נה et נז variis auium et serpentium figuris scribuntur (Tab. II. n. 5 — 15.); sic litera נ nunc vasis, nunc capituli, nunc trianguli figuram assumit constante altera parte literae (v. 16 — 21. coll. Tab. I. n. 1. 2. 3.). Atque has ob causas hieroglyphica partim suorum etiam symbola dicenda sunt, quod illustrabitur infra toto cap. III. Hieroglyphica autem multa literas etiam demoticas repraesentare, inde factum est, quod literae demoticae passim fere integrae vel parum ornatae et mutatae in scripturam hieraticam receptae erant. Sic demoticis מ, נ, ז, ר, ש, ח (vid. Inscr. Ros. VII. 16. I. 12. XXVII. 21. XXXII. 29. XXX. 35. XVIII. 7. XXVI. 28. XV. 16. XXXII. 10. 11. 12. Tab. II. n. 21 — 26.) eadem fere figura est atque hieroglyphicis (vid. infra Glossar. v. l. et Tab. II. n. 27 — 32.).

43) Numerum hieroglyphicorum primum computarunt BRUGIUS (Voyage aux sources de Nil. T. I. p. 135.), ZOEGA (De Obel. c. II. sect. IV. p. 497.), CHAMPOLLION. (Précis du syst. hier. p. 264.), quorum ille DXIV, hi DCCCCLVIII vel DCCCC inuenerunt. Quamvis hac ratione hieroglyphica non distinguenda sint, quae nunc clarius nunc negligentius absque ornamentis variis scripta cernuntur; videntur tamen figurae similes vno numero comprehensae. Quum enim in paribus fere imaginibus adsint signa quaedam minutissima (vid. §. 15.), quibus illae distinguantur nunc binae nunc ternae; longe plures figurae numerari debent.

44) Possunt vtique ac debent hieroglyphica tamquam literae accipi; quod qui faciat, hanc viam ingrediatur. Omnis scriptura, quae vtitur literis inter se non nexis et cohaerentibus, cum a tachygraphis in papyris schedisque angustis colitur, vt accidit apud Aegyptios, singulis literis pro verborum varietate et literarum aut sequentium aut antecedentium habitu peruarias subinde figuras tribuit. Hae literarum species, cum singulae ornentur, totidem formas secundi alphabeti

§. 10.

De fatis hieroglyphicorum.

Non dubium est, quin scriptura hieroglyphica, initio simplicior, rudior et facilior, varias mutationes experta sit ⁴⁵). Subinde aucta videtur verborum compendiis et tropicis atque vim exercuit in reliqua scribendi genera ⁴⁶).

inde orti efficiunt, quae rursus ad easdem leges varientur vsu vitaeque communi necesse est. Hinc tertium alphabetum oritur, quum literae secundi ordinis alia ratione et ornatae et variatae adhibentur. Vidimus, e demotica scriptura, quamvis quinquaginta quinque tantum literis genuinis constet, DCCCC literarum species inter se diuersas discerni posse (SPOHNII Memor. p. 27.); ita vt quaeuis litera genuina fere tricies variata sit. Fac itaque singulas literas hieraticas aequae atque hieroglyphicas, vt in demoticis accidit, tricies variari; habebis numerum hieroglyphicorum $x = 25 \times 30 \times 30 \times 30 = 25 \times 30^3 = \frac{100}{4}$. $27000 = \frac{2700000}{4}$ siue $\log. 25 + (3. \log. 30)$; hoc est $x = 675000$. Numerus autem hicce valde minuitur 1) eo, quod multae literae demoticae fere integrae in scripturam hieraticam, hinc in hieroglyphicam receptae sunt, 2) quod non omnes variationes demoticae in hieratica, neque hieraticae omnes in hieroglyphica scriptura locum habent; 3) quod literae demoticae similes hieratice pari modo ornantur, quodque hieraticae rursus similes hieroglyphicis confunduntur (vid. §. 15.); ita vt ad sex tantum millia hieroglyphorum singularium restent. Apparebit autem inde, hieroglyphorum sex esse genera, quorum *primum* contineat literas demoticas; *secundum* variationes demoticas; *tertium* literas hieraticas; *quartum* variationes hieraticas; *quintum* hieroglyphicos characteres; *sextum* denique horum variationes. Sic ϖ (insc. Ros. L. V. 1. vid. Tab. II. 27. ^a) variatio est demotica vulgaris ϖ (ib. n. 28.); sic υ (pap. Vien. ed. HAMMER. vid. T. II. n. 28. ^b coll. 29. ^b) variatio est hieratica vulgaris hieratici υ ; sic Tab. II. n. 16 — 21. 5 — 15. sunt variationes hieroglyphicae duorum ϖ genuinorum.

45) Nulla est ars, quae saeculorum decursu non mutetur, excolatur et varia incrementa capiat. Hoc cadere etiam in hieroglyphicam, non solum e veterum scriptis, sed e monumentis etiam huius antiquitatis colligitur. Ex loco Plutarchi (de daemon. Soc. T. II. p. 577.) apparet, literas Aegyptiacas variis temporibus, quod ipsa etiam scripta Aegyptiaca docent, varias fuisse; qua de re, cum literae variae varie ornari vel in rerum figuras traduci solitae sint, admodum probabile est, initio hieroglyphica pauciora eaque rudiora atque a sequentium aetatum ratione passim diuersa in vsu fuisse.

46) Scripturam hieroglyphicam omni tempore difficultatis aliquid habuisse, non tantum res ipsa loquitur, sed veteres etiam testantur (vid. APVLEI. Metamorph. L. II. l. c.). Sacerdotes enim soli eam factitasse aut penitus nouisse videntur (vid. CLEM. ALEX. Strom. L. VI. c. 4.), qua de re vulgus ex parte tantum eam didicit. Πληθος των Αιγυπτίων, dicit CLEM. ALEX. (Strom. L. I. c. 85.), ἐκ παιδων γραμματα διδασκονται ἐπ' ὀλιγον, οὐκ ἅπαντες, ἀλλ' οἱ τας τεχνας μεταχειριζόμενοι μάλιστα. Creuit difficultas, quum verborum compendia et hieroglyphica impropria, quae, quum absint a demotica et hieratica scriptura, serius inualuisse videntur, licet rara immiscerentur (v. §. 20. et Cap. IV.). Ceterum negari nequit, imagines hieroglyphicas

§. 11.

De proprietate hieroglyphicorum.

Vtut variae imagines in monumentis hieroglyphicis exstant, discerni possunt in singulis tres partes, quibus constant. Primariae lineae sunt, quae respondent literae, e qua prodiit hieroglyphicum, hieraticae; secundariae, quae efficiunt imaginem; tertiae ornant ⁴⁷⁾. Tria haec linearum nunc

rursus in reliquis etiam scripturas irrepsisse. Literis ad rerum imagines expolitiss, eadem imagines rursus sed alia ratione in breue contrahi potuerunt, quo facto earum vsus erat inter demoticas et sacerdotales literas. Neque mirum id accidisse, cum *ιερογραμματισ* ingentem literarum numerum partim demoticarum, partim sacerdotalium, partim hieroglyphicarum haberent ediscendum et adhibendum nihilque facilius esset errore. Sic \aleph in inscr. Rosett. L. XXV. 18. XXX. 30. atque γ ib. L. XXVII. 9. 21. (vid. Tab. II. n. 30. 31. coll. 32. ^a 33.) nec non \beth hierat. (ib. n. 34. coll. 35. et Tab. I. n. 20.) mera fere sunt hieroglyphica. Haec est quaestio illa, quam nuper Academia proposuit, quam vim exercuerint hieroglyphica in scripturam vulgarem, ad quam respondendum est, hieroglyphica, quippe e literis vulgaribus orta, in scripturam, si vniuerse disputetur, nihil, raro in singulis aliquid effecisse.

47) Haec observare licet in iis potissimum hieroglyphicis, quae negligentius exarata sunt, veluti in papyro saxisque antiquissimis. In Tab. II. n. 56. 37. 38. habes literas \beth , in quibus, si cum \beth hieratico et demotico (n. 39. et 40.) comparantur, singulae partes ita distinguuntur, vt primaria linea sit in n. 36. ea, quae proxime ad hamum spectat, in n. 37. tergum, crus atque alter pes cum hamo, in n. 38. tergum, cauda et caput leonis; secundariae accedunt in n. 36. ea, quae clauae imaginem perficit i. e. dextra, in n. 37. alter pes, brachia, caput, in n. 38. lineae inferiores; tertiae pertinent in n. 36. ad hamum, in n. 37. ad caput, vt oriatur capillus, in n. 38. ad caudae partem. Figurae \aleph n. 41 — 50. omnes pertinent ad \aleph hieraticum (n. 51. et 52.), quum primariae sint in n. 41. scapus atque folium alterum, in n. 42. tergum cum genu, eadem partes in n. 43 — 46., in n. 47. collum cum brachio, in n. 48. et 49. et 50. pennae, cultelli et securis partes exteriores et inferiores; secundariae in n. 41. 42. 43. 45. 46. sedem praebent, in n. 48. 49. 50. 44. et 47. figuras accuratius circumscribunt; tertiae ornamentorum loco addunt in 41. alterum folium, in 42. caput, in 43. barbam, in 45. insignia Osiridis, in 46. brachia, in 47. pedes, in 48. 49. 50. manubrium. Sic ex hieratico \beth (n. 51. ^b) oriuntur hieroglyphica n. 52 — 60., si accedit vt secundaria in 52. linea superna, in 53 — 58. lineae sinistrae, in 60. et 59. rectae, atque vt ornamenta in 53. 54. 56. pupillae, in 52. angulus, in 55. linea recta in 57. 58. parallelae, in 59. pes, in 60. alterum cornu. Hieraticum \beth (n. 61.) procreat auium variarum imagines n. 62 — 70., simul atque ad sinistram partem accesserit linea, quae tergum significat, infra pedes et alia ornamenta addita sunt (vid. verba \aleph Tab. II. n. 5 — 9.). Simili ratione oriuntur γ ex hieraticis lineis n. 72. 73. 74. coll. 71. Haec res tanti momenti est, vt plerumque e solis lineis, quibus singula hieroglyphica constant, earum potestas diiudicanda sit.

curuarum nunc reftarum genera, quamuis non vbique vna adhibeantur ⁴⁸⁾, praecipue distinguunt scripturam hieraticam ab hieroglyphica ⁴⁹⁾.

§. 12.

De ordine hieroglyphicorum.

Versus incipiunt aut a dextra parte aut a sinistra, quod e situ literarum hieraticarum diiudicandum est ⁵⁰⁾. Vtriusque generis versus, qui pas-

48) Non raro accidit, vt vnum tantum genus linearum aut duo, neglecto tertio, adhibeantur, quod praecipue obseruatur, quum vna aut duae lineae sufficiunt partim ad distinguendas hieraticas literas ab hieroglyphicis, partim ad imagines sistendas. Sic differt hieraticum ψ ab hieroglyphico vna recta imposita (Tab. II. n. 75. 76.) atque ψ diagonali (n. 77. 78.). Saepenumero accidit, vt eandem ob causam hieraticae lineae tantummodo alias dilatentur (vt in ψ n. 79. coll. 80.), alias flectantur (vt in γ n. 81. coll. 82.), alias coniungantur (vt in γ et γ n. 83. coll. 84., n. 85. coll. 86.), alias diuellantur (vt in χ n. 87. coll. 88.), alias curuentur (vt in ζ n. 89. coll. 90.), alias frangantur (vt in κ n. 91. coll. 92.), alias similes easque minutas mutationes subeant. Atque haec est primaria caussa, quod multi rationem hieroglyphicorum non satis perspexerint. Scripta enim demotica et hieratica, a quibus via est ad hieroglyphica, aetate priori non cognita vel non curata sunt.

49) Sunt peruarii gradus a breuissima ratione hieroglyphice scribendi ad accuratissimam et diligentissimam, quorum saltem tres primarii distingui possunt. Ad primum pertinent hieroglyphica papyrorum et lapidum nonnullorum, quae literarum formas melius retinuerunt; ad secundum imagines statuarum et obeliscorum elegantiorum, quae, quippe artificiose excisae, propius ad veritatem adspirant; tertium veluti corporea constituunt. Huius generis hieroglyphica vidi in Museo Berolin., quae, cum nunc deorum dearumque, nunc mensarum, clauarum, auium, pedum formas prae se ferant, omni ex parte conueniunt cum scriptis atque excisis hieroglyphicis. Haec plasticae ac veluti manuales literae vel corpuscula videntur, cum omnes perforatae sint, in funiculis haesisse, siue vt pro amuletis gestarentur, siue a collis mumiarum, quod in Berolinensi accidisse videtur, pro nominum indiciis penderent, siue numerorum et stipium partes agerent (vid. CAV. GVIL. DI S. QVINTINO Sull' uso, cui erano destinati i monum. delli scarab.). Quamuis autem trium horum generum hieroglyphica rerum imagines perfectas offerant aut affectent atque ficticia etiam repraesentent, id nacta non essent sine lineis iis, quas modo descripsimus. Plura exempla vid. infra in alphabetis.

50) Vid. tab. Bembina (CAYLVS Rec. d'antiq. T. VII. Tab. XII. antiq. Aeg.), vbi initium est in mediis versibus, atque obelisci plerique. Tertium genus, quod Graeci *βουτροφῆδον* appellauerunt, nondum inueni, neque differt ab his diagonalis quaedam scriptura in nonnullis monumentis conspicua (vid. KIRCH. Oed. T. III. p. 508. p. 118.). Quod vero neglexerimus hoc scribendi genus,

sim, cum columnarum angustia continentur, breuissimi sunt, id proprium habent, vt praecedentia sequentibus incumbant ⁵¹⁾.

§. 13.

De compositione hieroglyphicorum.

Perquam varia est ratio, qua singulae imagines ad vnum verbum spectantes disponuntur. Vbi alius est ordo hieroglyphicorum atque elementorum vocabuli, quod significatur, elucet nunc critica quaedam opera ⁵²⁾,

quo hieroglyphica sese excipiant deorsum ac veluti descendant singulatim, dicamus sententiam. Latet nempe prior ratio, alioquin non solum singula hieroglyphica alterum sub altero constanter locum haberent, quod nusquam accidit, sed etiam imagines literarum non starent, imo iacere deberent. Hinc intelligitur locus Herodoti (L. II. c. 36.), quo Aegyptios dicit tum sacras, tum demoticas literas a dextra versus sinistram scribere. Αἱγύπτιοι, inquit, γραφουσιν ἀπο τῶν δεξιῶν ἐπὶ τὰ ἀριστερά (τὰ μὲν ἱερά γράμματα, τὰ δὲ δημοτικά). (Conf. ZOEG. de Ob. p. 429.). Quamquam versus inter se coniuncti ab ea parte incipiant, qua incipit primus; occurrunt tamen scripta, in quibus contra est. Sic in obelisco Pamphili in medio latere meridionali hieroglyphica protinus pergunt a sinistra ad dextram, quum antea a dextra ad sinistram se excepissent. Idem habes in obelisco Beneuentano (ZOEG. De Obel. p. 644.). Haec si quis βουλομένηδον scripta dicere maluerit, non multum aduersabor.

51) Versus hieroglyphicos passim breuissimos esse neque raro vnam tantummodo duasue imagines continere, nihil mirandum, cum spatii angustia atque imaginum extensio id ferat. Alia autem hieroglyphica aliis insidere, quod in versibus transmissis praecipue obseruare licet, inde factum esse videtur, quod idem in scriptura demotica et hieratica non raro obtinet, atque hieroglyphica pleraque magis in latitudinem quam altitudinem extenduntur. Hinc cum adhiberentur signa longiora, cauere debebat, ne quadrati, quod oriebatur, inferior pars aut superior vacua maneret.

52) Negari nequit ordinem, quo passim vnus verbi hieroglyphica veniant, multum difficultatis habere, quam non superaueris, nisi satis exercitatus sis in legendo. Plerisque in locis valent leges dictae. Scilicet scriptura demotica et hieratica verborum initia innuit curuitate quadam literae primae, quod fieri nequit in hieroglyphicis. Hinc verba a verbis sequentibus et praecedentibus ita distinguuntur, vt figurae adhibitae quadratum, si fieri potest, expleant atque desinant litera erecta pro iacente, quamuis illa adhiberi potuisset. Sic נאשמה *reliqua* (inscr. Ros. L. VII. XIII. al. v. Tab. II. n. 93. 94.) plerumque in tria puncta desinit; aut singula signa eius vna quasi sede collocantur. Sic legitur ערירה *erigere*, pro ערירה (Tab. II. n. 95. coll. 96. 97.).

nunc elegantiae studium ⁵³) nunc spatii captatio ⁵⁴). Solemnis est eleuatio secundae literae e verbis et syllabis trium literarum, quae variis transpositionibus occasionem praebet ⁵⁵).

§. 14.

De varietate scripturae hieroglyphicae.

Alterum fere principium constituit varietas scribendi, partim phonetica partim graphica ⁵⁶). Phonetica constat omissione, additione et permutatione

53) Quid elegans sit, sentiri magis quam demonstrari potest. Hanc vero legem Aegyptios secutos esse, ex eo apparet, quod hieroglyphicis collocandis aedificiorum contignationes aliarumque rerum monogrammata imitati videntur (vid. §. 30.). Sic scribitur שסזס *Sesotis* pro שסז (Tab. II. n. 98. 99. coll. 100.).

54) Huc spectant hieroglyphica, quibus alia inscripta sunt, vt in כמא Aegyptus (T. I. n. 21.); כא (Tab. III. n. 1. 2.); huc scriptio פטול (n. 3.) pro פטול (n. 4.) aliaque multa.

55) Exempla sunt כמא Aegyptus (Tab. III. n. 5. 6. 7. coll. Tab. I. n. 18 — 22.) כמאמא Aegyptius (n. 8. 9.), טר omnia (n. 10. 11.). Quomodo eiusmodi verba legenda sint, ex aliis locis cognoscitur. Sic accuratius scribitur verbum כמא pro ordine elementorum (Tab. III. n. 12. 13. coll. Tab. I. n. 17. 20. 21.) aequae atque טר (n. 14.). Hinc passim mira oritur eorundem elementorum dispositio, ita vt pro כמא legi possit מכא, מכ, כמא (n. 14 — 20.). Accedit, quod inter eleuatum signum et submissa rursus ea collocari possunt, quae post priora elementa audiuntur. Hinc v. c. Tab. III. n. 23. legi posset מכאמא pro כמאמא.

56) Huius legis tanta vis est, vt eadem verba non solum aliis, sed etiam iisdem in scriptis fere nunquam plane eodem modo exarata appareant, quod glossarium illustrabit. Quoties vocabulum recurrit, toties aut accessit aliquid aut abiectum est, praesertim in lapidibus. Licuit cuius calamo, cuius cestro variare hieroglyphica. Ceterum videntur Aegyptii, cum subinde ingens hieroglyphicorum numerus hoc modo ortus sit, curasse, ne alicuius periret vsus vtque variatio delectaret. Caue itaque, iisdem verbis, vbi paullo aliter scribuntur, diuersos sonos tribuere. Hinc accidit, vt scripta hieroglyphica facilius initio, difficilius sub finem legantur. Litera enim quaeuis et verbum, simulac in praecedentibus venerunt, variantur in sequentibus. Variationes phoneticas non eas dicimus, quae efficiant, vt vocabula aliis sonis enuncianda sint, sed videantur. Vtut enim varia sit verbi cuiusdam significatio, sonum habuit haud dubie eundem apud Aegyptios et scriptorem. Aliter res se habet, si quis signa enunciat, quibus scriptum sit, quod phoneticum dicimus hoc loco. Graphics autem variationes appellamus, quae cadunt in singula verborum elementa. Ceterum eadem leges locum etiam habent in scriptura demotica et hieratica praesertim. Haec est

hieroglyphicorum potestate diuersa ⁵⁷⁾; graphica electione, positione, coniunctione, exornatione, disiunctione, variatione imaginum, aliisque similibus ⁵⁸⁾.

§. 15.

De ambiguitate hieroglyphicorum.

Nullum est signum hieroglyphicum, quod habeat vnam tantummodo potestatem, neque pauca exstant, quibus sex pluresue literae significantur ⁵⁹⁾. Haec ambiguitas, quae sola vetat hieroglyphica pro literis su-

caussa primaria, ob quam ingens literarum tum omnium, tum hieroglyphicarum praecipue numerus apud Aegyptios in vsu fuerit atque lectio scriptorum huius nationis pluribus numeris impedita sit (vid. supra §. 9. SPOHN. Mem. p. 27.).

57) Aegyptii non solum vocales, quod commune habent cum aliis gentibus (vid. GESSENI Lehrgeb. d. hebr. Spr. p. 49.), nunc omittunt, nunc addunt, nunc cum aliis permutant, sed consonas etiam. De singulis disserent infra §§. 22. 23. Exempla habuimus supra Tab. I. n. 18^b — 22. coll. Tab. III. n. 8. coll. 9. n. 15. 18. coll. 16. 17. 19. 20. 21. in verbo כמא.

58) Vidimus (§. 10.), permagnam fuisse literarum sacerdotalium copiam, quum singulae vulgares varie ornari et distineri debuerint. Sic e solis literis hieraticis ingens hieroglyphorum numerus prodire debuit, e quibus permulta ad vnam eandemque literam eiusque variationes spectarent, necesse erat. Sumamus, mille saltem exstitisse hieroglyphica satis inter se diuersa; quiuus sonus quadraginta modis, quoduis verbum e tribus literis constans, centum viginti significari poterat. Quamuis autem in singulis plerumque ea hieroglyphica adhibeantur, quae proxime orta sunt e litera hieratica eodem in verbo vsitatissima; vel ex his clarum est, quantopere variari potuerit scriptura hieroglyphica. Sic raro כמא vno eodemque modo scribitur (vid. Tab. I. 18 — 21. Tab. III. 5 — 9. 12. 13. 15 — 21.). Accedit, quod easdem imagines nouis ornamentis, quorum in singulis non exigua vis est, augere licebat (vid. Tab. III. n. 22. coll. 15. Tab. I. 20. 18. Tab. II. 10. coll. 9. 8. 7. 6. 5.). In his quidem omnibus non haerendum erat iis, quamuis impedire videbantur lectionem, qui ad hieroglyphorum interpretationem sese aptarent. Quantum autem fecerit ad varietatem huius scripturae positio elementorum, coniunctio, disiunctio atque apprimae variatio, infra videbimus (Cap. II. §§. 16. 21. 23. Cap. III.).

59) De hac lege, quae sane est praeter omnium opinionem, nescio an gratulandum sit iis, qui alicui hieroglyphico aliquem sonum indiderunt. Inde enim fit, vt, qui imagini cuicunque qualemunque fere potestatem adscribat, is aliquid recti tradat. Si quid video, hic est ille primarius scopulus, in quo non pauci hactenus vtut cauti naufragium passi sunt. Ratio enim scripturae hieroglyphicae quemuis, qui accesserit, facile et primo quasi obtutu in eam sententiam adducit,

mere ⁶⁰), oritur praecipue comprehensione variarum literarum hieraticarum vna figura hieroglyphica ⁶¹), diuersa positione imaginum ⁶²), atque hiero-

qua pro alphabetica habeatur; sed nemo cogitasse videtur de eo, vnum hieroglyphicum varios sonos significare posse, nec reputasse, vnde id fiat et quasnam ad leges, vel quasnam siue vocales siue consonas vno signo comprehendere liceat. Hinc venit, vt hieroglyphica pro verborum notis partim mimeticis partim symbolicis haberentur, vt disputaretur de classibus et speciebus animalium, quae reperiuntur in inscriptionibus, vt, cum literae non quadrarent, confugeretur ad dialectum Baschmuricam. Sed haec omnia facile excusantur. Scilicet recentiori demum aetati contigit, nancisci inscriptiones demoticas, e quibus cognosceretur non solum linguae sed etiam literarum genuinarum ratio apud veteres Aegyptios. Qui vero non totum se veluti insinuauit in scripturam vulgarem, perspicere nequit hieraticam, quippe quae clavis est hieroglyphicae.

60) Hinc apparebit, vt ad priora exempla redeamus, hieroglyphica Tab. I. n. 31. נאמסרש, n. 32. ארשוכרשר significare. Item sonat n. 29. אלשנרתש, quum cultellus sit ת vel ט, vt in טרר omnia (vid. Tab. III. n. 14.).

61) Videamus nonnulla exempla. In locis parallelis verbum אלוס inter alia scribitur, vt 24 — 29. Tab. III. Apparet inde, signa illa omnia eiusdem potestatis esse. Quodsi vero oculus atque patera מ significarent in כמא (Tab. I. 18. III. 5.6.), sequeretur, reliqua signa eundem sonum significare. Porro si patera verbi 30. Tab. I. valeret ג, esset idem in verbo 28. Tab. III. atque in reliquis. Deinde cum hamus sit נ in verbo 4. Tab. II., eandem consonam haberes in verbo 27. Tab. III. et reliquis. Idem cadit in verbum 26. Tab. III., coll. 29. Tab. I., vbi audiretur ש, aequae atque in reliquis. Haec vero omnia ita, vti dictum est, explicantur. Simile est ו hieraticum (Tab. III. 30.) ס hieratico (n. 31); hinc vno symbolo nunu ס (Tab. I. n. 1 — 3. 31.), nunc ו (Tab. III. n. 27.) innuitur. Non multum differunt מ (Tab. III. n. 33.), ו (n. 34.) et נ (n. 35.); ex quo fit, vt auicula siue anterior pars auis alias מ (Tab. I. n. 29. 33. 56. 57. 61 — 63.), alias ו (Tab. III. n. 11. coll. 10.), alias נ significet (Tab. I. n. 36 — 38.). Sic ex ל et ו prodit leo (Tab. III. n. 36. 37. 38.), ex ו et ש scapus (n. 39 — 42.), ex ג et ו et ו patera (n. 43 — 46.). Ceterum facile perspicitur huius rei caussa. Scilicet, cum fuerit *ιερογραμματων*, literas hieraticas veluti induere in rerum figuras; accidit, vt propter copiam literarum hieraticarum et similitudinem nonnullae satis inter se distingui non possent. Subinde cum magis imaginum integritas et elegantia spectaretur, neglecta est genuina literarum pingendarum ratio. Addere liceat eandem legem easdem ob causas passim valere etiam in scriptura sacerdotali.

62) Positio hieroglyphicorum, quae varias leges sequitur (vid. §. 16.), non raro eorum ambiguitatem procreat. Sic נ pro verborum et spatii ratione nunc erigitur (in נט *iva* (vid. T. III. n. 47. coll. 48. inscr. Ros.), nunc imponitur (in נוי *deus* vid. n. 49. coll. 50. scar. Zoeg.), nunc inuertitur (in נמ *omnia* vid. n. 51. coll. 52. inscr. Ros.), ita vt congruat cum ו (in קלר *libatio* vid. n. 53. inscr. Ros.), cum ט (in מט vid. 54. scar. Zoeg.), cum ס (in נספס *annus* n. 55. inscr. Ros.) cum ו (in ושרר *Osiridis*, n. 56. dei Aegyptiorum supremi nomine, quod CHAMPOLLION. pro symbolica appendice nominum mortuorum vsitatissima habet. Précis du Syst. hier. Tab. gen. n. 450.).

glyphica variandi nec non alia aliis assimilandi quodam studio ⁶³). Quamuis non exigua sit, quae inde oritur, difficultas lectionis et interpretationis; docet tamen contextus, quomodo literae aut verba ambigua intelligenda sint. Praeterea distinguuntur imagines potestate ambiguae notis, quae hunc in finem inuentae sunt, diacriticis ⁶⁴).

CAP. II.

DE HIEROGLYPHICIS EMPHONICIS.

§. 16.

De positione.

Hieroglyphica emphonica, quo nomine appellare liceat ea, quae suo ambitu integram literam hieraticam pluresue describunt ⁶⁵), sistuntur pro

63) Vid. infra §. 21. Inter alia פ in פת *Phtha* (Tab. I. n. 7 — 18.) ita variatur, ut linea inferior duplicetur (n. 7.), frangatur (n. 8.), erecta muletur in מ (n. 9.), in נ (n. 13. 14.), in ו (n. 11.), in ש (n. 16.). Assimilationem observabis in מ et נ (Tab. I. n. 58. coll. 33.), in ו et א (Tab. I. n. 30. coll. Tab. III. n. 6. 8.) in כ et ל et ר (Tab. III. n. 17. coll. Tab. I. n. 32. 28.).

64) Non dubito, quin hieroglyphica ambigua si non omnibus, certe plerisque in locis distincta fuerint ab Aegyptiis. Quum vero eruditi in describendis inscriptionibus imaginum magis elegantiam et integritatem, quam ruditatem et additamenta minuta spectauerint, inde accidit fortasse, ut grauissima negligerentur. Diacritica inter alia haec inueni. Differt א a ו squama in tergo posita, ab utroque א corolla (Tab. III. n. 57. 58. 59.). Signo ו additur punctum, ut differat abs מ (Tab. III. n. 60. 61.). Vbicunque vero imago quaedam aliquid imperfecti aut alieni offert, id pro diacritico habendum est. Sic כ in כמא (Tab. III. n. 63.) dignoscitur ruditate sua, quemadmodum ו in ור (Tab. I. n. 14.) calami defectu abs מ vulgari siue penna.

65) Ex hac sententia e. c. oris figura (Tab. III. 48.) ἐμφωνικόν est, quia integrum א sonum hieraticum continet, siue duae curvae hoc loco sufficiunt ad elementum integrum vocabuli significandum. Item in figuris 1. et 2. (Tab. III.) inest φωνή licet composita, qua de causa huius quoque generis hieroglyphica ad idem genus referenda sunt.

situ literarum in iis latentium et ratione rerum, quas significant⁶⁶⁾. Quo saepius illa lex in pingendis rebus fabrilibus et imaginariis migratur⁶⁷⁾, eo rarius imagines a viuentibus petitae alieno modo exhibentur⁶⁸⁾.

§. 17.

De metathesi.

Elementa verborum inter se transponuntur non pronuntiationis, sed spatii et elegantiae caussa⁶⁹⁾. Hieroglyphica metathesis observatur

66) Hac scribendi lege potissimum euincitur, hieroglyphica notionum neque signa mimetica, neque symbolica esse. Quodsi enim veluti penna pennam, aut per symbolicen quamuis aliam rem denotasset; licuisset eam nunc erectam, nunc iacentem, nunc inuersam, nunc aliis modis pingere. Hoc apprime valet de animalium figuris. Quoties, vt hoc vtamur exemplo, auis quaedam, leo eiusque generis alia occurrunt, toties eodem habitu veniunt. Multum elegantiae et amoenitatis accessisset inscriptionibus, si pro leonibus et auibz iacentibus et stantibus cernerentur illi nunc erecti, nunc currentes, nunc incuruati, hae volantes, inclinatae, retrouersae.

67) Quamuis hieroglyphica ita constanter fingi debuissent, vt literarum, quas significant, formae responderent; id haud raro negligitur tum ob elegantiam quandam, tum breuitatis studio in rebus ex vita communi petitis. Sic 3 variis modis vertitur (vid. Tab. III. n. 49. 51. Tab. I. 47. 48.), pariter atque 8 (Tab. III. n. 63. coll. Tab. II. n. 93. 94.) et alia innumera. Huius rei caussa esse videtur, quod eiusmodi figurae eadem manent et agnoscuntur facile, quamuis variis rationibus vertantur.

68) Offensionis aliquid habuisset pingere veluti homines, animalia eorumque partes contra naturam. Hinc eius generis figurae pedibus praeditae plerumque stare, aut sedere, aut ambulare videntur (Tab. I. n. 28 — 45. Tab. II. n. 5 — 15. Tab. III. n. 15. 22. 24 — 29. al.); hinc oculi, oris, pedis imagines pro naturali situ exarantur. Observantur tamen ab his diuersa, vt in Obelisco Pamphil. Lat. oriental., vbi scilicet angustiae caussa homines et aues iacent. Neque frequentior est inuersio figurarum contra reliquarum situm, vt Inscr. Ros. L. VIII. (vid. Tab. III. n. 64. coll. n. 10. 11.), quod accidit praesertim, quum praecedentibus aut subsequentibus hieroglyphicis actionis quaedam species oriatur, vt loco cit. coll. Tab. II. n. 12. 13. 15.

69) Differt itaque metathesis grammaticorum ab hieroglyphica eo, quod hac nihil mutatur vocabulorum enunciatio. Ceterum haec lex cohaeret cum ea, secundum quam hieroglyphica inter se componuntur (vid. §. 13. sqq.). Latent enim eadem caussae. Cauendum erat scribis, ne singulae imagines inter se confunderentur, aut loci relinquerentur vacui. Praecipue animadvertes, bina aut terua signa erecta totidem excipere iacentia vel transuersa.

nunc in verbis singulis ⁷⁰⁾, nunc in binis sibi proximis ⁷¹⁾, nunc in diuersis ⁷²⁾.

§. 18.

De variationibus.

Numerus hieroglyphorum augetur non solum eo, quod literae hieraticae, tum genuinae, tum variatae, singulae variis lineis circumscribuntur, sed eo potissimum, quod imagines e singulis ortae nouas mutationes subeunt ⁷³⁾. Hoc emphonicorum genus, quod variatum dicimus, oritur partim ex omissione linearum ⁷⁴⁾, partim ex ad-

70) Exempla vidimus supra §. 13. not. 2. Tab. III. n. 5—11. 3. 4. 15—23. Tab. II. n. 95. 100. Huc spectant נִיָּה pro נִיָּה (Tab. III. n. 65. coll. 66. Obelisc. Barb.), נִמָּה pro נִמָּה (Tab. III. n. 67. coll. 68. Inscr. Ros.). Vid. Tab. III. n. 84. 85.

71) Sic scribitur in Pap. Berolin. 28. נִיָּה נִיָּה pro נִיָּה נִיָּה (vid. Tab. III. n. 69. coll. 70. 71.), נִיָּה נִיָּה pro נִיָּה נִיָּה (n. 72. coll. 73. Monum. Borgian.).

72) Hoc transpositionis genus reperi hactenus nonnisi in nominibus propriis. Demotica enim scriptura omnibus fere nominibus, quae in papp. aliisque scriptis legi, addit syllabam נִיָּה, quae haud dubie Aegyptiacam nominum pronunciationem refert, vti in נִיָּה נִיָּה נִיָּה, נִיָּה נִיָּה נִיָּה (Tab. III. n. 74. 75.). Hanc terminationem hieroglyphica etiam scriptura habet ita quidem, vt verba, quae proxime ad nomen regis pertineant, interponantur. Hinc legendum est n. 73. a Tab. III. non נִיָּה נִיָּה נִיָּה, sed haud dubie נִיָּה נִיָּה נִיָּה etc.

73) Quemadmodum literae demoticae et hieraticae certas quasdam ad leges variantur; ita etiam hieroglyphicae. Cautio vero quaedam est in constituendis hieroglyphicis variationibus. Quum enim literae hieraticae variis imaginibus reddi possint; facillimum est, eiusmodi hieroglyphica, quae proprium genus et genuinum constituunt, pro variatis habere, quo facto impeditur lectio. Hae autem variationes apprime notandae sunt propterea, quod non rara figurarum assimilatio occurrit atque partes, quae ornatui inseruiunt, pro ipsis literarum signis sumi possunt. Quum enim additamenta denuo aliorum hieroglyphicorum speciem habeant, atque hieroglyphica diuersa inter se iungantur (vid. §. 24.); huius legis ignarus totidem sonos pronunciare possit, quot ornamenta accesserunt. Ceterum tota res nititur varietate et elegantia scribendi, de quibus supra diximus (§. 14.).

74) Nihil frequentius neglectione particularum imaginum. Sic desunt leonibus cauda, quae alteram partem ל significant (Tab. I. n. 28. coll. Tab. II. 38. 39.), auibus pedes (Tab. II. 64. 65. coll. 66. sqq.), tribus parallelis lineae secantes (Tab. I. 62. coll. 56.), lyris chordae (Tab. III. 95.

iectione ornamentorum ⁷⁵), partim ex mutatione finium, quibus figurae continentur ⁷⁶).

§. 19.

De apocope.

Quum hieroglyphica scriptura propter elementorum ambitum longe maius spatium requirat, quam reliquae; verba non raro in compendia referuntur. Omittuntur literae nonnunquam tam multae, ut integra verba duobus vnoue signo scribantur ⁷⁷). Amant extrema

coll. 96.), sedentibus brachia (Tab. III. n. 76. coll. 77.), pedis clauis (Tab. III. n. 79. 81. coll. 80.), quo facto non solum nouae imagines, sed etiam aliis similes oriuntur. Ceterum huc non spectant hieroglyphica parum a literis hieraticis suis cultu progressa, aut prioribus additamentis destituta.

75) Innumera fere sunt, quae accedant ad imagines singulas tamquam ornamenta, praecipue in scriptis accuratioribus. Ex hac lege habes Tab. III. n. 22. 15. perfectam fere Osiridis figuram cum insignibus suis pro simplice \aleph , Tab. II. n. 5 — 9. aues vario modo coronatas, ib. n. 5. 9. anguem cum clauis, n. 15. falconem cum triturario, Tab. I. n. 48. scalam pro iugo, Tab. II. 55. 56. coll. Tab. I. n. 27. clauam et oculum pro ore, eiusque generis innumera. Itaque in vniuersum est tenendum, cum multis imaginibus multa coniungi, quae verborum pronuntiationem, quamuis emphonicorum aliorum speciem prae se ferant, nihil mutant.

76) Huius legis multae sunt partes, quarum sex primariae: fractio, directio, curuatio, dilatatio, contractio, dispositio. Sic omnes lineae rectae frangi possunt, ut vndarum similitudinem accipiant (Tab. III. n. 82. coll. 83., n. 1. coll. 2.), curuae mutantur in rectas ac vice versa (Tab. III. n. 5. 6; Tab. IV. n. 1 — 4.), oblonga abeunt in quadrata merasque lineas (ut ψ Tab. IV. n. 5 — 8.), breuia extenduntur (ut κ initiale Tab. III. 84. 85.), lineae cum secundariae tum primariae aliter coniunguntur (ut in κ Tab. III. 5. coll. 6. 23. 22.). Hinc accidit, ut hieroglyphica initio valde inter se diuersa formas aut pares aut simillimas subirent (vid. Tab. III. n. 15. 16. 17. 21.). Denique non praetereundum est, triplicem hanc legem haud raro simul adhiberi, ita ut aliis hieroglyphicorum partibus accedant, aliis demantur lineae, in aliis varientur. Vid. Tab. I. n. 34. 60 — 64. 19 — 21. coll. Tab. III. n. 16 — 21. Tab. IV. 9 — 16., quae quidem omnia non designant Osiridem, sed $\kappa\mu\alpha$ sonant.

77) Quod valet non solum de vocalibus, sed etiam de consonis, praesertim in nominibus per se satis cognitis atque, quod notandum, in verbis frequenter recurrentibus. Sic pro ושׂיראצ *Osiris* (Tab. IV. n. 17.) alias scribitur ושׂירא (n. 18.), alias ושׂיר (n. 23.), alias ושׂי (n. 19.), alias ושׂ (n. 20.); pro ניצתי passim legitur ניצ (Ibid. n. 21. coll. 22.). Huc referri etiam possunt verba, in quibus consonae omissae sunt, quum negligentiae id propter frequentiam exemplorum vix ac ne vix quidem debeat adscribi. Sic idem verbum ניצתי , *sublimis*, passim scribitur ניצ (Tab. IV. n. 24.).

negligi, quum hieroglyphicum neglectum initiali verbi sequentis exprimi potest ⁷⁸⁾).

§. 20.

De descriptione defectiva.

Quemadmodum gentes, quarum literae initio non sonos singulos, sed syllabas significarunt, ita Aegyptii quoque inter consonas vocales modo scripserunt, modo suppresserunt ⁷⁹⁾. Hic vsus non solum in mediis vocabulis, sed initio etiam, quod insolentius est, observatur ⁸⁰⁾.

§. 21.

De descriptione superflua.

Priusquam singularia signa inuenta sunt ad discernendam syllabarum quantitatem, nihil aptius est ad vocales longas a correptis distinguendas,

78) Hoc ex genere est וי נכרי, *lapis sit* (Tab. IV. n. 25. inscr. Ros.) pro וי נכרי. Quodsi enim aliquis legere maluerit וי נכרי; vertendum habebit *lapis est*, cum נ illo loco sit nota coniunctiui, vt נ Coptorum. Sic negligitur ס finale in *Sesotis* (n. 26. coll. 27.), quoniam sequens verbum incipit a signo, quod alias sonum neglectum indicat.

79) Literae Semiticae initio syllabas significarunt, vt recte viderunt alii (vid. O. G. TYCHSEN. Tentam. de var. codd. gen., PAVLVS N. Repert. T. II. 2. p. 269. nostr. libr. De sonis litt. Graec. p. 178. sqq. coll. KOPP. Bilder u. Schriften d. Vorz. Tom. II. p. 110.), exceptis tribus י, י, נ (KOPP. l. c. p. 115. sqq.; lib. nostr. Veber die vrspr. Laute d. Heb. B. p. 15.; coll. BECK, [qui nos impugnauit] Veb. die urspr. Laute d. Heb. Buchst. p. 23. sqq.), quae inuentae sunt partim verborum a vocalibus incipientium et diphthongorum gratia. Hinc vocales ad syllabarum potestatem accuratius distinguendam a Semitis passim additae negliguntur; quod accidit etiam apud Aegyptios. Huius generis innumera sunt exempla (vid. Tab. III. 16—21. 23.), quamquam negari nequit, vocales rarius apud Aegyptios, quam apud Semitas desiderari. Ceterum vel ex hoc vsu apparet, quanta sit vtriusque scripturae affinitas.

80) Literae vocales vocabulorum initiales semper maioris momenti ac pro radicalibus habendae sunt. Qua de re offensionis aliquid habet, quod vocales, quibus incipiunt vocabula, haud raro negliguntur. Sic Osiris scribitur alias ויירה (Tab. IV. n. 28. coll. n. 19. 20. 23.), ויירה alias ו (n. 29. coll. 30.), ויירה pro ויירה (Tab. IV. 31. coll. Tab. II. n. 96—98.). Itaque cauendum, ne prima verborum signa prima etiam habeantur in pronuntiatione.

quam earum repetitio. Hinc Aegyptii Graecorum et Romanorum ad instar syllabas producendas non solum binis, sed ternis etiam vocalibus nunc iisdem nunc affinis insigniuerunt ⁸¹⁾).

§. 22.

De permutationibus vocalium.

Genuina literarum vocalium ambiguitas effecisse videtur, vt hieroglyphica scriptura ad vnum sonum significandum diuersa signa diuersae potestatis adhibuerit ⁸²⁾. Accedit, quod vocales etiam

81) Satis constat, Graecos et Romanos binas vocales non male scripsisse pro singulis longis. Obseruauimus quidem (De son. litt. Graec. p. 464.), Homeri aetatem et sequentes Homerum imitatas vsu literae *ι* vocales longas distinxisse, priusquam *η* et *ω* et *ου* inuentae essent, ita vt *ει, αι, οι, υι*, valerent *ē, ā, ō, ū*; sed negari nequit, ambiguitatem inde oriri. Illam scripturam saepenumero secuti, hanc aemulati sunt Aegyptii. Sic duos cultellos (vid. Tab. III. n. 73.) pro *NN* siue *ā* longo habeo, sic scribitur *NNNN* pro *NN* (Tab. IV. n. 32. coll. 33.), sic *ⲛⲛ* pro *ⲛ* (n. 34. 35.), Copt. *ⲛⲟⲩⲧ*. Iam ad producendas vocales aliae etiam et plures adscribuntur. Sic ternae reperiuntur in OSIRIS (n. 36. coll. 19—23.).

82) Literae Semitarum vocales initio non solum *α, ι, u*, sed etiam sonos affines significarunt, vti vidimus (De pronunciat. vocal. Gr. veter. Sc. S. interpretib. vsitata. p. 31. sqq.), ita vt *α* vocales *α, ā, ä, e, ι* vocales *ι, ü, e, ä, ι* vocales *u, o, ü, ö, ā* pro verborum pronunciatione valerent. Simile quid acciderit necesse est vocalibus veterum Aegyptiorum. His enim teste Plutarcho (De Is. p. 374.) literae XXV in vsu fuerunt, ex quibus non nisi quinque potuerunt vocalium *α, e, ι, o* et *u* partes agere. Ne hae quidem suffecerunt ad omnes sonos vocales distinguendos. At persuasissimum mihi est, Aegyptios vsque ad Ptolemaeorum imperia aut eo saltem tempore, quo hieroglyphica scriptura oriretur, XXII tantum literas cum tribus vocalibus *α, ι, ι* ambiguis habuisse diuersas sonis. Diserte enim tradit CLEMENS ALEX. (Strom. L. V. c. 4. p. 657.), hieroglyphicorum potiore partem loqui per prima elementa. *Πρωτα* vero *σοιχηα*, quae vocat, non solum numerum, sed potestatem quoque literarum significare possunt. Vtrumque ferri potest tum per leges linguae Graecae et Clementis scribendi rationem, tum per hieroglyphicam Aegyptiacam. Caue autem, ne primas generis humani literas eas, quas Plutarchus memorat (Symp. IX, 3.), habeas, vt LETRONNIUS fecit (vid. Champoll. Préc. du Syst. hier. p. 404.), quam sententiam dudum refutauimus (De Pronunc. litt. Gr., de litt. Graec. sub. vsit. p. 577. sqq.). Admodum probabile est, Phoenices initio XV tantum literas vel orationis elementa, vt IRENAEVS

cum consonis, quae subinde vocalium vim susceperunt, permutantur⁸³).

confirmat (vid. libr. nost. l. p. 245. coll. 640.), scilicet \aleph — \beth distinxisse. Graecos autem a Cadmo et reliquis literarum Phoeniciarum in Graecia propagatoribus accepisse XXII, \aleph — ψ , dubitari nequit. Totidem literae etiam hieroglyphicae potestate eadem atque Hebraicae praeditae discernuntur, quare, cum demoticae literae numero sint XXV, ut recte vidit Plutarchus, serius tria literarum signa inuenta sint, necesse est. Iam haec egregie confirmat EUSEBIUS (Praep. Euangel. Lib. I. c. 10. p. 25. ed. Lutet.). *Θεός Ταυτος, inquit, διευπώσεν τοις ἱεροῖς των εἰσχειων χαρακτηρας. — Ταυτα παντα ὁ Φαβίωνος παῖς, πρῶτος των ἀπ' αἰῶνος γεγονοτων Φοινικων ἱεροφαντης ἀλληγορησας, τοις δε φυσικοις και κοσμικοις παθουσιν ἀναμιξας, παρεδωκε τοις ὀργωσι και τελειων καταρχουσι προφηταις. οἱ δε τον Τυφον αὖξιν ἐκ παντος ἐπινοουντες τοις αὐτων διαδοχοις παρεδωσαν και τοις ἐπισακτοις· ὧν εἰς τὴν Ἰσριδ, των τριων γραμματων εὐρετης, ἀδελφος Να, του πρωτου μετονομασθεντος Φοινικος.* Ergo Aegyptii tres literas reliquas et longe serius quidem acceperunt. Coniectura assequi possemus, quae signa senioris fuerint aetatis, si nullum eorum esset in scriptis Aegyptiacis vestigium. Nimirum Hebraicum alphabetum, cum p et f vno \beth , quinque vocales tribus signis comprehenderet, e quindecim orationis humanae elementis (vid. libr. nost. De sonn. litt. Gr. p. 224.) tria confundebat, ex quo lectionis quaedam ambiguitas non potuit non oriri. Hinc accuratioris et subtilioris ingenii erat, inuenire signa, quibus f abs p , a abs e , o abs u seiungerentur. Quemadmodum vero Graeci, Syri, grammatici Hebraici aliique subinde hos sonos primo distinxerunt, ita Aegyptii vere Isiride, ut Clemens refert, auctore pro \aleph , ubi significaret a , scripserunt \aleph ; pro i , ubi significaret o , vocalem i ; pro \beth tamquam f signum ψ . Itaque hae literae, quippe recentiori aetate inuentae, secundum Clementem desiderarentur in scriptis hieroglyphicis, quod aliter sese habere videtur. Discerni etiam utique possunt illae literae non solum in scriptura demotica et hieratica, sed etiam in hieroglyphica. Hanc ob rem putamus Clementem magis literarum formas et potestatem, quam numerum spectasse aut symbolorum quandam confusionem, quod magis fauet nostrae sententiae, innuere voluisse. Vtut sit, inde vocalium aequae et consonarum nonnullarum commutatio explicari potest. Certe negari nequit, posteros maiorum consuetudinem in scribendis hieroglyphicis imitatos esse. Praeterea reperitur simillimus vsus apud Aegyptios seriores siue Coptos. Iidem scriptores, ut constat, eadem verba iisdem in libris diuersis vocalibus et consonis quoque passim conscribunt.

83) Soni \aleph , η et ψ ita comparati sunt, ut facillime, perdita consonarum potestate, merae vocales euadant. Hinc istas literas Hieronymus vocalibus adnumerat (vid. libr. nostr. Veber die urspr. Laute d. Heb. Buchst. p. 25. sqq.), atque demotica et hieratica scriptura pro vocalibus vsurpant, aequae atque Arabica, Hebraica, Syriaca, Aethiopica (vid. GESENI Handwörterbuch d. Hebr. Spr. p. 213. 269. 811. LVDOLF. Gramm. Aeth. p. 5.). Itaque non mirum, pro vocalibus hieroglyphicis passim istas etiam literas, quamuis initio consonae vel syllabae fuerint, adhiberi. Sic verbi causa scribitur et $\aleph\psi\eta$ et $\psi\eta\psi$ (Tab. IV. n. 37. 38. coll. Tab. III. n. 24 — 29.).

§. 23.

De permutationibus consonarum.

Non alternant consonae nisi eae, quae aut ad eosdem sonos aut maxime affines pertinent⁸⁴⁾. Haec observatio, per se non improbabilis, nihil difficultatis habet, quatenus genuina consonarum affinium symbola vicissim vsurpantur⁸⁵⁾.

§. 24.

De coniunctione.

Emphonicorum duplex est coniunctio. Alia enim, vix duabus lineis copulata, genuinas formas fere integras seruant⁸⁶⁾; alia varie disposita ita

84) Eadem lex non solum apud Hebraeos, Syros, Arabes, Aethiopes, aliosque, sed etiam apud Aegyptios tum veteres tum recentiores observatur. Quemadmodum apud Semitas et Coptos א et א, ח et ח et ח; א, ב, ג, ד atque א, ב, ג, ד; א, ב atque א, ב, ג, ד: ita eadem literae apud Aegyptios veteres in triplici illa scriptura inter se commutantur (vid. Tab. IV. n. 28. coll. 36. Tab. I. 7—18. 28—33.). Ceterum huc non referenda est inter alia confusio א et א. Quod enim hae consonae raro inter se discerni possunt in scriptura hieroglyphica, id inde fit, quod in vulgari scriptura parum distinctae simillime scribuntur hieratice, hinc easdem imagines subeunt hieroglyphicas.

85) Difficilius nonnunquam est demonstratu, quae literae certis quibusdam in verbis aliarum partes agant. Etenim adhibentur non solum, quae proxime e literis hieraticis originem ducant, sed etiam variationes, quae ad eas spectent, hieroglyphicae. Sic Tab. I. n. 12. manus figura non solum pro א, sed etiam pro א atque א (coll. 15.) sumi potest. Atque vniuerse memorandum, pro duabus hieraticis literis non modo vnam hieroglyphicam imaginem, quippe quae vtramque repraesentet, vsurpari posse, verum quoque hieroglyphica reliqua, quae aut variata sunt ex illo signo aut ex variationibus hieraticis eiusdem literae prodierunt. Sic linea recta (Tab. IV. n. 37. 38.), alias duobus punctis distincta (n. 36. 19. 17. 16.), א valet pariter atque א (n. 28. Tab. I. n. 29. 30.), primo, quoniam hieratica א et א, quorum similis est figura, vna imagine comprehendi possunt (vid. Tab. III. n. 30—32.), deinde quoniam linea nunc punctis distincta, nunc simplex (Tab. IV. 35. 36.) potestate sua conuenit cum א et א illo (Tab. III. n. 32.), siue variatio est eiusdem literae.

86) Ex hoc genere est coniunctio literarum אב (Tab. IV. n. 39. coll. 40.) אב (Tab. I. n. 47. 48.), אב (Tab. IV. 41.). De his tenendum, prius enūcianda esse ea, quae aut superiori loco aut anteriori continentur.

inuicem coalescunt, vt in vno veluti corpore diuersae imagines difficilius recognoscantur ⁸⁷⁾).

CAP. III. DE HIEROGLYPHICIS SYMPHONICIS.

§. 25.

De origine hieratica symphonicorum.

Hieroglyphica signa symphonica appellantur, quae nonnisi cum aliis siue singulis siue pluribus elementa verborum vel literas exprimunt ⁸⁸⁾. Hoc genus oritur primo e literis hieraticis iis, quarum partes non satis inter se cohaerent, aut per variationem hieraticam diuulsae veniunt ⁸⁹⁾.

87) Huc spectat (Tab. IV.) n. 42. coll. 43., 44. coll. 45., 46. coll. Tab. II. n. 4. 5. 6. 95—97. In his cauendum, ne imagines sic ortae pro emphonicis habeantur, quod haud raro accidit, quum eadem figurae integras literas hieraticas significant. Ceterum haec etiam lex prodiit ex elegantiae, concinnitatis atque varietatis quodam studio. Nolumus enim repetere, quod aliis placeat, Aegyptios de consilio scripturam hieroglyphicam partim impediuisse, partim obscurasse.

88) Agit hoc caput de nouo hieroglyphicorum genere, cuius vestigia admodum latuerunt. Incidisse videmur in nouum scopulum, qui non paucis aliquid damni, imo interitum attulit. Initio quaesierunt in vnaquaque imagine notionem quandam, hinc literam; nunc inuenietur haud raro in hieroglyphicis binis, ternis pluribusue vnum tantummodo elementum significatum. Huius generis hieroglyphicum dicere liceat emphonicum, quoniam solum non sonat, sed cum aliis *συμφωνεται*, veluti aliorum auxilio literae potestatem assequitur.

89) Multae sunt literae hieraticae, quae duabus aut pluribus ex partibus diuersis et seiunctis constent, neque paucae, quarum lineae facilius duabus imaginibus reddi, quam vna comprehendere possint. Itaque *ἱερογγραμματαίς* literas bipartitas, vel tripartitas totidem imaginibus expresserunt ita quidem, vt partium ratio pro ratione integrae literae sumeretur. Sic *ⲁ* (Tab. IV. n. 48. 47.) redditur, ac si partes *ⲁ* essent literae singulares (n. 49. 50.); sic *Ⲃ* (n. 51.) atque *ⲃ* (n. 52.) eodem modo scribuntur (vid. Tab. I. n. 19—21. in *ⲕⲙⲁ*, n. 65. coll. 70. in *ⲕⲓⲁ*). Altera ex lege e. g. hieraticum *ⲁ* (n. 53.), *Ⲃ* (n. 55.), *ⲃ* (n. 57.) quoduis duobus significatur (n. 54. 56. 58.). Idem valet de *Ⲅ* (vid. Tab. I. n. 65. coll. 68.), atque de *ⲅ* (vid. Tab. I. n. 1. coll. 2. 3.). Ceterum eandem scribendi rationem Armenii etiam secuti sunt (vid. Tab. IV. n. 61. coll. 62.). Atque hinc potissimum apparet, ingentem fere esse hieroglyphicorum numerum, si pro literis habeantur. Quum enim quaeuis litera simplex pariter ac pars quaeuis literae variis imaginibus innui

§. 26.

De origine hieroglyphica symphonicorum.

Frequentius symphonica non ex hieraticis literis, sed ipsis hieroglyphicis prodeunt. Partes enim imaginum praesertim earum, quae, quamuis diuisae, integritatem quandam retinent, dissoluuntur atque vario modo ad instar emphonicorum tractantur⁹⁰).

§. 27.

De variationibus.

Sicuti emphonica, ita symphonica genuinam formam perpetuo mutant. Nunc enim aliquid accedit, nunc demitur iis, nunc ambitus eorum variatur⁹¹).

possit; oriuntur eo plura literarum symbola, quo pluribus partibus singula constant et quo magis partes singulae variantur. Qui altius in rem inquirere cupiant, habebunt formulam analyticam hanc:
$$\frac{n \cdot (n+1) (n+2) \dots (n+m-1)}{1 \cdot 2 \cdot 3 \dots m} \text{ aut } \frac{(m+1) (m+2) (m+3) \dots (m+n-1)}{1 \cdot 2 \cdot 3 \dots n-1}$$

Hic n est numerus partium vnius hieroglyphici atque m numerus signorum, quibus singulae partes reddi possunt.

90) Vid. Tab. I. n. 61. 62. 65. coll. 66. Tab. II. 97. Tab. III. n. 47. 48. Tab. IV. n. 63. 64. 65. 66. Haec res tum demum aliquid difficultatis habet, quum partes hieroglyphicorum resectae aliorum hieroglyphicorum proprietatem subeunt, vt (Tab. IV. n. 67. 68.) in γ , vbi linea inferior, quamuis ad superiorem pertineat, pro κ aliisque literis haberi potest, atque (n. 69.) in δ , vbi superior pars (vid. Tab. I. n. 20.) aequat η .

91) Quae supra diximus de emphonicorum variationibus, eadem valent hic; qua de re breuius disputare possumus. Exempla sunt Tab. I. n. 2. et 3., vbi canes habes pro lacertis; n. 7. 8. 16. 18., vbi cernuntur lineae fractae, punctae, extensae pro simplicibus; n. 67. 66., vbi semicirculus est pro triangulo; Tab. II. n. 10. 11. 12., vbi alternant cultellus, mitra atque idolum; Tab. IV. n. 70. 71., vbi pro γ siue anguine reperiuntur curriculum cum anguicula prona; n. 59. 60., vbi ψ diuulsum parit idola duo cum insignibus suis. Accedit quod hieroglyphica symphonica vtroque modo passim oriuntur, ita vt literarum partes non solum distinguantur, sed hieroglyphicum quoque inde ortum denuo diuellatur et exornetur. Sic (Tab. II.) n. 13. oritur ex hieratico δ

§. 28.

De permutatione.

Vtriusque generis symphonica, siue simplicia, siue ornata sint, cum aliis hieroglyphicis commutantur nunc iis, quae similem prae se ferunt speciem, nunc iis, quae eandem, etsi emphonica sunt, potestatem habent ⁹²).

§. 29.

De positione.

Symphonica plerumque ita exarantur, ut figurae conueniant cum situ partium, ex quibus prodierunt ⁹³). Alio modo ponuntur, si spatii angustia obstat, aut concinnitas spectatur ⁹⁴).

(Tab. IV. n. 77.). Superior figura originem dedit auiculae, inferior subsellio, lineola erecta ad dextram progenit pennam cum idolo: iam vero hae partes non cohaerent, sed seiunctae totidem imagines ediderunt (conf. n. 10. 12. 15.).

92) Hic etiam assimilationis aequae ac variationis studium, de quo supra egimus, apparet. Quam enim commutationem symphonicorum dicimus, ea maiore aut eodem saltem iure assimilatio vocatur. Huc pertinet dextra pars literae 𐤁 (vid. Tab. II. n. 16 — 21. coll. Tab. III. n. 8. 9. 𐤁𐤁𐤁𐤁), utraque pars eiusdem literae (Tab. IV. n. 78 — 80. coll. Tab. I. n. 19. 20. 33. Tab. III. n. 65. 66.). In primis notanda est commutatio segmentorum hieroglyphicorum cum imaginibus eisdem sonos significantibus. Sic 𐤁 (Tab. IV. n. 74. vid. Inscr. Ros. Lin. VIII.) inter alia ita variatur, ut linea inferior detrahatur (n. 73.). Iam oriuntur, si sectio fiat vtriusque partis, symbolum 𐤁 atque symbolum 𐤁 siue stadii figura, quae quidem mutatur in oris figuram (n. 72.), hinc in oculum (vid. Inscr. Ros. L. XIII.), cum harum imaginum eadem sit passim potestas. Sic Inscr. Ros. L. XIV. offert mitram imperfectam (vid. Tab. IV. n. 82. coll. 81.). Resecta autem est illa pars, quae cum habeat per se spectata figuram 𐤁 , atque 𐤁 alibi anguiculo reddatur, anguiculi adiectione compensatur. Male CHAMPOLLIONVS (Précis du Syst. hierogl. Tab. gen. n. 315.) non solum illius verbi primam literam ad praecedens traxit atque finem omisit, sed etiam integram mitram pinxit, ita ut anguiculus non neglectus superuacaneus sit.

93) Vid. 𐤁 Tab. II. n. 32. 𐤁 coll. 30. 𐤁 , 𐤁 Tab. I. 62. coll. 64., 𐤁 Tab. IV. 68. coll. 67.

94) Huc referri debet altera pars 𐤁 (Tab. I. n. 9. 11. 13. 14. coll. n. 7. 8. 16.), superior pars 𐤁 (Tab. IV. 75. et 76.), posterior literae 𐤁 (Tab. I. n. 67. coll. 65. et 69.). Alia exempla videbimus §. 31.

§. 30.

D e o r d i n e .

Quamquam symphonica sese excipiunt plerumque pro ordine et situ partium literarum, quas significant ⁹⁵⁾; multa tamen sunt caussae, ob quas diuersis disponuntur locis ⁹⁶⁾.

§. 31.

D e c o n i u n c t i o n e .

Triplex est symphonicorum coniunctio. Coalescunt inter se nunc symphonica cognata siue ea, quae ad vnā literam pertinent ⁹⁷⁾, nunc diuersa, siue a diuersis literis orta ⁹⁸⁾, nunc denique symphonica cum ipsis hieroglyphicis emphonicis ⁹⁹⁾.

95) Ordo symphonicorum genuinus est duplex. Diuelluntur enim aut anteriores aut inferiores partes literarum atque emphonicorum. Hinc superior est semicirculus in 𐤀 (Tab. I. n. 7. 8.), in 𐤁 (n. 19. 21.), hamus in 𐤂 (Tab. III. n. 70.), os atque ouum in 𐤃 (Tab. IV. n. 72. 76.); sic secundum locum tenet lineola in 𐤄 (Tab. II. 16 — 21.), quippe ex linea fracta orto (Tab. II. 92.), hamus in 𐤅 (Tab. II. 37. coll. 39.).

96) Primarium dispositionis consilium est concinnitas et breuitas. Hinc 𐤆 (Tab. I. n. 20.) subiicitur alieno quidem ordine, aut imponitur (Tab. III. 21.), 𐤇 distrahitur (Tab. I. 67.), triangulus et circellus in 𐤈 imponitur (Tab. IV. n. 83. 84. coll. 85. 86.), puncta ex 𐤉 et 𐤊 mutant suos locos (n. 87. coll. Tab. II. 32., Tab. IV. n. 88. coll. 89.). Sed singularis dispositio est, qua inter symphonica alia symphonica aut emphonica collocantur. Sic Tab. I. n. 45. ^a in verbo, quod non COŠTWIN, vt CHAMPOLLIONVS putauit, sed 𐤃𐤉𐤍 *rex* pronunciatur, vterque semicircellus symphonicum est vocalis 𐤃. Posterius 𐤃, cuius altera pars est cauda muscae, facile dignoscitur; difficilius praecedens. Scilicet altera, dissoluta ala efficit vnacum semicircello anteriori vocalem 𐤃. Scapus cum capite et antennis valet 𐤄 atque corpus muscae cum ala altera literam 𐤅.

97) Ad hoc genus spectant (Tab. II.) n. 15. 11. Etenim litera, ex qua imagines hae prodierunt (vid. Tab. IV. n. 77.), bipartita est, qua de re eadem seiunctio alibi retinetur (Tab. II. n. 10. 12. al.). Similiter coeunt anguis et globus (Tab. II. n. 5. 6. 9. coll. Tab. IV. n. 90.), partes diuersae literae 𐤆 (Tab. IV. 91. coll. 77.), duo puncta ex 𐤉 (n. 92. 93. coll. 94.).

98) Sic, vt ad superius exemplum redeamus (vid. Tab. IV. n. 95. 96.), iunguntur symphonica 𐤆 et 𐤃 tanquam membra vnus corporis.

99) Prouocamus ad eandem figuram (loc. cit.). Hoc enim loco non cogitandum esse de certa quadam muscarum specie vel symbolo quodam verbi *regis*, in oculos incurrit. Diuersissimis

§. 32.

De omissione.

Haud raro accidit, vt variis de caussis emphonica negligantur, quo facto symbolo aut symbolis partis aut particularum alicuius literae integer sonus significatur ¹⁰⁰). Huius generis ommissio observatur praecipue, vbi insequens hieroglyphicum symphonica neglecta in semet ipso continere videtur ¹⁰¹).

§. 33.

De segmentis.

Quum symphonica ita comparata sunt, vt singulae eorum partes satis discerni possint, haud raro noua incidit eorum seiunctio ¹⁰²). De his sym-

enim animalibus significatur hoc vocabulum (vid. glossar. sub h. v.), sed ita quidem, vt constanter eadem literarum signa reperiantur. Atque hoc apprime tenendum, in imaginibus his quamuis accuratis et distinctis, singulos articulos cum corpore non cohaerere, quod, ni fallor, in nullo animalium genere observatum argumento est, magis literarum figuras quam imaginum integritatem et indolem spectatas fuisse. Videatur statua Memnonis, in qua hieroglyphicorum proprietas egregie culta est. KIRCHERVS hanc muscae speciem interpretatur: *Polymorphus naturae genius*, quod saltem non cadit in n. 95. atque 97. Tab. IV.

100) Exempla sunt Tab. I. n. 10. coll. 7., vbi altera pars 𐤀 excidit; Tab. II. n. 98. coll. 99., vbi symphonicum 𐤁 deest; Tab. III. 25. coll. 26., vbi hamus desideratur; Tab. IV. 100. coll. 90., vbi solus anguiculus significat 𐤁 aequae atque brachium (n. 102. coll. 83. 84.); Tab. IV. n. 103. 104. coll. 91. et Tab. II. n. 11. atque Tab. IV. n. 106. coll. 105., vbi et telum pariter atque linea cum mitra et solus circellus literam 𐤁 valent. Sic Tab. IV. n. 96. 97. neglecta sunt symphonica 𐤁 et 𐤁 sine circelli, quod etiam factum est in scarabaeo n. 100., in verbis 𐤁𐤁𐤁𐤁𐤁, nisi legendum sit 𐤁𐤁𐤁𐤁𐤁 *regina*, quod concretio caudae suadet. Vid. *Supplément aux fragmens de l' étude des hierogl.* Scar. n. 19., quod opus nuperrime prodiit *Constantinopoli*.

101) Sic Tab. IV. n. 99. legitur 𐤁𐤁 sine semicircellis, qui pertineant ad 𐤁, quia sequens 𐤁𐤁 incipit duabus rectis, quae, quamuis significant 𐤁, symphonica omissa supplere possunt. Ceterum denuo apparet, quantopere hac ratione hieroglyphicorum et numerus et ambiguitas augeatur, siquidem pro literis accipiantur. Apparet etiam, subinde Aegyptiorum hieroglyphices partem eo peruenisse, vt non multum abesset a symbolica quadam tum verborum, tum syllabarum significatione. Quod enim passim omittuntur literarum partes nec retinentur nisi eae, quae imaginem quandam constituunt, id simillimum est symbolicae scripturae.

102) Vid. Tab. IV. n. 107. sqq. n. 113. sqq. Hic hieraticum 𐤁 (n. 107.) depressum primo duabus lineolis secatur (n. 108.), hinc duae eius partes diuelluntur (n. 109.), deinde lineae

phonicorum segmentis eadem leges valent, de quibus vidimus ad emphonica atque symphonica reliqua. Hae enim particulae vario modo ponuntur, variantur, ordinantur, permutantur et coniunguntur inter se, aut omituntur ¹⁰³).

CAP. IV.

DE HIEROGLYPHICIS APHONICIS.

§. 34.

De indole aphonorum.

Recte veteres duplex hieroglyphicorum genus distinxerunt, cyriologicum alterum, alterum symbolicum ¹⁰⁴). Symbolica hieroglyphica, per se

secantes diuiduntur a manubriis, ita vt quatuor imaginibus siue segmentis vna litera significetur. Hieroglyphicum ∟ (n. 111.) primo duas figuras alteram vasis, alteram trianguli edit (112.), hinc ex amphora oritur circellus et linea, e triangulo semicirculus (n. 113.), porro semicircellus resecatur in arcum, qui imponitur, et chordam (n. 114.), denique soluitur circulus in duos arcus atque chorda siue linea infima frangitur (n. 115.).

103) Exemplo sit litera ∟ (Tab. IV. 115. coll. 114.), de qua modo diximus. Ceterum haec hieroglyphicorum sectio minutissima rarius occurrit in scriptis plerisque; frequentior est in verbis accuratius et subtilius exornatis, vti obseruatur in obeliscis plerisque maxime recentioris aetatis.

104) Quum praeter omnem expectationem sit et veterum quoque testimoniis repugnare videatur, hieroglyphicam scripturam literarum signis constare; possit aliquis conicere, alias saltem scripturas hieroglyphicas ex opinione vulgari integras symbolicas fuisse. Sed nolumus repetere, eiusmodi scripta certa et clara ratione perspicere non potuisse, quod summum est omnis scripturae proprie sic dictae. Deinde diserte veteres hieroglyphica cyriologica cum symbolicis commemorant. Hic audiendus iam est CLEMENS AL. (Strom. L. V. c. 4.), qui, si fuisset longe alia ratio cyriologicorum et symbolicorum, vtrumque genus non confudisset, sed accuratius distinxisset. Accedit ABENEPIVS (vid. KIRCH. Obel. Pamphil. p. 124. sqq.): *tertium*, inquit, *scribendi genus apud Aegyptios mixtum erat ex literis et imaginibus* (الثالث). Porro si latior fuisset symbolorum vsus, deorum dearumque atque aliarum rerum ex vita petitarum imagines symbolica ratione prae ceteris et constanter adhiberi debuissent. Haec enim nomina, quae symbolica ars facillime significare potuisset, literis describuntur secundum pronuntiationem. Ceterum non video, quid eiusmodi scriptis acciderit. Equidem perlegi obeliscorum, scarabaeorum,

haud obscura et numerosa, diuersa sunt a literis magisque ad picturam quam scribendi artem referri debent ¹⁰⁵).

§. 35.

De mimeticis.

Perquam raro pro elementorum signis obseruantur in scriptis hieroglyphicis ipsae rerum imagines ¹⁰⁶). Mimetica haec solas notiones attinent, significatus suos, simplicissima cum sint, sua sponte produnt atque, quod summum est, rursus pro elementis sumi possunt ¹⁰⁷).

mumiarum aliarumque rerum inscriptiones, quas descripserunt KIRCHERVS (Oedip. T. I—III, Obelisc. Pamphil., Obel. ex Is. Rom. rel. sc.), KAYLVVS (Recueil d'antiq.), ZOEGA (de Obel.), descriptores Aegypti, peregrinatores, Museorum praefecti alique permulti; perlegi inscriptiones hieroglyphicas et papyros vberrimos Musei et Bibliothecarum Berolinensium: nusquam vero textum aut versiculum vidi, qui alienus sit a legibus, de quibus hactenus actum est.

¹⁰⁵) Quae quidem CLEMENS AL. (loc. l.) de hieroglyphicis symbolicis tradit, ea mirum in modum cum vsu cyriologorum nonnullorum conueniunt. *Τροπικως δε, inquit, κατ' οικειοτητα μεταγοντες και μετατιθεντες, τα δ' εξαλλαττοντες, τα δε πολλαχως μετασχηματιζοντες χαραττουσι.* Qua de re admodum dubitavi, quin certe tropica, quae dicit, hieroglyphica deberent iis ipsis non adnumerari, quae supra imprimis cap. II. descripsimus. Possunt tamen tres species symbolicorum secundum CLEMENTEM distingui, dummodo teneatur, aphonica haec rarissima occurrere. Hinc pro certo etiam habeo, eorum vsum, si ab allegoricis genuinis discesseris, serius inuoluisse. Differre autem haec hieroglyphica a reliquis, hoc argumento est, quod in his literarum indoles premitur, in illis rei, quae pingitur, ambitus et natura.

¹⁰⁶) Sunt integrae inscriptiones et papyri hieroglyphici, in quibus nulla rerum imitatio inueniatur. Haec CLEMENS AL. etiam (loc. c.) non obscure tradit. Primo enim loco nominat hieroglyphica cyriologica, quae per prima elementa loquantur; hinc apendicis loco reliqua memorat. Tum vel ex eo apparet, quod dicit, iuuentutem Aegyptiacam a literis demoticis et hieraticis peruenisse ad hieroglyphicas, huius generis scripta aut integra aut paucissimis particulis exceptis constare e literis vel literarum symbolis. Caue igitur, ne haec symbola vt notionum symbola interpreteris. Sic inscr. Ros. Lin. XIII. offert hominis effigiem (Tab. IV. n. 116.), quae, cum respondeat demotico *nnnn* (vid. SPOHN. De ling. et litt. vett. Aeg. p. 17. v. 23.), symbolum huius vocabuli vel mimeticum *imaginis* haberi possit. Cum praecedat *3*, quod alioquin superuacaneum esset, legendum est *3nn*, Copt. *INI imago*. Ceterum illam hominis effigiem *3* significare, e scarabaeo ZOEGAE et NIEBVHRII cognoscitur, in quo figurae *3* alternant (vid. Tab. IV. 117. coll. 118.).

¹⁰⁷) Mimetica, quorum adhuc paucissima vel nulla vidi, ita comparata sunt, vt facillime intelligantur. Non enim nisi ad res satis notas atque vocabula substantiua pertinent. Quum

§. 36.

De tropicis.

Rarius adeo hieroglyphica tropica, quae imagine aliena rerum notiones exprimunt, exstant in cyriologicis. Quum horum natura conueniat cum indole mimeticorum, eadem leges valent de tropicis, quae vsum quidem illorum circumscribunt ¹⁰⁸).

§. 37.

De allegoricis.

Allegoricis Aegyptiorum hieroglyphicis adnumerandae videntur variae delineationes, quae in papyris plerisque, templorum parietibus aliisque in rebus conspiciuntur ¹⁰⁹). Allegoriae enim est, alia, quam quae proxime

vero verborum compendia adhibeantur, ne potest quidem accurate discerni, sintne eius generis imagines rerum, an literarum symbola. Sic phallus, qui infra (Spec. IX. coll. Tab. XI.) occurrit, scribitur pro ϩ , qua de re, cum phallus alias literam ϩ et ϩ significet (v. Tab. III. n. 71. 70.), hoc loco rectius verbum ϩ *generator* in compendium reperiatur redactum.

108) Differunt tropica hieroglyphica a supra dictis, vt symbolica a mimeticis. Hac in re cauendum, ne figurae in scriptis hieroglyphicis coniunctae pro tropicis habeantur. Sic cernuntur sedentium figurae, qui offerant pateram, aut rete, aut alia. Huius generis imagines tot literas continent, quot partes earum distinguuntur. Tropica simplicia sunt. Profitetur, me hactenus nullum satis certum tropicorum in scriptis ipsis hieroglyphicis exemplum inuenisse. Possunt tamen huc referri insignia deorum pro ipsis diis, quibus tribuuntur, passim cum aliis adhibita. Sic in numis Graecis excusa est fulguris species pro Iouis indicio. Sed quemadmodum mimetica, ita haec etiam tropica, quae potius in titulis, quam textibus exstant, proxime literas significant, quas alibi denotant. Quamobrem quo rarius occurrunt, eo minus impediunt lectionem. Ceterum tropica, quae CLEMENS AL. memorat (Strom. l. c.), diuersa fuisse a scriptura, idem auctor est. *Τους γονν, inquit, των βασιλεων επαινους θεολογουμενους μυθους παραδιδοντες, αναγραφουσι δια των αναλυφων.*

109) Quominus ita statuatur, obiecerit aliquis, CLEMENTEM atque alios allegorica etiam γραμμασι adnumerare. Sed γραμματος vocabulum non solum apud Graecos aureae aetatis, sed ipsum etiam CLEMENTEM de lineis variisque designationibus adhibetur (vid. Strom. Lib. III. c. 3. sqq.). Diserte autem veteres hieroglyphica allegorica a reliquis, praesertim cyriologicis

significentur, innuere. Eiusmodi hieroglyphicorum complexus ad ideas et actiones indicandas adhibiti, quamuis apud alias etiam gentes reperiantur, maxima ex parte id proprium habent ¹¹⁰), quod haud dubie in literarum monogrammata resolui possunt, qua de caussa duplicem interpretationem, grammaticam alteram, alteram symbolicam admittunt.

distinxerunt neque obscure tradiderunt, hoc scribendi vel ideas significandi genus non spectare ad literaturam proprie sic dictam. Narrat CLEMENS (Strom. L. V. c. 4.), Aegyptios assimilasse solem scarabaeo, atque Aethiopica γραμματα (των παρ' Αἰγυπτίους καλουμένων ἱερογλυφικων) paullo post emendationis caussa (vid. Strom. L. III. c. 8.) τυπους appellat. ANTONIVS DIOGENES apud Porphyrr. (de vit. Pyth. c. 11. 12.) memorat διαφορας ἀλληγορουμένων κατὰ τινὰς αἰνίγμους. Accedit ABENEPIVS, qui quarta scribendi ratione non verborum elementa, sed religionis sacra ait indicata. أربعى كان لكهن الحروف الطيور الدين يعنون بهم الأسرار الاهوت. Quae quum ita sint, puto huc referendas esse picturas, quibus variae antiquitatis Aegyptiacae monumenta ornata cernuntur. In his tradita vidimus facta historica, vt vltionem Osiridis per filium Horum; adorationes et sacrificia deorum; agriculturae processum et negotia; iudicia suprema animarum; deliberationes bene maleue factorum, eiusque generis alia (vid. lib. nost. Bemerkungen über die Aegypt. Papyr. auf der K. Bibl. zu Berlin p. 3. sqq.). Non minus autem loquuntur (κυριολογουσι) hae delineationes, quam reliqua hieroglyphica; vtrumque enim genus adspicientibus offert ideas siue per elementa (στοιχεια) verborum, siue per imaginum complexiones, veluti ἰδεοφορους.

110) Nescio an nulla sit gens nullaque aetas, quin simillimis imaginibus atque imaginum coniunctionibus cogitationes expresserit. Hoc enim est pretium picturae, vt non modo omnis generis corpora, quae obuersentur obtutui humano, designet et adumbret et colorum suauitate induta ad naturae veritatem temperet; sed etiam figuris nunc singulis nunc sociatis vitam quasi et mentem et vocem indere possit, quae alliciant non sensum, sed animum contemplantem, quae cogitationem afficiant, detineant, flectant. Iam hoc quidem symbolica Aegyptiorum cum symbolicis omnium nationum commune habent. At peculiare iis esse videtur, quod in eiusmodi designationibus ipsis etiam literae et verba latescunt. Vt vnum exemplum afferamus, femina seminans cum scapo duplici e segete progressa (vid. Tab. IV. n. 119. ex Pap. Berol. n. 25.) pro verbo ὁ θεός *deus* haberi debet. Haec sententia quatuor argumentis fulcitur. Scriptura hieroglyphica adeo artificiosa et subtilis est, vt a probabilitate non alienum sit, literarum symbola ita composita et exornata fuisse, vt non solum orationem breuem describerent, sed etiam suo habitu et consociatione sententias ideales innuerent. Vidimus, Aegyptios literas suas mirum fere in modum coluisse, transformasse atque veluti obscurasse; quid impedit, quominus hac in via vltra etiam progressi scripturam cum pictura arctiori quasi vinculo copulauerint? Porro, eadem figurae, quae allegoriis inseruiunt, exstant in hieroglyphicis scriptis praesertim accuratioribus. Aegyptiacum autem ingenium facillime pro figuris paene vbiuis languidis et passim imaginariis veras et varias adumbrare valisset. Deinde effigies allegoricae non tantum miram quandam ruditatem, verum etiam cum literis siue hieroglyphicis emphonicis affinitatem produnt. Nullo autem pacto concedi

potest, allegoriarum pictores, quum in singulis partibus, quippe quae non spectarent ad lectionem, adumbrandis singularem artem et dexteritatem et elegantem sensum prodiderint, adeo sinistre ac pueriliter grauiora tractare debuisse. Vidi adeo, quo omnis leuitatis suspicio tollitur, lineas graphiteas praeductas, quas nunc duces secutus est, nunc emendauit calamus accuratior manusque secunda. Sic in verbo allato (Tab. IV. n. 119.) seges progerminans adeo lata et crassa apparet, vt vix ex arboris nucleo tanta luxuria prodiisset. Quis quaeso vnquam tenerrima tritici germina reddidisset literae ἢ hieroglyphici figura fidissima? Denique dudum obseruatum est, in delineationibus Aegyptiacis vestigia artis, quae dicitur, perspectivae, frustra quaeri. An credis, Aegyptios, etiam Graeco ingenio emollitos, adeo rudes mansisse et ineptos, ut elementa picturae ignorarent aut negligerent, si non aliae rationes obstitissent, quae essent prosequendae? Etiam haec res facile explicatur, cum sumas in allegoricis scriptis latere literarum monogrammata.

Itaque apparuit, puto, scripturam Aegyptiorum hieroglyphicam ex hieroglyphicis, quae in prouerbio sunt, cum accuratius versemur, neutiquam constare. Quod quomodo cum veterum saltem placitis aut testimoniis constare possit, non pauci quaerent. Agedum videamus. Primum atque in genere monendum, veterum loca, dummodo recte intelligantur, nostram sententiam non labefactare, imo confirmare. Sunt quidem, quae repugnent aut repugnare videantur; sed in his accurate discernantur necesse est, quae auctores ab hominibus fide dignis et sacerdotibus acceperunt, quaeue sua mente coniecerunt, vt ipsi magna ex parte profitentur. Nihil hoc facilius. Communis enim sententia hieroglyphicam arcanam et retrusam artem dictitabat. Hinc CLEMENS AL. refert (Strom. L. III. c. 3.), *γραμματα ιερα καλουμενα παρα Αιγυπτίοις μονους γινωσκειν τους ιερείς, παρα των πατερων εν απορόητοις μανθανοντας*. Tamen nescio, an aliquid rectius et clarius sit, quam quod idem CLEMENS tradidit. *Συμβεβηκε, inquit, τους μιν τυπους (γραμματα Αιγυπτίων) ύπαρχειν όμοιους ζωοις παντοδαποις και άκρωτηριοις ανθρώπων, έτι δ' όργανοις*. Deinde qui accuratius de hieroglyphicis inter veteres disseruerunt, ea vixerunt aetate, qua hieroglyphicorum vsus exolesceret. Hieroglyphicorum cognitio periit cum literarum cognitione vulgarium. Inde a tempore, quo Graecae literae in Aegyptum illatae pro genuinis, quod primo post Chr. n. saeculo accidit, in vsum et vitam venerunt, succumbere coepit hieroglyphicorum interpretatio. Hinc exteris non vnquam concessum fuit, suo Marte huius generis scripta intelligere. Subinde ne indigenae quidem hieroglyphices interiora perspicere potuerunt. Hinc accidit haud dubie, vt Graeci, quamuis veracissimi, multis in partibus falsa edocti, falsa, si sint, nostris manibus tradiderint. Accedit, quod prius iam iam ars hieroglyphica eo peruenerat, vt non exigua verba mirum in modum transformata magis pro symbolicis quam cyriologicis, vti vidimus, haberi possent ab ipsis sacerdotibus non satis exercitatis in scribendo. Denique faciamus hieroglyphica fuisse, vt veteres asseruerunt, alia cyriologica siue elementaria, alia tropica siue symbolica, alia allegorica siue aenigmatica; at vero quis iam e toto veterum scriptorum numero cláris disertisque verbis et serio contendit argumentisque idoneis demonstrauit, e triplici illo genere scripta hieroglyphica composita, quasi concinnata vel consarcinata fuisse? Nemo, inquam, mortalis fide certa, quod equidem scio, docuit, Aegyptios cogitata sua vno eodemque in papyro, saxo aut tabula partim literarum symbolis, partim mimeticis figuris, partim aenigmatibus, quod fieri nequit, conscripsisse. Graecis fuerunt et Latinis *γραμματα ιερογλυφικα* omnis generis delineationes, quibus sacra quaedam indicarentur, quibus *ιερα καλυπτεται*.

Quemadmodum vero Persis columba fuit celeritatis signum, Graecis cornu pro fortitudine, quemadmodum nostrates napeium pro memoria, hederam pro aeternitate sumserunt; ita Aegyptii

solem scarabaeo, vt CLEMENS refert, animam falcone, vt HORVS APOLLO auctor est, atque alia aliis significauerunt. Eiusmodi imaginibus non libros conscripserunt, sed aliis quibuscunque modis Aegyptios vsos esse puto. Sic omnia bene cohaerent atque inter se conspirant.

Haec quum scripta essent, accepi a WEISKIO, Professore Lips., mihi amicissimo, literas, quibus, quod ab eo petieram, declarauit mihi, quid censeat de loco grauissimo Clementis Alexandr. (Strom. L. V. c. 4.). Iuuabit propius cognoscere, quae ille non docte minus et acute quam eleganter ad me rescripsit.

G. SEYFFARTH B. G. WEISKE S. P. D.

In explicando eo Clementis Alexandrini loco, de quo, Vir Amicissime, quid censeam quaeris, ita nos recte versaturos spero, si ipsum eum locum interpretem sequimur, nihil de nostro inferentes. Leguntur autem haec apud CLEM. ALEX. Stromatum l. V. 4. p. 657. Potter: οἱ παρ' Αἰγυπτίοις παιδευόμενοι πρῶτον μὲν πάντων τὴν Αἰγυπτίων γραμμάτων μέθοδον ἐκμανθάνουσι τὴν ἐπιστολογραφικὴν καλουμένην· δευτέραν δὲ τὴν ἱερατικὴν, ἣ χρῶνται οἱ ἱερογραμματεῖς· ὑστάτην δὲ καὶ τελευταίαν τὴν ἱερογλυφικὴν· ἥς ἡ μὲν ἐστὶ διὰ τῶν πρώτων στοιχείων κυριολογικὴ, ἡ δὲ συμβολικὴ. τῆς δὲ συμβολικῆς ἡ μὲν κυριολογεῖται κατὰ μίμησιν, ἡ δὲ ὥσπερ τροπικῶς γράφεται, ἡ δὲ ἀντικρὺς ἀλληγορεῖται κατὰ τινὰς αἰνιγμοὺς. ἥλιον γοῦν γράψαι βουλόμενοι κύκλον ποιοῦσι, σελήνην δὲ σχῆμα μηνοειδὲς, κατὰ τὸ κυριολογούμενον εἶδος· τροπικῶς δὲ, κατ' οἰκειότητα (F. add. τὰ μὲν) μεταγόντες καὶ μετατιθέντες, τὰ δὲ ἐξαλλάττοντες, τὰ δὲ πολλαχῶς μετασχηματίζοντες χαράττουσι. τοὺς γοῦν τῶν βασιλέων ἐπαίνους θεολογουμένοις μύθοις παραδίδοντες, (F. add. οὕτως) ἀναγράφουσι διὰ τῶν ἀναγλύφων. τοῦ δὲ κατὰ τοὺς αἰνιγμοὺς, τρίτου εἶδους, δεῖγμά ἐστι τόδε· τὰ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων ἄστρον διὰ τὴν πορείαν τὴν λοξὴν ὄφρων σώμασιν ἀπείκαζον, τὸν δὲ ἥλιον τῷ τοῦ κανθάρου, ἐπειδὴ κυκλοτερές .. ὄνθου σχῆμα .. κυλινδεῖ... Distinguit igitur tria literarum Aegyptiarum genera: epistolographicum, hieraticum, hieroglyphicum; hieroglyphici autem generis species duas, alteram per prima elementa, vt ait, res proprie exprimentem, alteram symbolicam, quam vel imitatione rem exprimere, vel tropica quadam translatione aut etiam aenigmatica significare dicit. Sed haec quidem symbolica, quae vocat γράμματα, ipsa descriptione et exemplis, quae subiicit, patet iam non *literas* esse, quas proprie dicimus, i. e. elementorum vocis humanae signa, sed picturas quasdam aut sculpturas rem ipsam *imagine* vel ad veram speciem adumbrata vel allegorica referentes. Ab his ipse distinguit scripturam hieroglyphicam eam, quam dicit ἱερογλυφικὴν διὰ τῶν πρώτων στοιχείων κυριολογικὴν. Hoc quid sibi velit, maxime interest nostra scire, quum et ipsis his verbis hieroglyphicorum genus exprimi videatur non satis animaduersum adhuc neque intellectum, et ad reliqua duo, quae praecedunt, literarum genera non possit non inde aliquid lucis redundare, in hac praesertim totius loci continua per varios gradus disciplinae Aegyptiacae progressionem. — Et CHAMPOLLIO quidem (vid. eius *Précis du Système Hiéroglyphique*) in his Clem. Alex. verbis deprehendere phonetica sua hieroglyphica sibi visus est, quod genus in eo dicit inesse, vt nomen quodque, quorum verborum initialibus sonis constat, eorundem signis symbolicis componatur. At si noster τὰ πρῶτα

στοιχεῖα initiales voluisset esse verbi cuiusque literas, haud dubie τοῦ ὀνόματος vel ὀνόμ. ἐκάστου addidisset. Quodsi etiam tale quid, quale CHAMPOLLIO, intelligi voluisset, dicturus fuisset longe ab iis, quae scripsit, diuersa. Quare LETRONNIVS (in nota CHAMPOLLIONIS libro subiecta), quamquam in re ipsa cum CHAMPOLLIONE consentiens, tamen τὰ πρῶτα στοιχεῖα explicat de antiquissimis illis *sedecim*, quae *Phoeniciae* dicuntur, literis, vsus loco PLVTARCHI Conuiui. Quaest. IX. 3. τὰ δὴ πρῶτα, καὶ Φοινικεῖα διὰ Κάδμον ὀνομασθέντα, τετράκις ἢ τέτρας γενομένη παρέσχε. (i. e. $4 \times 4 = 16$). At huius loci longe alia ratio est, quam nostri. Primum illic Φοινικεῖα additum est, quod nostro loco non est; deinde πρῶτα illic ipso contextu τὰ παλαιότατα, τὰ ἐξ ἀρχῆς significat, quum ibi disputetur de πρώτῃ ἀναλογίᾳ, quam paulo ante dicit, scil. de ratione primitiua et naturali, quae numeris cum literis inde ab initio intercesserit; quare paulo post similiter ludit in alio literarum numero (ὑπὸ τοῦ πρώτου κύβου ὁ πρῶτος τελείος πολλαπλασιασθείς i. e. $8 \times 3 = 24$) et verbum πρῶτος illic exiguo intervallo varia significatione sexies vel septies occurrit non sine argutia sophistica. Nostro autem loco nihil tale additum, quo diserte, quae sint et quam multa haec πρῶτα στοιχεῖα, declaretur.

Quodsi verborum singulorum vsum vrgeas, ipsa putes vocis humanae elementa, scil. *simplicissimos sonos*, qui literis exprimuntur, significari. ARISTOTELES Art. Poet. c. 20. στοιχεῖον μὲν οὖν ἐστὶ φωνὴ ἀδιαίρετος . . . συνετή. Ita fere et THEODOSIVS Gramm. ed. Göttling. p. 2, SEXT. EMPIR. adu. Gramm. I. 5, alii. Eodem modo πρῶτον dicitur de sonis loquellae humanae primariis h. e. simplicissimis. DIONYS. HALIC. περὶ συνθέσεως ὀνομάτων c. 14. οἱ δὲ τριχῇ νείμεντες τὰς πρώτας καὶ στοιχειώδεις φωνῆς δυνάμεις, φωνήεντα μὲν ἐκάλεσαν κ. τ. λ. Grammaticus in Anecdotis Gr. Bekkeri T. II. p. 770. στοιχεῖον δὲ ἐστὶν ἡ πρώτη καὶ ἀμερῆς τοῦ ἀνθρώπου φωνή. Iisdemque verbis alii ibid. p. 814. 816. Sed tamen illud: τὰ πρῶτα στοιχεῖα, iunctim a grammaticis nec vsurpari solet, nec potuit ab his vsurpari nisi vel tautologia vel tautologiae specie admissa. Patet igitur, vbi πρῶτον verbo στοιχεῖον iungatur, ibi vel alterum eorum vel vtrumque alia, quam de ipsis vocis humanae elementis, significatione dici.

Et στοιχεῖον quidem saepe et *de literarum sonis omnino*, quamquam *non simplicissimis*, et de ipsis literis s. *literarum signis* dici constat. Quamquam enim alii distinguant, vt Schol. DIONYS. THRAC. in Anecdotis Gr. Bekkeri T. II. p. 772. ὅτε μὲν γράφονται, λέγονται γράμματα, ὅτε δὲ ἀναγινώσκονται, λέγονται στοιχεῖα, tamen alio sensu THEODOSIVS Gramm. ed. Göttl. p. 2. γράμματα μὲν, ὅτι γράφονται, στοιχεῖα δὲ, ὅτι ἀναγινώσκονται, et ipse DIONYSIUS THRAX Gramm. c. 7. (Anecd. Gr. Bekk. p. 630.) γράμματα ἐστὶν εἴκοσι τέτταρα . . . τὰ δὲ αὐτὰ καὶ στοιχεῖα καλεῖται et scholiasta eiusdem l. I. p. 814. λέγομεν δὲ, ὅτι καὶ τὰ στοιχεῖα διπλᾶ, v. c. τὸ ζ. — Latior hic verbi στοιχεῖον vsus nostri loci contextu probatur. Hieroglyphicorum enim hoc genus, τὸ διὰ τῶν πρώτων στοιχείων κυριολογικόν, a symbolico hieroglyphicorum genere distinguitur eo quod illud διὰ τῶν στοιχείων, hoc est (ut ipsa oppositione apparet), literis, *sonorum* singulorum *signis*, *voces* humanas referebat, hoc autem *imagine* seu simili seu allegorica *rei vim ac sententiam* exprimebat. Quare quum hieroglyphicorum nomen huic primo generi, quod literis constat, cum tribus symbolicis commune sit, quumque praeterea in eo, quod rem proprie, non allegorice, refert (ἐν τῷ κυριολογεῖσθαι) literae hieroglyphicae cum symbolicorum specie prima, rerum imitatrice, congruant, tanto magis opus fuit additamento διὰ τῶν στοιχείων, quo vno discrimine literae illae hieroglyphicae a genere hoc *μιμητικῷ* secernerentur. Nam genus scripturae e literarum et symbolorum natura mixtum, si tamen unquam apud Aegyptios vsurpatum est, a rei pictura illud ad soni syllabarum vel verborum significationem per paronomasiam translatum, quod

ex vno apud Horapollinem I, 7. p. 9. ed. Höschel. exemplo petittum ZOEGA de Obeliscis p. 454. phoneticum appellauit, a CHAMPOLLIONE diuersum, CLEMENS ALEX. aut ignorat, aut tropico vel aenigmatico genere tacite, vt rarius leuiusque, complectitur.

Cur et quomodo διὰ τῶν στοιχείων dixerit, vidimus. Quaeritur, τῶν πρώτων qua causa et quo sensu addiderit. In quo vnum pro certo habeo, quemadmodum verba διὰ τῶν στοιχείων continent sequentium ab his literis hieroglyphicis distinctionem, ita per additamentum πρώτων opponi iisdem ea, quae ante commemorantur, τὰ ἐπιστολογραφικά et τὰ ἱερατικά γράμματα. Cur enim adderet τῶν πρώτων, in descriptione praesertim breuitatis studiosa, si τὰ διὰ τῶν στοιχείων ἱερογλυφικά non nisi a sequentibus dignosci vellet? Atque hoc ipsum διὰ τῶν πρώτων στοιχείων (quocunque sensu dicatur), si eodem modo de tribus dici scripturae generibus poterat, epistolographico, hieratico, hieroglyphico literis constante, cur tertio demum id generi tribuit, non addens, quo lectorum errori caueret, eiusmodi aliquid: δι' ὧν περ καὶ τὰ προειρημένα γράφεται?

Hinc, ipso auctore duce, coniecimus fuisse alias literas (δεύτερα στοιχεῖα dicere propter tacitam eorum apud nostrum oppositionem licebit), quae propriae essent epistolographicae et hieraticae scripturae, alias autem hasce, quas primas vocauit, literas. Et hae quidem primae, num hieroglyphici generis propriae fuerint, an trium generum communes, dubitari potest. Aut enim hieroglyphica scriptura primis his literis solis utebatur, alteris illis item solis reliqua duo genera, ita vt hae scripturae in literis omnino non congruerent; aut duo illa priora scripturae genera praeter literas quasdam ipsorum proprias, quas τὰ δεύτερα στοιχεῖα vocauimus, continebant etiam hasce primas (τὰ πρώτα στοιχεῖα), quibus auctor hieroglyphicam tradit scripturam constare. Nos vt in hanc potius opinionem quam in illam inclinemus, atque alphabeti epistolographici et hieratici parte hieroglyphicam quoque niti scripturam censeamus, non manifestis quidem, sed tamen probabilibus ipsorum loci nostri verborum ipsiusque contextus indiciis mouemur. Plura enim insunt, quae accuratius consideranti persuadeant, et ipsos sonos linguae Aegyptiae primarios, et sonorum eorum signa (τὰ πρώτα στοιχεῖα), licet solis iis hieroglyphicae literae niterentur, iisque propria quadam ratione vterentur, tamen communia quodammodo trium illorum scripturae generum fuisse. Etenim auctor non modo formam literarum, sed etiam sonum respexisse videtur, quum nullo discrimine facto simpliciter scribat διὰ τῶν πρώτων στοιχείων. Nam verbum στοιχεῖα et proprio vsu, quem vidimus, et eo, quem hoc loco obtinere ex symbolici generis oppositione intelleximus, non ipsa per se signa sive formas literarum, sed sonorum loquelae humanae singulorum signa exprimit. Accedit quod τὰ πρώτα στοιχεῖα hoc quoque loco notionem simplicitatis eorum sonorum continere videntur. Nam τὰ πρώτα per se non indicat antiquissima (τὰ παλαιότατα enim dixisset), sed vel simplicissima significat (vt de ipsis humanae vocis elementis dici antea comprobauimus), vel vtrumque potius hoc loco coniungit, potuitque coniungere, quum reapse antiquitati simplicitas, sicut in formis, ita in sonis literarum coniuncta esse soleat, nec nisi temporis progressu sonis accuratius distinctis signa etiam sonorum augeantur. At formarum quidem simplicitas non ipsa per se sola spectari potest verbis ἱερογλυφικὴ ἢ διὰ τῶν πρώτων στοιχείων. Neque enim signis simplicissimis sonorum ipsis hieroglyphica scriptura vti potuit, quod vetat disciplinae Aegyptiacae a scriptura faciliore ad difficiliore gradatio nostro in loco conspicua; sed sonorum simplicissimorum signis (τοῖς πρώτοις στοιχείοις) hieroglyphica scriptura et vti potuit et tota iis contineri, quaecunque formarum vel ars esset vel multitudo. Communes autem fuisse in tribus scripturae generibus sonos certis literarum signis expressos,

antiquiores maxime illos eosdemque simpliciores, neque diuersos omnino epistolographici generis, hieratici, hieroglyphici sonos fuisse, ipso auctoris de tali discrimine silentio probatur, quo vnam eandemque (si a dialecti discrepantia discesseris) fuisse Aegyptiorum linguam, cui tria illa scripturae genera inseruirent, confirmatur. Quae cum ita sint, non immerito mihi videor e nostro loco coniecere, *in epistolographico et hieratico alphabeto fuisse non modo illos literarum sonos, qui hieroglyphicis quoque literis exprimebantur, sed etiam alios quosdam, quibus illi opponuntur, sonos, ipsos quoque certis literarum signis expressos*, qui praeter illos duobus istis scripturae generibus accesserint. Nec mirum, si apud Aegyptios sacra literarum genera, hieroglyphicum maxime, formis licet variis excultum, sonorum tamen antiquiorum simpliciorumque et pauciorum literarum finibus se continuit, quum vulgari dialecto (quam a sacra distinguit Manetho ap. SYNCCELL. p. 40. ed. Goar. Idem ap. IOSEPH. c. Apion. l. I. c. 14. p. 1158. ed. Oberthür.) noui soni certis signis expressi adderentur, nouaeque igitur literae accederent scripturae epistolographicae, et fortasse hieraticae quoque, quam a vulgari scriptura propius abfuisse ipso institutionis ordine auctor significat. Quare ad sonos literarum quod attinet, verbis *διὰ τῶν πρώτων στοιχείων* hoc indicatur, hieroglyphicam scripturam *solis primorum sonorum signis* contineri, eoque a reliquis duabus distingui. Illud autem si quaeritur, an non modo sonos auctor, sed *formas* quoque literarum verbis *διὰ τῶν πρώτων στοιχείων* spectaverit, non video, quid obstat, quo minus *utrumque* eum voluisse statuamus. Nam et verbi *στοιχείων* vsus latius patens, vt antea vidimus, hoc patitur, neque auctor quidquam horum secernit, sed simpliciter dicit *στοιχεῖα*. Immo totus locus in eo potissimum versatur vt *formas* scripturae Aegyptiacae varias enumeret. Quid igitur? Potuitne auctor hoc velle, accurate expressas esse hieroglyphicis literis illas ipsas primarum literarum formas, quae in epistolographico et hieratico genere essent? Hoc quidem fieri non potest. Quid enim tum hieroglyphicae literae differrent ab iis horum duorum generum literis, qui ipsis responderent? Sed tamen *lineamenta primarum* illarum cum epistolographici tum hieratici generis *literarum*, si non expressa, at *adumbrata hieroglyphicis literis* esse, variisque formis ornata et aucta, consentaneum videtur ei, quae nostro loco declaratur, scripturae Aegyptiacae a simplicioribus ad composita, a facilioribus ad difficiliora continuatae progressioni.

Quam multa autem et quae fuerint *τὰ πρῶτα στοιχεῖα*, quibus hieroglyphicae literae continerentur, accuratius constitui, in tanta praesertim literarum simplicissimarum et antiquissimarum ambiguitate, tantaque populorum in hoc genere discrepantia, ex ipsius quidem CLEMENTIS ALEX. verbis nequit, quum articuli vsu hoc vnum significet, *certas* esse et *notas* Aegyptiorum primas, quas dicit, literas. Quare nos satis habemus pro virili parte ostendisse, quid auctoris verba probare videantur, quid ambiguum relinquant. At quae tandem illae literae sint, et quomodo hieroglyphicis insint, haec iam ex ipsis Aegyptiorum a Te doceri monumentis, quo nihil in hoc literarum studio maius, nihil expectatius est, insigniter laetabimur.

EXPLICATIONES SCRIPTORVM HIEROGLYPHICORVM.

Specimen I.¹). Tab. V.

כמנ ⁵)	ושער ⁴)	ננ ³)	נ ²)
(in) <i>Aegyptum</i>	(o!) <i>Osiris</i>	<i>veni</i>	<i>age!</i>

1) Ex papyro Cadetiano (*Copie figurée d'un rouleau de papyrus, trouvé à Thebes dans un tombeau des rois*; publ. par Cadet. Par. 1805. Col. 367. a fine, vbi Osiridis imago conspicitur) cuius exemplum accuratius offert *Description de l'Egypt.* Liv. CXXXVI. T. 74. Col. 120 seq.). Constat, Aegyptios habuisse libros sacros, quos hieroglyphica ratione scriptos Thoutho, siue Mercurio adscriberent. Ex his duo hymnos in Deos atque reges continuisse dicuntur (CLEMENT. AL. Strom. L. VI. p. 757. col. FABRICII Bibl. Gr. T. 1. lib. I. c. 7. §. 5. p. 58. seq., ZOEGA de Ob. p. 507.). Cuius generis carmina seruata videntur multis in papyris Aegyptiacis, (vid. lib. nost. Bemerkungen üb. d. Aegypt. Pap. auf d. Königl. Bibl. z. Berlin), quare operae est pretium, haec scripta, omnium fortasse vetustissima, interpretari. Periculum faciamus in sex (Sp. I—VI.).

2) Pro ננ (Spec. IX. seq.) hic legitur נ, cum inclinantis figura non ad נ, sed ׀ referenda videatur. Deriuamus ננ et נ a Copt. Ⲣⲏ et Ⲣⲏ tollere, *suspendere* atque vertimus: *age, agedum, euge*. Etenim ננ particulam exclamandi significare (col. Ⲣⲏ exclamare), colligimus aliis ex locis, quibus, quamuis ab hoc vocabulo pleraque carmina incipiant, ננ omissum est. Vid. *Descript. de l'Eg. L. LXXVIII. T. 60. Pap. Vienens. ed. HAMMER. Col. I. Papp. Berolin. 25.^a 22.^a al.*

3) Copt. Ⲣⲏ et Ⲣⲏ venire. Aus cum ramo significat ׀, lineolae cum semicirculo נ, alias ׀. Sin Ibis pro singulari litera accipiatur, quod contra huius ׀ originem est, vertendum: *veniat* (נ cum ׀ nota coniunctiui).

4) Plene scribitur h. l. Osiris, sed cum נ pro Graeco σ. Alias docuimus, Σ ante inuentum Ⲣ, constanter valuisse נ et postea quoque, nunquam vero σχ et sch Latinorum sic sonuisse. (De sonis litt. Gr. p. 298. 637.). Obserua symphonica ׀, scilicet brachium et hamum impositum.

5) Memph. Ⲣⲏⲏⲏ, Sah. Ⲣⲏⲏⲏ, Sem. כח, ׀, genuinum Aegypti nomen (HIERON. Quaestion. in Gen. c. IX. 18.), quod Plutarchus reddidit χημια. Obserua eleuationem literae כ, siue oculi, qui sonus est inter ch et e medius, quamuis praecedat ordine ׀ et נ.

שינא ¹⁰⁾ <i>magnificans</i>	נא ⁹⁾ <i>ὄν</i>	כמא <i>(in) Aegyptum</i>	ושר ⁸⁾ <i>(o!) Osiris</i>	לח ⁷⁾ <i>iuuenis</i>	נמה ⁶⁾ <i>dilecte</i>
ושער ¹⁴⁾ <i>Osiris</i>	כאמא ¹³⁾ <i>Aegypti</i>	מא <i>capienda</i>	שא ¹²⁾ <i>(ad) festa</i>	ושער ¹¹⁾ <i>(o!) Osiris</i>	כמא <i>Aegyptum</i>

6) Pro נמה posset legi ננה et verti: *ὄν*; sed lineolae in circulo diacritica sunt h. l. literae מ atque infra et alias exstat מה. Subest Memph. *ⲙⲉⲓ*, Sah. *ⲙⲉ*., quae Chamice מה scribuntur. Vid. SPOHN Aegyptiaca pag. 18. 28. al.

7) Memph. *ⲁⲗⲟⲩ*, *ⲗⲉⲗⲟⲩ*, *ⲗⲓⲗⲟⲩ*, *ⲗⲉⲗⲟ* puer, puella (ZOE. Catal. MSS. Copt. p. 396. 511.), Heb. *עולל*, Chamice *ⲙⲁⲗⲓ* pueri (Ins. Ros. I. 7.). Tria puncta h. l. significant *h*, anguiculus *ı* aut *γ*. Insolentior est anguis, quae plerumque *f* et *é* valet, h. l. pro *δ*; quod tamen aliis locis confirmatur. Vid. Glossar. s. h. v. (Tab. XX.). Quod Osiris appellatur iuuenis, id consentit cum delineationibus huius dei in papyris plerisque et templorum parietibus.

8) Sine vocalibus scriptum, omissis literis vltimis. Vid. supra §. 19.

9) Participium verbi *ⲉ*, quod conuenire videtur cum Sah. *ⲙ*, *ⲟ*, (ZOE. Cat. p. 369.) Memph. *ⲟⲓ* *esse*, et *ⲡⲁ*. Sic *ⲡⲁⲛⲓⲫⲙⲟⲩ*, *ⲡⲁⲛⲓⲕⲁⲗⲓ* coelestia, terrestria. Rarius *ⲡⲉ*, quamquam pro *sunt* adhibetur, apud Coptos, quam Aegyptios veteres, singularem denotat. H. l. *ⲛ* pro nota aoristi accipio, quare aliis in locis desideratur, aut *ⲛⲛ* scribitur.

10) Litera *ı* inest pyramidi, quae alteram partem hieratici *ı* describit, atque semicirculo. Hinc *ⲱ* a Memphitico *ⲱⲓⲛ* producere, crescere deducendum, vt vertas: qui produxit, auxit, splendidam fecit. Additum enim *ⲛ*, quod in locis parallelis nonnunquam deest, mallem pro nota substantiui, quam pro praeformatiuo verbi sequentis sumere.

11) Significatur *ⲉ* h. l. figura cultelli et sedentis. Sedentis enim brachia respondent iis *ⲉ* hieratici partibus, quae originem dant hamo in superiori Osiridis scriptione.

12) Legendum videtur *ⲱⲱⲱⲱ*, quod constanter fere coniunctum cum in aliis, tum in locis nostro parallelis reperitur pro simplici *ⲉⲟⲣⲧⲉ* (SPOHN. Aegypt. p. 16. Insc. Ros. XXXI. 21. XXIX. 7. 8. al.) Copt. *ⲱⲱⲧ* victima, sacrificare et *ⲱⲁⲓ*, Sah. *ⲱⲁ* festum. Quamquam lineae rectae superior pro *ⲱ*, inferior pro *ⲱ* sumi possunt, exstant tamen pro linea superiori tria puncta, quae *ⲱ* significare parum est probabile. Quare lego *ⲱⲱ*, *ⲙ*. Inauris enim *ı* significat, quo facto habes Copt. *ⲙⲟ* capere, vel cape, *ⲁⲗⲁⲓ*.

13) Legerem *ⲙⲁⲓ* oblata plur. a *ⲙⲙⲓ*, *ⲙⲟⲓ* et *ⲙⲉⲓ* dare, si pro *ı* alias (vt Spec. III. Tab. VII. 1.) non clarius esset *ⲙ*. Aegypti nomen hoc loco plene scribi, ita quidem, vt *ⲙ* (oculus) eleuatum, immisso *ⲛ*, a reliquis literis diuellatur, parum offensionis habet.

14) Habes *ⲱ* pro *ⲱ* et *ı*, quae supra vidimus hoc in verbo, atque nouam variationem *ⲉ*.

נמה לחו (15) שני (16) ושעיראז כמא נמה לחו (17) נחל
deus . iuuenis dilecte . (in) Aegyptum Osiris veni : iuuenis dilecte

נחל (18) שני מהנא שני כמא נחל (19) נחל שני (20) שני
*Schni inuise *sublimis deus . Aegyptum inuise . quotidie inuise : sublimis*

15) Etsi נא, *veni*, aut *ὅν*, legi potest, suadet tamen hieratica scriptio (v. Gloss. Tab. XXXII. 12. 13.) receptam lectionem.

16) Obserua י (pateram) post ע, cuius scripturae superfluae exempla non rara exstant ad producendas vocales.

17) Semper fere coniunguntur נחל נחל, *deus sublimis* (SPOHN Aeg. p. 11. 51.). Auis, siue נ ante נחל aut nota est casus, aut rectius participium נא *ὅν* significat. Est נחל Memph. **NOX†**, Sah. **NOXT**. Syllaba enim **T** et **TE**, non radicalis, saepenumero negligitur a Coptis. Ceterum duo י exstant pro י producendo, vt in scarabaeo KIRCHERI (vid. Tab. IV. n. 34. 35.), quae, cum solemnitas sit mutatio o in u (De sonis litt. Gr. p. 31.), serius OX Coptorum euaserunt. Vidi in amuleto Aegyptiaco Graece scripto, quem amicus mecum communicauit, hoc verbum **NΩ** excusum. Hinc נא (Syr. ܢܐ) Ierem. XLVI. 25. Ezech. XXX. 15. Nah. III. 8. mallet *deus*, quam *σχοινος* interpretari. Conf. IABLONSKY Opusc. T. I. p. 163 — 68. נחל Memph. **NOY†**, Sah. **NOB**, **NOX**, **NOXT** magnus (ZoEG. Cat. p. 297.), quod hoc loco. Deest י, quum semicirculus, quamquam passim, vt segmentum siue symphonicum י, hunc sonum significat, symphonicum נ sit (vid. Tab. XIV. X. 1.). י siue **σ** duabus figuris, quae segmentis hieratici י respondent, h. l. scribitur, tribus punctis et adsessore.

18) Copt. **ϣINI** quaerere, visitare (**ϣINI** **ⲁⲡⲉⲕⲗⲁⲟⲥ** Prec. Copt. visita populum tuum). Constat י inauri et tribus punctis. Additur מהנא Copt. **ⲙⲏⲏ** quotidie. נ constat circello et lineola, נ (pro י archaice, vt Ins. Ros. XXIX. 3. 9. SPOHN Aeg. p. 14. *méne* dies) describitur adsidentis imagine.

19) Animaduerte metathesin י inter symphonica י ultimi, brachium et semicirculum. Quare caueas legere נחל.

20) Haud dubie epitheton Osiridis ornans. Etenim hymni, quos deinceps explicabimus, valde inter se consentiunt indole et oeconomia, habentque hoc in loco alia Osiridis cognomina

שִׁאִיר	וְנִאֵן	תֵּן	נֶפֶס ²²⁾	שִׁאִיר	וְנִאֵן ²¹⁾	כֶּמֶן
<i>veniens</i>	: <i>similis</i>	<i>germini</i>	. <i>pulcher</i>	. <i>veniens</i>	<i>similiter</i>	<i>Aegyptum</i>
וְנִאֵן ²⁵⁾	לֶחֶם	נֶמֶן	וְיֵא	עֵאֵץ	מֵאֵץ ²⁴⁾	מִנְטָה ²³⁾
<i>similis</i>	. <i>iunenis</i>	(o!) <i>dilecte</i>	: <i>agricolis splendorem</i>	<i>praebens</i>	. <i>splendens</i>	<i>aedificatio</i>

Verba CHINI *medicus*, וְנִאֵן *remouere* sensum non satis aptum praebent. Si legis שִׁמֵּס, quod per ambiguitatem circelli neque vero vasis, quod nondum כֶּן significare vidi, licet; quadrat וְנִאֵן primogenitus. Non male prouocatur ad וְנִאֵן alere, nutrire, lactare. כֶּמֶן Aegyptus per apocopen. Oris enim figuram pro כֶּן supra habuimus in כֶּמֶן (Col. III.).

21) Incipit altera pars hymni. וְנִאֵן ab וְנִאֵן similis (Cham. *nén* Ins. Ros. XXX. 35. Spohn Aeg. p. 16. et ène VIII. 7.) cum כֶּן aduerbially et תֵּן articulo indeterminatiuo. Propter alia loca mallem hanc תֵּן figuram כֶּן interpretari. Vid. Glossar. s. נִי. שִׁאִיר particip. a שִׁאֵר Copt. וְנִאֵן ire, venire. H. l. anguis נִי significat, linea י, quod ex aliis locis patet. Vid. Glossar. s. h. v. (Tab. XXIII. 10.).

22) Copt. נִאֵן et נִאֵן bonus, וְנִאֵן germinare, וְנִאֵן similis. Verbum כֶּן, quamquam hieratice scriptum כֶּן *nobis* aut *bone* legi possit (vid. Tab. XXV. 2.) propter omissionem punctorum a נִאֵן deriuandum videtur. Occurrit כֶּן in נִאֵן *eupator* in papyris demoticis huius aetatis (vid. lib. nost. Bemerkungen üb. d. Aeg. Pap. z. B. p. 11.). תֵּן pro substantiuo sumi potest aequae atque pro participio, quo facto cum כֶּן coniunctum significat Osiridem, cuius filius Horus similis sit pulchro surculo, aut qui Horum habeat tamquam surculum praestantem. Rectius tamen כֶּן a sequenti disiungitur. Vid. Spec. V. Col. 5. וְנִאֵן *similis* *ov*, *similitudo* referri potest ad Horum, similem patri, si cum praecedentibus non coniungitur.

23) A Copt. חֵי domus, aedificare cum וְנִאֵן sine וְנִאֵן praeform. substantt. agentium. Crucis enim figura alias כֶּן, h. l. י significat. Haec quoque verba ad Horum pertinent, quare שִׁאִיר, quae supra habuimus, ad Horum referre licet. וְנִאֵן Copt. חֵי et חֵי magnificari, praestare. Substantiuus his in carminibus adiectiua potestas tribui debet.

24) Copt. וְנִאֵן et וְנִאֵן dare, aut וְנִאֵן amare, quod hoc l. paullo aliter scriptum esset. Hinc oris figura aequae atque oculus, qui articulum significaret, pro כֶּן haberi deberet, cui obstat scriptio hieratica. וְנִאֵן a וְנִאֵן agricolae. וְנִאֵן (Sah. וְנִאֵן) magnitudo (ZöeG. Cat. p. 341.) literis non satis conuenit. Videtur poeta celebrare deum, quod gentem agricolam artium humanitate erudiuerit, aut segetes prosperet.

25) Copt. וְנִאֵן Sah. וְנִאֵן messis, וְנִאֵן viridis, virescens, cum כֶּן praeformat. Coniungi debet וְנִאֵן aut cum praecedentibus, aut cum sequenti וְנִאֵן. Catenam hoc l. pro כֶּן habeo, vt alias. Vid. Gloss. s. וְנִאֵן.

נִסְמָא ²⁶⁾	נָא	לָח	מָה	נִנְצַ	וֹסֵכ	שִׁאִי
<i>laudate</i>	. <i>ov</i>	<i>iuuenis</i>	<i>dilecte</i>	. <i>virenti</i>	<i>messi</i>	<i>veniens</i>
סִמָּא ²⁹⁾	שִׁא	כִּמָּא ²⁸⁾	שִׁנִּי	שִׁנִּי	נִצְחִי	אֱלֹהִי ²⁷⁾
. <i>seminator</i>	<i>veni</i>	* <i>Aegyptum</i>	<i>Schn</i>	<i>inuise</i>	. <i>sublimis</i>	<i>deus</i> . <i>perpetuo</i>
וֹסֵכ	מֶלֶךְ	רִיָּא	עֵיִע	יֵ[אֱמ] ³¹⁾	שִׁא	נָנָא ³⁰⁾
<i>messis</i>	. <i>iuuenis</i>	. <i>agricolis</i>	<i>splendoren</i>	<i>praebens</i>	<i>veni</i>	. <i>bone</i> <i>veni</i>
נִצְנִי ³⁴⁾	[אֱמ] ³³⁾	לָחֵל	מָה	נָ ³²⁾	נִנְצַ	
. <i>aduenias</i>	<i>perpetuo</i>	. <i>iuuenis</i>	<i>dilecte</i>	. <i>pascuum</i>	. <i>virens</i>	

26) Copt. *CLLOX* (col. *CLLALAD* benedictus) laudare, *ὑμνεῖν*; *ÈNEZ* saeculum, *vn-*quā. Pateram h. l. habes pro articulo, cornu frugiferi speciem pro ס; anguis in verbo sequenti, quamquam alias *f*sonet, h. l. atque in aliis vocalem designat. Caeterum *אנא* pro *אנא ÈNEZ* vt *ÈNEZ* aduerbialiter sumendum, pro *omni tempore*.

27) Penna, pro articulo habita, h. l. atque in aliis נ significat; pro participio נ valeat.

28) Scalam lego כ aut ש, figuram vulgo כ, h. l. מ. Non enim impetrare a me possum, vt *ננא* pro *כמא* legam propter hieraticam scriptionem (Vid. Tab. XVIII. 7. I—IV. 6. IX. X.).

29) Particip. verbi *סע, סו, חו*, plantare. Si auicula significaret ר, cuius similitudinem habet, vertendum esset *ורא fortis*.

30) Copt. *NAANE* bonus. Semicircellus enim cum anguine נ significat. Ceterum *ננא* multa epitheta regum et deorum format, vt *ארנאנִי, ארנאנִי* euergeta, Ins. Ros. VI. 5. XXI. 4. al.

31) In autographo perierunt duae literae, quas e superioribus (Col. IV.) restituimus.

32) Copt. *OXI, νομη*, quod pascua quoque significare videtur propter affinitatem cum *OXI* manere. Ceterum non offendit deriuatio ab *OXI* mansio, habitatio (ZOG. Cat. p. 365.). Huc spectat י, cui alias accedit י. Vid. Gloss. Tab. XXXII. 5. 6. IV.

33) Lacuna, qua periit litera, secundum superiora (Col. V.) per נ explenda est.

34) Copt. *ΧΙΝΙ* praesentia, aduentus, cum נ articulo. Quare sensus est: praesens sis, appareas, aut in praesentiam nostram.

(37) הורח	מ	צ (36)	כא (35)
* <i>Horum</i>	<i>dilectum</i>	<i>generationem</i>	<i>habens</i>

Specimen II.¹⁾. Tab. VI. 1.

(3) ש	כמא	ושער	לח	נמה	כמא	(2) ושיר	נא	אז
<i>salus</i>	<i>Aegyptum</i>	<i>Osiris</i>	<i>iuuenis</i>	<i>dilecte</i>	<i>Aegyptum</i>	<i>Osiris</i>	<i>veni</i>	<i>age!</i>

35) Copt. ΧΑ ponere, habere. Crucis enim figuram refero ad sequens צ, vt in verbo antecedenti, propter figuram hieraticam א. Alioquin vertendum est: (כאי particip. verbi ΧΗ esse) ה genitor cet.

36) Copt. ΑΥΙΟΛ generatio, posteri. Sic saepe reperiuntur ארצא Ins. R. I, 14. ארצא Ib. IX, 32. XVI, 29. ארצא Ib. XX, 7. (נפירצא), e. g. alia. Coniungi posset צ cum מ sequenti, cum צמ quoque (ΑΥΙΙ Sah. vid. ZöEG. Cat. p. 517.) generationem significet; quo facto vertendum: ה generator Hori; sed rarius צ pro ארצ *genitor* reperi atque post מ alias exstat vocalis ה omissa. Vid. Tab. XXXI, 1. IX. X. col. 2. IX. X.

37) Constanter הורח scribitur pro הור, quod Insc. Ros. habet L. XV, 28. col. VI. 20., nisi huc trahere velis Tab. XXXI. Col. V. 1. Suspicio metathesis visitata illam hoc etiam in verbo locum habere. Sic הור quoque fortasse הור pronuntiandum est. Hieratica enim scriptura plerumque ה habet ante ל (vid. Gloss. sub h. v.) atque Hebraicum עילל, vnde nostrum prodiit, indicat, ה Chamicum respondere ע Hebraico, quod mitius enunciatum in ה abire debuit. Vid. lib. nostr. Ueb. die ursp. Laute der Heb. Buch. p. 15.

1) Hymnorum collectio, quae in Papyro Cadetiano est, eadem alio papyro ad nos peruenit maxima ex parte. Papyrus Berolinensis No. 16. continet carmina, quae, quamquam nonnullis verbis aut additis aut omissis discedunt a Cadetianis, plerumque verbotenus cum his consentiunt. Dubito, quin papyri dicti alter ab altero descripti sint, quum mihi videatur vterque ex papyro hieratico quodam transscriptus; iuuabit tamen, duo haec exempla inter se comparare. Quare specimina nonnulla papyri Berolinensis No. 16. adscripsimus ex aduersariis nostris. Specimen hocce, quod in med. pap. Ber. No. 16. b. Col. 3. b. reperitur, respondet Cadetiano inde a Col. 113. anteced. secund. Descript. de l'Egypt. Vol. II. Tab. 74.

2) Brachium hic aut pro symphonico ע, si alterum segmentum neglectum sumis, aut pro simplici ו haberi potest.

3) Animaduerte variationem literae ו eiusque affinitatem cum כ. Idem ו habes supra in ושיר. Triangulus inferior cum א specie efficit ו, vti vidimus Spec. I. not. 10.

נא	נמה	ל	שא	ושער	כמא	נמה	לח	ננ
<i>deus</i>	<i>iuuenis</i>	<i>dilecte</i>	<i>Aegyptum</i>	<i>Osiris</i>	<i>veni</i>	<i>iuuenis</i>	<i>dilecte</i>	<i>ov</i>
ניזתי	(⁴ שג טגטיס	נינ	שאי	(⁵ נחפנ	(⁶ נפנספ			
<i>sublimis</i>	<i>inuise</i>	<i>similiter</i>	<i>veniundo</i>	<i>tegumen</i>	<i>nostrum</i>	<i>eu</i>	<i>laalos</i>	
(⁷ נלח	(⁸ ראשי	(⁹ ננאז	(¹⁰ נשמאז	(¹¹ א	ז	טגטיס		
<i>iuuena</i>	<i>laudata</i>	<i>sublimis</i>	<i>valde dilecta</i>	<i>fac.</i>	<i>age</i>	<i>Satis</i>		

4) Progreditur poeta ad euocationem Isidis. טגטיס enim, vt e sequentibus elucet, cognomen est Isidis, cuius genuinam significationem IABLONSKIUS quaesiuit in $\text{סא אא, אאא אאא, אאא אאא}$. (Panth. II. 46 seq.)

5) Copt. ϩⲏⲃⲓ esse videtur, Sah. ϫⲟⲓⲃⲉϫ, ϫⲁⲓⲃⲉϫ umbra, tegumen, protectio. Patera enim articulus est atque triangulus cum circello in fine, paterae aequalis, aut ⲛ suff. pl., aut ⲙ notam substantiui denotat. Patera in medio cum oris figura ⲛ siue ⲛ significat (vid. Tab. XIII. 11. 12. I. II.).

6) Radices sunt ⲛⲟⲩⲃⲉ bonus, Cham. ⲛⲁ et ⲁⲛⲓⲓ lingua, dialectus. Figuram ⲛ siue ⲛ habuimus in Phtha (Tab. XV. 7. V.); aui cum circello suspenso singularis ⲛ speciem exhibet.

7) Circellus cum aui et triangulo ⲛ articulum constituunt. Sin circellum pro ⲛ sumere malueris, nouam habes ⲙ figuram, *dilecta* vertendam. ⲁⲗⲟⲩ enim vtriusque generis est.

8) Memph. ⲟⲩⲁⲱⲁⲩⲉ , Sah. ⲟⲩⲁⲱ laudare (ZÖG. Cat. 552. 541.), aut ⲟⲩⲁⲱⲁⲱ , ⲩⲟⲩⲁⲱ voluntas, desiderium. Tridens cum triangulo ⲱ significat.

9) Memph. ⲛⲱⲱⲧ , Sah. ⲛⲟⲩ , ⲛⲟⲩ magnus. ZÖG. Cat. 297.

10) A Memph. ⲱⲟⲩ valde et particip. ⲱⲩⲓ diligere vel ⲱⲩⲱⲩⲓ desiderare cum articulo. Scarabaeus enim hieraticus ⲙ significat.

11) Pro ⲙ papyrus Cadet, habet ⲙ . Nisi negligentia excidit ⲛ , deriuandum est ⲙ ab ⲁⲓ et ⲁ facere, agere (ZÖG. Cat. p. 294.), quod hoc loco aequae atque sequens verbum particulam exclamandi significat. Sin ⲛ radicale est, subest ⲛⲁ veni. ⲓ scriptum est pro ⲙ , quod hieraticus papyrus exhibet.

שם	עסאא ¹³⁾	שם	כמא	שם	כמא ¹²⁾
* veni	(o!) Isis	veni	Aegyptum	veni	(in) Aegyptum

Specimen III.). Tab. VII. 1.*

כמא	ושכראז	לחז	נמה	כמא	ושכראז	נא	אז
. Aegyptum	Osiris	. iuuenis	dilecte	. Aegyptum	Osiris	veni	age (!)
נמה	וסער	כהמא	מז	ושער ¹⁾	כמא	שה	
dilecte	. Osiris	. Aegypti	acceptum	dona	. Osiris	. Aegyptum	producens
נזתי	ננז ²⁾	לחז	נמה	כמא	ושכרהאז	שם	לחז
: sublimis	deus ov	. iuuenis	dilecte	. Aegyptum	Osiris	veni	. iuuenis
שאיר	דאני	כמ		סס ³⁾		שני	
veniens	similiter	Aegyptum		Soosi		inuise	

12) Obserua variatam Aegypti scripturam. Posset in his discrimen significatus quaeri, ita vt superior Aegyptus ab inferiori symbolica quadam ratione discreta esset; sed non constat sibi haec scripturae proprietas. Praeterea occurrunt loca, quibus ter quaterque variatum est Aegypti nomen.

13) Sah. HCE, Memph. HCI Vid. ZORG. Cat. p. 599.

*) Vid. Descript. de l'Egypt. Vol. II. Pl. 74. Col. 108.

1) Semicircellus ה significat, lineola א. Pro hoc v. constanter habuimus שוין, quod vero h. l. vix legi potest. Insolentius esset, oculum pro ש accipere.

2) Hieroglyphica deleta facile e superioribus restituuntur.

3) Vix ac ne vix quidem cogitari potest h. l. de Sesostride. Enunciatur quidem Sesostris apud veteres aeque atque in nostro Papyro nunc Sesostris nunc Sostris, Sesoosis, Soosis rel.; at constat, haec regum nomina non propria esse, sed epitheta, vt Epiphanes, Soter al. SICKLERVS (Die heil. Priestersp. d. a. A. P. I. p. XIV.) deriuat Sesoosis a ساس regnauit. Puto hoc cognomen pertinere ad Osiridem aliumue deum. Omissa est litera ט, quae, cum in sequentibus addita sit, reficitur altera parte י, semicircello.

4) וְשַׁע סִסְמִי שֵׁן (5) אֲנֹחַ נִזְ[חִי] שֵׁנִי סִסְמִי כִמָּא
. Aegyptum Sesoti inuise : sublimis deus òν . inuise Sesoti . statutor
 כִּמָּא כִּמָּא (6) אֲצ (7) שִׁנְטַע נֶאֱחַ כִּמָּא (8) אֲנִי וְשַׁע סִסְמִי
. stella statutus òν . Aegypti òν pugnator age (!) : Aegyptum . Aegyptum
 שֵׁנִי[י] (9) כִּי חֲנִיָּא שִׁאִיָּי כִּמָּא (10) חֲנִיָּאִי אֲנִי וְרַח
. Horum ducens . Onnuphis . Aegyptum veniens . òντᾱς postremum inuise

4) Radix haud dubie est Ⲫⲱⲙⲱ , ⲧⲏⲱ constituere. Ⲫ et ⲧ enim vt alias (coll. ⲧⲬⲉ pro Ⲭⲉ potare) non sunt radicales. Demotice scripta occurrunt ⲉⲥ , ⲉⲥⲉ I. R. 32, 15. 30; 6; 17; 32. Quamquam ⲱⲥⲁ quoque legitur Ib. X. 25.; mallet ⲱ vel ⲱ h. l. pro articulo indeterminatio accipi.

5) ⲕ h. l. respondet ⲕ infra in ⲕⲏⲏⲱ ; quare nihil impedit, ⲕ pro ⲕ legere. Sensus idem manet. Syllaba ⲧⲏ perdita in ⲕⲏⲏⲱ facile restituitur.

6) Habes ⲕ pro ⲕ . Lineola post ⲱ em per metathesin ante ⲕ sonat ⲕ . Si lineolam malueris ad ⲕ referre, manet idem verbum apocopatum.

7) Radix ⲱⲙⲏⲧ , ⲱⲙⲏⲧⲧ pugnare. Sin semicircellum pro symphonico ⲕ accipias, offerunt sese verba ⲱⲙⲏ , ⲱⲙⲉ viridarium, hortus (ZöEG. Cat. 581.). ⲕ verbi sequentis significatur semicircello et anguine, ⲱ altero anguine. ⲕⲏⲏⲱ pro part. ⲕⲏ habendum. Deriuatio ab ⲕⲏⲏⲱ *magnus*, durior est.

8) Si oris figura non rarius ⲱ significaret et articulus ⲟⲩ inter ⲉⲣ et verbum interponi posset, vertere liceret: faciens constitutionem. ⲕⲏ non a ⲱⲙ *mensura*, *statera*, nec a Ⲭⲉ *bibere potare*, nec a Ⲭⲏ *satietas*, *plenitudo*, Ⲭⲏⲱ plenitudo deducendum videtur, sed a Ⲭⲏⲟⲩ *stella*, quod hieratica scriptura postulat. Tab. XIX. 15. VII.

9) Copt. ⲧⲏⲱ postremus, ⲕⲏⲏⲱ plur. ⲕⲏⲏⲱ (vid. Ins. R. 4, 20; 24. 20, 2. al.) quare ⲕⲏ vix potest respondere Copt. ⲕⲏⲏⲱ *esse*, aut ⲕⲏⲏⲱ *habere*, *ponere*.

10) Hoc etiam verbum non deum Onuphin, alioquin ⲕ abesse deberet, sed epitheton Osi-ridis significare videtur. ⲕⲏ Copt. ⲉⲕⲏ ducere.

* ¹²⁾ ננחגון מה כמא ¹¹⁾ סנא
nostra commoda *amans* *Aegyptum* *obito*

Specimen IV.'). Tab. VII. 2.

נא כמא ושעראז לחו נמה כמא ושעראז נא אז
ob . Aegypti Osiris . puer dilecte . Aegyptum Osiris veni age (!)
 נמה ושער כמא מו שוא ושער כמא ²⁾ שע
dilecte . Osiris . Aegypti accipienda (ad) festa . Osiris Aegyptum statuens
 שני נצתי ננוי לחו נמה כמא ושערהאז שא לחו
inuse : sublimis deus ob . puer dilecte . Aegyptum Osiris veni . puer
 ואשי ⁴⁾ מנ שאוי זאני כמ לח ³⁾ נני סי
. benedictus vnâ venit quemadmodum . Aegyptum iuuenis oύσα Isis

11) A Copt. CINI transire Sah. CN et CEINE. Si mitra lineam primariam hieraticae literae continet, prouocari potest ad ΝΑΚΖΙ *parturit, dolet*, Sah. ΝΑΑΚΕ. Tres enim calami alias נ significant.

12) R. ΖΗΟΛ *ωφελεια*, utilitas. ΕΡΖΗΟΛ *prodesse* ΧΕΛΛΖΗΟΛ *lucrum facere*. Accedit h. l. נ affix. pl. p. 1. et ננ prae fix. not. pl. Copt. NI et ΝΝ, NEN.

1) Vid. Descript. de l'Egypt. Vol. II. Tab. 74. Col. 103. antec.

2) Alias scribitur שעע, partic. a שע. Licet inter alia prouocare ad Copt. מן mensura, metiri, statera. Quemadmodum enim statera a statuendo nomen accepit, ita מן etiam a מן stare, hinc sistere ortum. Huc spectat locutio מן הן סאמן ponere statera, deliberare. Praeterea dicuntur Aegyptiis καταστησαντες Αιγυπτον (piè Chme, Ins. Ros. 1, 17.), qui bene de ea meruerunt.

3) Obserua נ loco מ. Parallelismus enim postulat verbum נמה, *dilecta*. Retinuimus נ, cum partic. NE articulo auctum videatur. Certe hoc signum passim מ significat. Vid. Tab. XVII. 8. II. III.

4) Vulgo NEΛ; ΝΛ et ΛΝ ZOEG. Cat. 471.

5) נפא צא ורח אנוף ניתי שני סי 6) נמ ל
. iuuenis dilecta . Isis inuise : sublimem deum . Horum filium ponens
 נא כמא 7) נשא 8) אוט שוא 9) אנ ואשי
. benedictum ducens . festorum ad adipem . protectio οὐσα . Aegyptum veni
 נפא ס 10) ורח 11) ננא 12) נעי נפא 13) שא זא צי 14) נא
ad genitor ergo veni : bonorum misericordia οὐσα . Horum filium ponentem

5) Vel: *qui posuit* (Copt. ΠΑ ponere cum articulo) generationem. Si x h. l. per commutationem consonorum affinium pro ס scriptum est (vid. Rudiment. §. 23.), veritas: qui posuit filium. Mallem enim haec ad Osiridem, quam Isidem referre.

6) Omissae sunt vocales atque ך radicale in verbo seq. Nihil enim vtroque frequentius.

7) Pro ן articulo. נשא deriuamus a נאע et Sah. נאעע protectio, quare נ non est ע praepositio.

8) Copt. ⲙⲓⲧⲁⲓ adeps, hinc praestantia quaeque, deliciae, cum ⲉ, praep. ad. ⲡⲓⲱⲧⲁⲓ ⲛⲧⲉ ⲟⲩⲥⲟⲩⲟⲩ adeps frumenti. Cultellus cum quadrato י significat.

9) Verti potest נמ et מנ cum, vt supra Col. VIII. Penna enim passim pro נ vsurpatur. Oris figuram cum penna pro ן articulo sumere, reliqui loci vetare videntur. Vid. Col. IV. VIII.

10) Negligentia duo puncta in י dantur pro duobus lineolis secantibus, quare verti posset: generationem, filium (ϣⲣⲓ pro ϣⲡⲣⲓ).

11) Linea recta, vt alias, נ significat. Vid. Tab. XXX. 7. V.

12) Copt. נאⲓ misericordia, quod adiectini potestatem habet.

13) Copt. ϣⲉ cum particula expletiva Ⲫⲓ et Ⲫⲉ, Graecorum γε. Vid. ZöG. Cat. p. 289.

14) נא, quod saepe significationem praep. ad habet, sumi potest pro nota pluralis vsitata. Item נⲓ continet vasis figuram, quae passim נ valet. Hinc verti potest: venite genitores (ad) festa data, o! iuuenes. Offenderet absentia notae pluralis in ך.

* ¹⁶⁾ לח טי ¹⁵⁾ שוֹטָא
 (o!) *iuuenis* *data* *sacrificia*

Specimen V.¹⁾. Tab. VIII. 1.

כמא	ושער	לח	נמה	כמא	ושער	נא	אז
. <i>Aegyptum</i>	<i>Osiris</i>	. <i>iuuenis</i>	<i>dilecte</i>	. <i>Aegyptum</i>	<i>Osiris</i>	<i>veni</i>	<i>age (!)</i>
³⁾ לח	נמה	כמא	²⁾ ושערי	שא	לח	נמה	נ
. <i>iuuenis</i>	<i>dilecte</i>	<i>Aegyptum</i>	<i>Osiris</i>	<i>veni</i>	. <i>iuuenis</i>	<i>dilecte</i>	. <i>ov liberator</i>
⁴⁾ ז	נפ	שא	נינא	וננפי	שנ	נינתי	ננו
<i>quidem pulchra</i>	. <i>veniens</i>	<i>similiter</i>	<i>Onnuphi</i>	<i>inuisse</i>	: <i>sublimis</i>	<i>deus ov</i>	

¹⁵⁾ Caue legere אִשְׁוִא. Tria enim puncta cum angulo subiecto (א specie) syllabam טא significant, ita vt habeas plur. a אַשְׁוִיט siue אַשְׁוִיט (ZOEGL. Cat. 531.) Vid. Tab. XXVI. 5. I. II. col. 6. I—IV. Hoc est verbum, ex quo colligo in superioribus quoque pro אַשְׁוִיט legendum esse אַשְׁוִיט, ita vt illis in locis tria puncta, vti emphonicum ט, omisso altero segmento, integrum ט, quod solenne est, significant. Retinui tamen אִשְׁוִא, cum אִשְׁוִיט vsu quasi coniunctum idem fere significet.

¹⁶⁾ Memph. †, †HI, Sah. †E dare, offerre. Mallem לח pro vocatiuo sumere, quam pro datiuo, cum desit nota casus.

¹⁾ Hymnum praecedentem excipit hicce, quem e papyro Berol. No. 16. b. Col. 5. a. descriptum apponimus.

²⁾ Offensioni esse videtur patera pro ש adhibita. Sed habes vocalem א, vel י pro א scriptam atque nomen apocopatam.

³⁾ Animaduerte pateram, h. l. symbolum vocalis י vel י.

⁴⁾ י partic. expl. אִי et אִי. מי alias מיא et מיא (Tab. XXV. 3. 4.) Copt. אִיאִי *statura, aetas*; passim part. exclamat. *quantus, a*; quare verti potest: o! quam bonus pulcher.

ז	לננפי	שנ	ניזתי	ננל	(⁵) נננפיס	טאנ	מי
age (!)	Onnuphi	inuise	: sublimis	deus	ov . (o !)	Onnuphis	surculus statura
נננ	(⁶) אנ	ניזתי	נל	שא	נא	לננפי	שי
: bona	ducens	. sublimis	deus	. veni	. accede	Onnuphi	inuise . veni
שא	(⁷) לננמא	לננפי	טנ	נ	ז	נפ	נינא
veni .	Onensis	Onnuphi	. surculus	statura	quidem	pulchra	veniens similiter
(⁹) נזי	כמא			(⁸) לנ		כמא	
* mitis	Aegypti			similitudo		Aegyptum	

5) Accedit ז, quod in reliquis locis desideratur. Circellus enim cum triangulo; quamuis passim י significet atque h. l. pro scriptione superflua haberi possit, ז innuere videtur. Sic patera pro nostris symphonicis exstat Tab. XXX. 9. I. II. col. 11. I. Hinc apparet ONNVPHI esse appellatium.

6) Copt. ΝΑΝΕ cum articul. plur. Anguiculus cum circello pro ז accipio propter hieraticam scripturam. Vid. Tab. XXX. 10. X.

7) Clarae sunt literae י (claua) atque ז (circellus cum aue). Oris figura et tria puncta pro מ et נ vsitatissima sunt. Quam ob rem vix aliter verti potest quam ONENSIS. וינ enim Heb. יין et ין Heliopolis vocatur, Arab. عين شمس fons solis. Diserte vertit interpres Genes. L. 11.: *ὦν, ἡ ἐστὶν Ἡλιοπολις*. IABLONSKIUS (Panth. P. I. p. 137.; coll. Opusc. T. II. 184.) *ὦν* ab ΟΘΕΙΝ et ΟΕΙΝ *lux* vereor vt recte deriuat. Cyrillus enim in Hos. p. 145. bene memorat: *ὦν δε ἐστι κατ' Ἀιγυπτους ὁ ἥλιος*. Frustra quaeuieris וינ in lexicis Copticis, in quibus פה solem designat. Exstat autem in Insc. Ros. (1, 29; 38. 2, 14; 12; 9. 15, 24.) neo, nêo, nho, noe, quod Graecus vbique ἥλιος et Ἡραιοστος interpretatur. Sic restitutum est vetus Solis nomen Aegyptiacum. Puto autem, metathesin phoneticam hoc in vocabulo obtinuisse, ita vt prius זי, postea זי pronunciatum sit. Ceterum legi potest ננז, quo facto prius י omissum, secundum additum dicere licet. Syllaba נמ ad זי adiectiuum format, vt כמאנמ Aegyptius a כמא. Ceterum offendit secundum hanc interpretationem Onnuphin Heliopoli cultum fuisse, vbi Mneuis sacra culta dicuntur. Distinguit enim siue distinguere videtur AELIANVS (de N. An. L. XII. c. XI.) Onuphim et Mneum; licet vtriusque parem cultum et habitum et significatum statuatur. Hoc saltem constat, Onuphim symbolum terrae et Osiridis fuisse. Sic PLVT. de Is. p. 653.: *Βοὺν, inquit, Ὀσιριδὶς εἰκόνα καὶ γῆς νομίζουνσιν*.

8) Copt. ONI similis, similitudo.

9) Copt. ואל *utilis, bonus*, particip. ואל apocop. cum ז articulo. Patera enim vix pro

אז נא ושער כמא נמה לחו ושער כמא
Aegyptum Osiris . iuuenis dilecte . Aegyptum Osiris veni age (!)

שה ני נמה לחו שא ושערי כמא נמה לחו
iuuenis dilecte . Aegyptum Osiris veni : iuuenis dilecte . ov sospitator

(² ננח) ניזתי שנ . (³ מגו) מעמתי (⁴ נססטי) נינא שאי
veniens similiter . Sesotis beneplacitum Mao inuise : sublimis deus ov

מגו מעמתי נססטי נא כמא (⁵ אנשא) [הסה] שאי[ו]
veniendo . (o) Isis . tutela Aegypti rem . Sesotis beneplacitum Mao

שא (⁶ מה) ו מה מילו (⁷ מ) מה ורח
Horum diligens . dilecta . iuuenis dilecta . habitationem praebens veni

7) Omissum videtur ὁ, aut ἡ iuuenis. Obserua hamum verbi praecedentis, qui hoc loco accuratius ο, aut οὗ verbi λαλῶν, ἀλῶν describit.

נש ¹⁰)	ורח	מה	שעל	נלננא ⁹)	ורח	נאח	ש ⁸)
<i>multa</i>	<i>Horum</i>	<i>dilectum</i>	<i>posuit</i>	<i>qui relaxationem</i>	<i>Horum</i>	<i>solis</i>	<i>filium</i>
אנ	ש	שרי ¹²)	וני	נא	סמ	שא ¹¹)	סאנא
<i>ducens</i>	<i>ven</i>	<i>filii</i>	<i>similitudo</i>	<i>accede</i>	<i>venerabilis</i>	<i>veni</i>	<i>: nobilitate</i>
ססטי		ואשא		מהנא		ורח	
* <i>Sesotis</i>		<i>deliciae</i>		<i>dilectum</i>		<i>Horum</i>	

Specimen VII.'). Tab. II. 2.

נט ³)	נח ²)
<i>utinam</i>	<i>(o!) deus</i>

8) Mallem verba *נש* *filius* et *נאח*, quam *נלננא* *valde dilectus*, aut *נש* *desiderare* his in signis quaerere. Ceterum scarabaeus parum similitudinis cum נאח habet, ita ut מנאח vertere non liceat.

9) Copt. NON relaxatio et particip. ש. Syllaba נא rectius ad sequens, quam praecedens verbum trahitur.

10) Duo surculi symphonica נ hieratici significant. Vid. Tab. XXXI. 10. 11. I. II. Tres ligones נ valent. Hinc radices נאנש *multus*, נאננא nobilitas cum נ plural.

11) Quadratum נ, inauris cum tribus punctis נ valent. סמ descendit a נאננא, נאננא praedicare.

12) Pedum figurae, quamquam passim נ et נ designant, optime symbola נ h. l. dicuntur.

1) Inscriptio scarabaei. Vid. CAYLUS Recueil d'antiq. Tom. VI. Tab. III. Latissimus fuisse videtur hymnorum vsus apud Aegyptios. Scarabaei, qui magno numero ad nostram aetatem servati sunt, plerique huius generis carmina nunc breviora, nunc prolixiora continent. Preces in his fiunt ad varios deos, in aliis accuratius significatos, in aliis non appellatos. Ex hoc genere noster est. Hieroglyphorum characteres satis politi et ornati apparent, quam ob rem inscriptio seniore aetate prodere videtur.

2) Incipit muscae figura, quae signo נ respondet in verbo secundo speciminis I. adscripti. Duo נ satis perspicua. Quis sit ille deus, non indicatur.

3) Copt. ננש *iva*, nota optatiui. Anguinis imago post נ (auem) enuntiatur נ, ut in נט, q. v. in Gloss.

כמ⁶⁾
Aegyptum

מ⁵⁾
aquâ

סכ⁴⁾
potes

Specimen VIII.¹⁾ Tab. II. 3.

לח⁴⁾
iuuenis

מה³⁾
dilecte

ני²⁾
venias

4) Literae satis clarae radicem CE bibere; potare innuunt.

5) Piscis symbolo נ bene respondet, hamus י et י. Hinc NOXI Sah. NOX (ZOEG. Cat. p. 322. 482.) *in ipsa actione aut procinctu esse*, tempus instans denotat. Deriuatio a NOXI *meus*, durior. Quum piscis literam נ contineat, vertere licet: *aquâ*. Copt. ⲙⲓⲟⲩⲟⲩ, Cham. מ^י (SPOHN. Aegypt. p. 8.). IOSEPH. *Ant.* L. II. c. 9. το ὕδωρ μὴ οἱ Αἰγυπτιοὶ καλοῦσι. Ergo rectior magisque genuina est scriptio *Mωση* = משה, quam *Mωσης*.

6) Notae Aegyptum significantes literae. Itaque videntur haec vota ad Nilum pertinere.

1) Vid. KIRCHERI Obelisk. Pamphil. p. 507. Syntagma hocce in fundamentis ecclesiae Dominicanorum Romae, supra Mineruam nuncupatae, effossum in Museum KIRCHERI venit. L. c. KIRCHERVS hanc adiicit interpretationem:

(iuxta brachium) *beneficentia superna*

(iuxta lenticulam) *et coelesti*

(iuxta serpentem) *omnia ambientis et viuificantis numinis vi*

(iuxta sphingem) *Mophtha Niloticus*

(iuxta lineam fractam) *aequali proportionem incrementum humidi dispensat.*

Breuius nos fecimus. Monstrum Mophthae, a nemine commemoratum e cerebro KIRCHERI, cum aliis prodixisse videtur.

2) Eclipsi, symbolo נ, incipit precatio. Brachium, symphonicum י, conficit verbum ני, Copt. Ⲛⲁ, ⲛⲏⲟⲩ *veni*.

3) Obserua elegantiam literarum מה, quae seriore aetate redolent.

4) Pro tribus punctis hic habes lineam fractam, nondum solutam, quae naturam מ hieratici accuratius retinuit. Hymnus aut hymni pars Osiridem iuuenem videtur, de quo supra disputauimus, spectare.

Specimen IX—XVI.¹⁾ Tab. XI. et X.

⁶ ננא	⁴ ש	³ ננאננ	² ננא	¹ ש	I. Tab. XI.
ננא	ש	ננאננ	נא	ש	II. — —
נא	ש	נאנ	נא	ש	III. — —
נא	ש	נאננ	ננא	ש	IV. — —
נא	ש	נאנ	נא	ש	V. — —
נ	ש	ננאננ	נ	ש	VI. — —
ננא	ש	נאנ	ננא	ש	VII. — —
<i>venias</i>	<i>age (!)</i>	<i>: Isis</i>	<i>venias</i>	<i>age (!)</i>	1. INTERPR. NOSTRA.
⁵ <i>de l'Égypte</i>	⁴ <i>soutien</i>	³ <i>dieu fils d'un dieu</i>	² <i>de l'Égypte</i>	¹ <i>Soutien</i>	2. INTERPR. CHAM.

1) Septem versiculos hosce descripsimus e CHAMPOLLIONI Précis du Syst. Hierogl. p. 138. Tab. VIII. Sunt No. 1. 2. e Museo Paris. Reg., No. 3. 4. e Mus. Lyon., No. 5. 6. 7. e Mus. Borgian. Hymnorum cum initia contineant, haud dubie Hermetica origine sunt, vt specimina superiora. His versibus l. c. interpretatio ideologica, quae dicitur, addita est sub 2.

Columna 6., vbi phallus conspicitur, saltem non *engendré*, sed *generator* verti debuisset.

Col. 1.) Scribitur ש pro י, quod supra habuimus, in verbo אש age, cui אש ποιον, ποταπος al. exclam. particulae affinia sunt. Vide interpositionem י inter נ et ש in No. VII. (Rudim. §. 17.)

Col. 2.) Rad. נא venire cum נ, nota coniunct. Vas enim cum semicircello non נ, sed נ sonat, vt No. VII. Caput siue amphora cum linea נ valet, quod h. l. e transpositione vtriusque symphonici (No. II.) et omissione (No. VI. VII.) lineae colligitur. Patera aut נ aut י, vt alias pronunciatur. Hinc radix נחא venire esse potest.

Col. 3.) Copt. HCF et HCE (ZÖG. Cat. p. 599.) Obserua repetitionem נ productionis caussa, in No. III. neglectam.

⁹ נכמאמ	⁸ מס	⁷ נכמא	⁶ נח I, Tab. X.
נכמאמ	מס	נכמא	נח II. — —
נכמ	מס	נכמא	נח III. — —
נכמאמ	מס	נכמא	נח IV. — —
כמאמ.נ	נמ V. — —
נכמאמ	מס	נכמא	נמס VI. — —
נכמאמ	מס	נכמא	נח VII. — —
<i>Aegyptiorum</i>	<i>generator</i>	<i>in Aegyptum</i>	<i>deus</i> I. INTERPR. NOSTRA.
<i>Aegypti</i>	=	= =	<i>generator</i>
⁹ de Isis deesse	⁸ engendré	⁷ par ou de Osiris	⁶ Horus manifesté ou engendré 2. INTERPR. CHAM.

Col. 6.) Auis cum oblongo et tritratore (No. III.) aequē atque septum cum assessore (No. VII.) נ significant. Nam נ in נח aliisque in verbis punctum diacriticum habet subscriptum (Tab. XIII. X. 1. 2. 3.), quod h. l. ornatum speciem נ prodit. Quare non legendum נח, aut נחנח filius dei. Quomodo os cum pedibus נ significare possit, infra videbimus. Phallus (6. V.) literam נ, hinc vocabulum apocopatam מס *generator* significat. Ceterum eandem figuram habuimus pro ש (Tab. XXX. 10. I. col. II.), qua de re, cum Col. 6. VI. etiam נח Copt. *ϣϣϣ* *pudenda* legi possit, sensus idem est. Apparet, euocationem Isidis excipi a precibus ad Osiridem.

Col. 7.) Copt. *ϣϣϣ* cum articulo Ν. Vocatur Osiris deus et parens Aegypti, pietatis gratia.

Col. 8.) Copt. *ϣϣϣ* *parere*. Quum נ alias ש significet (vid. Tab. XXV. 5.) radix *ϣϣϣ* eundem sensum praebet, vti vidimus.

Col. 9.) Rad. נמא cum affix. נא, quod inseruit adiectiuus, et Ν articulo. Hinc Osiris parens siue, quum caussa pro effectu sit, pudenda Aegyptiorum nuncupatur. Obserua omissionem symphoni נ in I. II. V.

Specimen XVII.). Tab. XI.*

¹מא ³ה ²נב ¹מפס[מפס]ממ
 . *dilecti* . *semper viventis* . του *Phtha* . *Ptolemaei*
²phe ²ueb ¹mptlomihesme
¹πολεμαιω ²βασιλει ²φθα ²του ²υπο ³ηγαπημενω και ³αιωνοβιω ¹τω

*) Versus XII. Insc. Rosettanae hieroglyphicae. Lin. I. et II. continent lectionem et translationem nostram. In Lin. III. et IV. exstant b. SPOHNII lectio demoticae scripturae atque textus Gr. Insc. Ros. Respondet enim nostro specimini demotica inscriptio inde a L. XXIX. 25. — XXX. 23. atque Graeca inde a L. XLIX. 9. — LI. 16. Graeca inscriptio accuratius et fusius singula tractat, quam demotica; breuissime omnium textus hieroglyphicus spatii caussa versatur. Numeri vocabulis impositi pares paria verba significant.

1) Verba cum praecedentibus ita cohaerent. Quo magis Ptolemaeus Epiphanes diuino honore colatur, decernunt sacerdotes, diem XXX. Mesoridis, quo ille coronatus sit, regio nomini dicare, atque per quinque dies priores Thouth quotannis festa habere, denique sacerdotes constituere, qui Epiphanis sacra curent atque nomen a munere acceptum in actis publicis ferant. Illa versus XI. tractat, haec versus noster. Itaque L. XII. praecedunt verba: Porro decernunt sacerdotes, festa instituere in honorem $\tau\omicron\upsilon$ cet. Literarum ממ symbola fractione lapidis interierunt. Hamus superstes ה significat, quod per metathesin (vid. §. 15.) locum ante ל (leonem siue leonis dorsum, qui est ל hieraticum) habet. Duos cultellos pro duplici נ siue א producto habeo. Circellus, quo nomen Ptolemaei includitur, alias literas מ et ס significat atque desideratur syllaba מס , quae nomina plerumque in Insc. Ros. dem. vbique terminat Aegyptiaca ratione (vid. IV. 5. XXIV. 22. al.). Haec syllaba מס igitur latet in altera parte oblongi et linea subiuncta. Anterior pars oblongi articulum ס significat.

2) Pro demotico *ouebye* legendum est נבט. Litera enim pro *b* habita נ est idque genuinum, vt in נמ *et* (Lin. demot. I. 12.). Clarius pro *ye* scriptum est בט L. XXX. 26. V. 24. Eadem verba hieroglyphica scriptura offert. Duo enim puncta, quae vulgari נ hieroglyphico (Tab. XV. 5. III.) respondent, significant נ, anguis ט, semicircellus cum quadrato ב. Vocabulum נבט h. l. haud dubie vt Copt. ⲛⲓⲫⲧ siue ⲛⲓⲫⲓⲁ intelligendum de quavis persona diuina. Sic Pap. Berolin. No. 48. initio habet: Regnante Ptolemaeo Sent (Soter) τϥ Phtha (נבט). Coniungi tamen potest נבט cum verbis sequentibus.

3) Haec verba demotice scribuntur מה היה (Ins. Ros. II. 16. V. 7.). ה inest quadrato; et puncto infra (vid. Tab. XXXII. 7.), ו conuenit catenae, h. l. solutae. מ, quod alias exstat, h. l. excidit. Itaque huc spectant Memph. אַזי, Sah. אַזַּע, Heb. חי *viuere*. Pro demotico ה etiam ו legi potest, quod, si inesset hieroglyphicis, ad וּל vel part. וּלְחֹל *conseruatus* relatum, melius quadraret Graeco αἰωνοβίω. מה pro Copt. ⲙⲉⲓ *dilectus*, (col. ⲙⲁⲓϢⲟⲛ Philadelphus) ἡγάπη-

¹² NNNNN	¹¹ מרר	¹⁰ N	⁹ NNN	⁸ N	⁷ NN	⁶ נסנ	⁵ שפ	⁴ הה
<i>quinque</i>	<i>diebus</i>	<i>1</i>	<i>ὄντι</i>	<i>I</i>	<i>ὄντος</i>	<i>anni</i>	<i>constituti</i>	<i>dei</i>
¹² u	¹¹ mre	¹⁰ a	⁹ nn	⁸ a	⁷ nne	⁶ pou	⁵ ernmano	⁴ mhperper
<i>u</i>	<i>mre</i>	<i>a</i>	<i>nn</i>	<i>a</i>	<i>nne</i>	<i>pou</i>	<i>ernmano</i>	<i>mhperper</i>
¹² πεντε	¹¹ ἡμερας	¹⁰ ἐφ'	⁹ θωυθ	⁸ του	⁷ νουμηνειας	⁶ της	⁵ ἐπιφανει	⁴ θεω
<i>πεντε</i>	<i>ἡμερας</i>	<i>ἐφ'</i>	<i>θωυθ</i>	<i>του</i>	<i>νουμηνειας</i>	<i>της</i>	<i>ἐπιφανει</i>	<i>θεω</i>

μενος, supra habuimus. Vox Sah. זאע (ZÖG. Cat. p. 326.), quae ultimum, finem et Heb. ענ denotat, remotior est a nostra.

4) Alterum י inest ori cum pedibus. Labyrinthi enim figura, simulac infra detrahitur (vid. Tab. XIII. 10. IX.), pedum speciem adepta dissoluitur in duas partes symphonicas.

5) Copt. אפ et פפ, יפפ tollere, פפפ constituere. Vid. sup. Sp. III. not. 4. Patera װ, tria tela װ significant.

6) Copt. אפפפפפ annus, quod perperam in lexicis pro έτος εν habetur. Duo puncta ן, semicircellus cum quadrato ן sonant. SPOHNII d. pou lege pou, quum praecedens litera non ן, sed ן sit simillimum. Sic reliquis in locis. Insc. Ros. XXVIII. 33. IX. 1. X. 11. XXXI. 25. al.

7) Part. נע cum נ, nota casus. Brachium h. l. ן, vt in נננננ (Tab. XXIV. 9. VI.), ausis נ significat.

8) Variatio נ, literae Aegyptiorum primae, I significantis.

9) Circellus cum puncto h. l. solus ן valet. Abest vocabulum mensis, quod demoticus quoque textus desiderat.

10) Nona species נ. Sensus est: a primo die mensis primi anni primi (s. instantis) instituantur festa.

11) Copt. אפפ, אפפ et אפפפ (ZÖG. Cat. p. 296.) dies. Insolentior est vsus oris pro γ. Hinc, praesertim cum demot. text. habeat מרר, legi possit ננ. Certe labyrinthi figura cum circello י significat.

12) Obserua numerum V. hieroglyphicum. Quum enim demotica scriptura literarum serie vt Hebraei Graecique numeros exprimat, huius consuetudinis mutatio in hieroglyphica scriptura ambiguitati adscribenda est. Literae hieroglyphicae ambiguae ambiguos numeros edidissent.

21) Copt. $\overline{\text{THP}}$ omnia. γ h. l. inauri, alias auicula significatur.

22) Legi potest נכמ a NIBEN , NIM omnia (ZÖG. Cat. p. 296.) Haberes נכמ , si os מ significaret. Hoc verbum explicuit CHAMPOLLION. (Précis. Tab. gen. p. 35. n. 309.): *Les hon-neurs dus aux dieux ou aux rois.*

23) Copt. $\overline{\text{OHR}}$ sine B , vt semper Chamice scribitur, *sacerdos*. Serui figura plerumque N significat, mallem h. l., cum brachia figuram r exhibeant, legere r .

26) Tres cultelli pro w et b , tria subsellia pro N , r et d haberi possunt. At quivis cultellus γ vel γ , subsellium b (vid. Tab. XVII. 4. II.) significat. Habes igitur יכ , Cham. יכ (Insc. Ros. V. 17. XX. 21. XXVI. 25. al.). Huic affine esse videtur $\overline{\text{WHOSI}}$ *altare*, Arab. نصب , aut $\overline{\text{OZI}}$ *cella*. Repetitio r et b aut pluralis Sinensium quidam (sic *pupupu* syluam, siue arbores multas significat), aut status constructus est, vt Ins. Ros. L. XXIII. XXV. XXII.

27) Plural. a NAI , NH *illi, illa* aut NE ov . Obserua symphonica γ , circellum et labyrinthi figuram.

28) Vasis imago b , ellipsis m alterum significant. N egregie ornatum apparet.

29) Sensus est: in singulis templis Aegyptiacis habeat Ptol. Epiphanes quoque sacerdotes, qui eius sacra colant. נכמ a NH *illi*, vel *sint*, vt Hebraeorum pronomina.

33) Si labyrinthum h. l. non r significat, legendum נכמ . Etenim r apud veteres Aegyptios, vt SPOHNVS d. docuit, omnium vocalium, quarum loco ponitur, potestatem habet. Radix NANE pl. NANE . Inauris post os h. l. γ significat.

³⁸ ... י	³⁷ נא	³⁶ נשנאנא	³⁵ נחנח	³⁴ נחנח
....	<i>ducant</i>	<i>(ad) reliqua</i>	<i>sacerdotes</i>	<i>et</i>
<i>eneê</i>	³⁷ <i>nte</i>	<i>eueh</i>	<i>sjeêe</i>	³⁶ <i>nhescheme</i>
χρηματισμους		τους	παντας	εις

Specimen XVIII.). Tab. XII.*

³ שע	² נא	¹ נח
<i>erigere</i>	<i>atque</i>	<i>ducere</i>

34) Copt. נִי et נִי־ע, quod hoc loco plene scribitur.

35) Plural. Cham. נח. Conf. XXVIII. 12. IV. 19. XXVI. 7.

37) Rad. ענ *ducere*. Videntur autem hieroglyphica perdita יי significasse, quare verti potest ענחוס *ad venire*, Graec. καταχωρησαι.

Huius speciminis haec est paraphrasis: [Decernimus quoque, festa instituere in honorem] Ptolemaei, filii Phtha, [semper] viuentis, dilecti, dei sublimis, [quotannis] ab hoc inde tempore per quinque dies priores mensis primae [Thouth], quemadmodum contigit reliquis diis [regibus], in quibus perficiantur holocausta [sacrificia], libationes atque alia omnia, quae in numinum horum cultu observantur; [porro] sacerdotes in templis per [totam] Aegyptum [exhibentes] constituere, qui praeter alia officia [Epiphani quoque] dei sublimis, benigni sacra curent, cognomen eius suscipiant eoque titulo, qui decet ea munera obeuntes, in actis publicis ornati enumerantur.

*) Versus XIV. Insc. Ros., cui respondet demoticus textus inde a v. XXXII. atque Graecus inde a v. XLIV. Numeri verbis Lineae III. et IV. impositi designant paria vocabula textus demotici secundum interpretationem ΣΡΟΗΝΙ d. et Graeci cum hieroglyphico.

1) Praemittenda sunt: Decernimus quoque, sacrificare quotannis Ptolemaeo Epiphani atque ad vnum omnia perficere, quae in honorem reliquorum deorum fiunt, quemadmodum constitutum est. Horum partem tractat vers. praecedens. יי ab ענ proprie ducentes, hinc agentes. Vid. supr. Spec. XVII. not. 16.

2) Rad. נא *ponere* esse videtur cum נ Copt. ע, nota accusatiui, נ nota plural. et נ affix. not. plur. Pro *puncto* cum curua imposita alias נ scriptum videtur. Vid. Tab. XXVI. 13. V. VI. Hinc legi נא, et. Parum recte נא *omnia*.

3) Rad. ענ *sistere*. Vid. supra Sp. III. not. 4. et 8.

¹² שע	¹¹ נה	¹⁰ נה	⁹ מנח	⁸ מנחנה	⁷ מנחנה	⁶ נמ	⁵ נהי	⁴ רנ
<i>erecta</i>	<i>illa</i>	<i>sint</i>	<i>graecitate</i>	<i>vulgaritate</i>	<i>diuinitate</i>	<i>cum</i>	<i>(qui) sit</i>	<i>lapidem</i>
<i>chem</i>	<i>nmari</i>	<i>neneschpi</i>	<i>nememino</i>	<i>neê</i>	<i>neôn</i>	<i>nenée</i>	<i>mepé</i>	
¹² éscheé	¹⁰ enee	<i>nte</i>	⁹ methóinenôee	⁸ meth(nné)	⁷ methnenu			
¹² ἐν	¹¹ στῆσαι	¹⁰ καὶ	⁹ γραμμασιν	⁸ ἐλληνικοῖς	⁷ καὶ	⁶ ἐγχώριοις	⁵ καὶ	⁴ ἱεροῖς τε τοῖς λίθου [σ]τερεοῦ

4) Copt. $\omega\eta\iota$ lapis ($\omega\eta\epsilon$, $\epsilon\eta\epsilon$ ZoEG. Cat. p. 618.). Figuram η supra habuimus.

5) Tria puncta passim η significant. Hinc legi possit $\eta\eta\eta$, brachio pro η , vt supra, posito. Mallem vtramque literam coniungere, cuius scripturae exempla memorauimus.

7) Pro $\eta\eta\eta$ legi potest $\eta\eta\eta$ ab $\eta\eta\eta$ sermo, dialectus, cum η articulo. Sic textus demot. habet *neschpi*. At statim post reperitur eodem in verbo clarior η literae figura. $\omega\eta\eta$ pro $\omega\eta\eta$ Sahidicum est siue archaicum, atque η siue η pro η siue η ante ω , η et alia non raro reperitur. Copt. $\omega\eta\eta\eta\eta\eta$. Clauae figura rectius pro symphonico η quam pro η habetur.

8) Abs $\eta\eta$ $\eta\eta$, proprie quae est, sunt (scil. in vsu). Idem demotica quoque scriptura habet.

9) Memph. $\omega\eta\eta\eta\eta\eta\eta$; Sah. $\omega\eta\eta\eta\eta\eta\eta\eta\eta$, $\omega\eta\eta\eta\eta\eta\eta\eta\eta$ (ZoEG. Cat. p. 319.) lingua Graeca. Eam ob causam reliqua verba non minus linguae notionem includunt. Obserua symphonica η prioris (anguinem et mitram imperfectam). Pro parte enim mitrae ommissa, cum η speciem habeat, rursus alia η figura (anguis) apponitur. Inauris figuram cum duabus lineolis infra mallem h. l. pro η quam pro η aut η habere. Respondent huic vocabulo Semitica $\eta\eta$, (quod parum recte a punctatoribus $\eta\eta$ scriptum videtur,) $\eta\eta$, proprie $\eta\eta$, Ionicus, hinc Graecus.

10) Mallem tria puncta ad sequens verbum $\eta\eta$ (Copt. $\eta\eta$ illa) trahere, quam huic adiungere. Sic $\eta\eta\eta$ aliis in locis exstat. Vid. Tab. XXIX. 8. X. Hic superior patera η , vt infra in $\eta\eta\eta$, inferior η significant.

12) Particip. pass. verbi $\eta\eta$. Anguis enim subter pedibus η significat. Vid. Tab. XX. 1. I. col. 2. III.

²³
עש
constituti

²⁷
נח
dei

²⁶
מי
dilecti

floris folium. Litera γ significatur cista quadrata et folio floris. Posterius γ satis clarum est. Quam varia autem fuerit huius vocabuli scriptio, quamque difficilis elementorum inuentio et pronuntiatio, cognoscatur e Tab. XV. 1—4. Vbique enim idem habes verbum. Non male igitur hoc muscarum, auium et insectorum genus interpretatus est KIRCHERVS: *Polymorphus naturae Genius*. Ceterum hoc ex verbo apparere videtur, מ in Hebraico מַרְעָה ex Aegypto apportato, Copt. πορρο, *rex*, initio radicale fuisse. Occurrunt quidem ρρο, ερο, ερω, ρρω, ερσο, ρρωσ, ρρρο, ρερο, ερορρο (ZÖEG. Cat. p. 305.); sed in his Π, Φ postea tamquam articuli abiecta et neglecta esse possunt. Porro מרר constanter admittit מ et נ notas casuum, quod raro fit apud Coptos, elisa plerumque litera casuum. Idem affirmant vocabula Semitica מַרְעִית, ⁶⁰*principes*, فرع Rad. فرع *sumum tenuit*. Praeterea ϣορρο Chamice scribitur בורמט. Quodsi vero ϣ fuisset articulus masculini; debuisset necessario מרמט scribi, quum accesserit מ in fine vt nota feminini, quumque reginae vocabulum ad masculinum pariter atque ad femininum referri nullo pacto debuerit. Vid. Ins. Ros. Vers. XXIX. 28. Pap. Berolin. 36. 42. al.

G L O S S A R I V M.

Syntagmata hieroglyphica, quorum autographa non memorantur, sunt e speciminibus supra explicatis. Significant P. C. papyrum Cadetianum, D. A. M. descriptionem Aegypti maiorem, M. Lon. museum Londinense, M. Lug. museum Lugdunense, M. B. museum Borgianum, M. Pahl. museum Pahlinianum, M. B. R. museum Berolinense regium, B. B. R. bibliothecam Berolinensem regiam, Ob. R. obeliscum Ramassaeum, Ob. Ps. obeliscum Psammyrtaeum, Ob. Bar. obeliscum Barberinum, Ob. Fl. obeliscum Florentinum, Ob. S. obeliscum Sallustii, Ob. P. obeliscum Pamphili, Ob. I. obeliscum in rudibus Isaei Romani effossum, Ob. C. obeliscum Campensem, Ob. Al. obeliscum Alexandrinum, Ob. Con. obeliscum Constantinopolitanum, Ob. Lat. obeliscum Lateranum, Ob. Bor. obeliscum Borgianum, Ob. Med. obeliscum Mediceum, I. R. inscriptionem Rosettanam, O. K. Oedipum Kircheri, Sc. N. scarabaeum Niebuhrii, Sc. R. scarabaeum Rigoni, Sc. Z. scarabaeum Zoegae, Z. Ob. Zoegae de Obeliscis, C. R. Caylusii Recueil d'antiquités. Congesta sunt e variis inscriptionibus hieroglyphicis Obeliscorum, cistarum mumiorum, lapidum, stelarum, papyrorum, scarabaeorum ea vocabula in glossario nostro, quae explicuimus in speciminibus hieroglyphicis.

N

N litera Aegyptiorum prima, (vid. Ins. Ros. demoticam XXXII. 17. XXIX. 33. 34.; hieroglyphicam XII. III. IV.), teste Plutarcho (Symp. S. IX. Quaest. 3. p. 738.) Ibis appellata. Sonuit initio *a*, *ä*, *e*; postea praecipue *e* atque in scriptis hieroglyphicis permutatur cum Δ, ρ, ρ, ρ, rarius cum ρ et ρ.

N 6, ad. Copt. OI, O esse. Vid. 6.

NNNN Isis. Vid. 6.

N age! Vid. 6.

-N praebens. Vid. 6.

N atque. Copt. ENN, ENN, NEN.

(Tab. XVI. 13, V. VI.) Noli legere NN omnia, aut NN statuta, solita.

N ducere. Copt. EN, IN, AN; (Tab. XXXII. 7, I—VI.) Vid. 6.

NN saeculum, perpetuo. Copt. ENN. (Tab. XXV. 10—12, I.) Legendum videtur NN.

NN similiter. Vid. 6.

NN age! Vid. 6.

NN Isis. Vid. 6.

NN age! Vid. 6.

NN tollere; age! agedum! Copt. AN, EN, EN. (Tab. XXIV. 11—13.)

ON (Ib. 11. VIII.)

ר addere. Copt. $\text{O}\alpha\epsilon\zeta$, $\text{O}\alpha\alpha\zeta$. (Tab. XXVII.) Legere licet רג.

ר agricola. Vid. נארי.

ר particip. Copt. EN , INI , EINI , ducere, agere. (Tab. XXVII. 12. IX. X.)

רשע erector, statutor. Vid. שע.

נארי agricola. Copt. $\text{O}\alpha\text{HI}$. (Tab. XXI. 13. 14.) Legi potest נא.

י, Coptorum σ , omnibus reliquis literis sibilantibus α , σ , ψ permutatur. Exempla vid. sub. α , σ , ψ . Pronunciatur *ds*.

י part. expletiva. Graec. $\gamma\epsilon$, Copt. $\sigma\iota$, $\sigma\epsilon$. Vid. נא.

נא quidem, Graec. $\gamma\epsilon$, part. expletiva. $\sigma\iota$, $\sigma\epsilon$. (Tab. XXI. 13. 14. IX. X.)

נא plantare, seminare. Copt. $\sigma\iota$, $\sigma\sigma$, $\alpha\omega$. (Tab. XXX. 9, V. VI.)

נא statura. Vid. נא.

נא seminans, plantator. Copt. $\sigma\epsilon$, $\sigma\sigma$, $\alpha\omega$. Particip. cum נא augm. (Tab. XXIII. 11, VII. VIII. col. 9, VII—IX.)

ח

ח litera Aegyptiorum veterum octava. Vid. Ins. Ros. XIV. 14. I, 5. Conuenit Coptico ζ . Valuit initio *ch* gutturale, serius *h*. Inseruit passim omnibus vocalibus producendis.

ח artic. indeterminat. Copt. ζ . Vid. נא.

ח pro ר nota plural. Vid. נא.

ח similiter. Vid. נא.

ח tegumen, protectio. Copt. $\text{H}\alpha\text{HI}$, $\text{Z}\alpha\text{HI}$, BEC , $\text{Z}\alpha\text{BEC}$.

ח protegens (Tab. XXX. 9—12. I—IV. Patera et os symphonica ח).

ח commodum, utilitas. Copt. $\text{Z}\alpha\text{HO}$. (Tab. XXIII. 13—15.)

ח commoda nostra (Ib. 13, I.). Accessit aff. pl. ח et artic. pl. נא. Animaduerte metathesin literae ח.

ח Horus. Vid. נא.

ט

ט litera Aegyptiorum veterum nona. Vid. Ins. Ros. dem. I, 2. Permutari videtur passim cum ח.

ט germinare, prosperare. Copt. $\text{H}\alpha\text{HI}$. (Tab. XXV. 5, IV.)

ט libatio. Graec. $\sigma\pi\alpha\text{v}\delta\eta$. Copt. $\text{O}\alpha\omega\text{I}\text{B}\epsilon$, $\text{O}\alpha\sigma\text{I}\text{B}$, $\sigma\pi\epsilon\text{v}\delta\epsilon\sigma\theta\alpha\iota$. (XIII. 11, 12. X. IX.) Videtur ח pro ר, nota pl. scriptum. Legi potest נא Copt. $\text{H}\epsilon\zeta$, $\text{H}\iota$, $\text{H}\alpha\text{I}$. oblationes.

ט dare, datus. Copt. H et $\text{H}\epsilon$, $\text{H}\alpha\text{I}$. Vid. נא.

ט germinare, germen. Copt. $\text{H}\alpha\text{HI}$. (Tab. XXV. 5, I. II. V—VII.)

ט omnia, plural. a Copt. $\text{H}\alpha\text{H}$. (Tab. XXVII. 3, 4, I—VI.)

י litera veterum Aegyptiorum atque Phoeniciorum decima. Vid. Ins. Ros. XXV. 32. Permutatur literis sonantibus נא, ח, ע, praecipue ח et ע.

סנא splendor, splendidus. Copt. ⲁⲓ, ⲁⲓⲁⲓ.
(Tab. XXV, 13—14.)

ש constitutare, constitutus. Copt. Ⲫⲱⲱ, Ⲫⲱⲱ.
(Tab. XXVII. 8. 9.)

כ

כ sonat k, inter vocales ch. Permutatur passim cum ק.

כנ ponere, habere. Copt. Ⲫⲁ.

כנא habens generationem, posteros. (Tab. XXIX. 12, IX. X.) Copt. Ⲫⲱⲱ.

כי postremus, postremum. Copt. Ⲫⲁⲉ. (Tab. XXVII. 8; 9; IX. X.)

כמ Aegyptus. Copt. Ⲫⲱⲱ, Ⲫⲱⲱ. Sem. Ⲫⲱ, Ⲫⲱ Plutarch. *χημα*. (Tab. XVII. XVIII. Tab. XVII. 1, I—III. Ob. Bar. 4, VIII. Ob. Lat. 4, I—VII. 3, I—X. K. O. 1, V. Ob. Barb. 7, IV—VI. Z. C. Sc. Z. N. et R. Tab. XVIII. 1, X. IX. C. R.)

כמ Aegyptus per apocopen. (Tab. XVII. 2, III. VIII. al.)

כמא in Aegyptum, Aegypti. (XVII. 4, VI. X.)

כמא Aegyptius, Aegyptiacus. (T. XVIII. 4, I—III.)

כמא Aegyptus. Sic legendum videtur (Tab. XVII.) 4, II. (Tab. XVIII.) 1, IX. Respondet Sah. Ⲫⲱⲱ.

ל

ל puer, iuuenis. Copt. ⲁⲗⲱⲱ, ⲁⲗⲱⲱ, ⲁⲗⲱⲱ. Vid. ורל.

ל iuuenis. Vid. ורל.

ל iuuenis. Vid. ורל.

ל iuuenis. Vid. ורל.

ל iuuenis. Vid. ורל.

ורל puer, iuuenis. Copt. ⲁⲗⲱⲱ, ⲁⲗⲱⲱ, ⲁⲗⲱⲱ (ⲁⲗⲱⲱ pupilla oculi). Sem. ערל. (Tab. XX. XXI.) Litera ו ante ל pronuncianda videtur, vt in hieratica scriptura.

ורל dilectus iuuenis. (XX. 1, I. II. legi potest ורל)

ורל dilectus iuuenis. (XX. 1, III. legi potest ורל ננה ע iuuenis).

ל dilectus iuuenis. (XX. 1, IV. V. Obserua omissionem symphonici ו et diaeresin ל. Ib. 1, VIII., vbi metathesis symphonico-rum ו)

ל dil. iuv. (Ib. 2, VI.)

ל dilectus iuuenis, diligens Horum. (Ib. 2, VII.)

ל dilectus iuuenis dilectus. (Ib. 3, IV.)

ל dilectus iuuenis. (Ib. 3, V.)

ל dil. iuv. (Ib. 3, VI.)

ל dil. iuv. (Ib. 3, VIII.)

ל dil. iuv. (Ib. 3, X.)

ל qui iuuenis est, ע iuuenis. (Ib. 4, VIII.)

ל dil. iuv. dilectus. (Ib. 4, X.) Hic ו pro ו legitur.

ל ע iuuenis. (XXI. 1, IV.)

ל ע iuuenis. (XXI. 1, V.)

ל, ל dilectus iuuenis, dilectus iuuenis. (XXI. 1, III.)

ל dil. iuuenis. (XXI. 1, II. Est נ pro ו vel ו.)

לי iuuenis. Vid. לחו.

לח iuuenis. Vid. לחו.

מ

מ Copt. מ', nota casuum omnium. Vid. בורו.
מ diligere, diligens, dilectus. Vid. לחו.

מא format adiectiua e substantiuis. Vid. כמא.
מה praeberere. Copt. מו, מו, מעי. Le-
gere licet מי.

מה ש א נ veni, qui praebes. (Tab. XXVII.
3—5. VIII—X.)

מה praeberere, dare. Copt. מו, מו.
(Tab. XXV. 10, V. VI.)

מא praebens. (Ib. 10, VII. VIII.) Le-
gere licet מי.

מה oblationes. Copt. מו et מע. (Tab.
XXVI. 5, V.)

מח dilectus. Copt. מעי. (Tab. XXIX. 12,
VI. VII.)

מח statura, aetas. Copt. מח.

מח h. e. מח cum ו Copt. ס, ס part.
expletiva. (Tab. XXV. 3, II.)

מ ו (Ib. 3, III.).

מ ו (Ib. 3, I. IV—VI.).

מח delectari, delectatio. Copt. מח.
(Tab. XXIX. 6—11. I—IV.)

מח (Ib. 6, III.).

מח (Ib. 6, IV. Neglectum est מ, alio-
quin verti potest: amans pugnam Copt. ח).

מח quotidie. Copt. מח. (Tab. XXVI. 1,
VI.)

מח Copt. מנ et מע, מע; format
abstracta. (Tab. XXXI. 8, IX.) Vid. מח.

מח aedificatio. Copt. מנ, מנ. (Tab.
XXXI. 8, IV. VI.)

מח aedificatio splendens. Copt. מע.
(Ib. 8, V. VIII.)

מח. Vid. praeced. Copt. מע. (Ib.
8, III. II. 1, VII.)

מח Graecismus, i. e. lingua Graeca.
Copt. מנ, מנ, מע. Graecitas, lingua
Graeca. Zoeg. Cat. p. 319. (Tab. XXXI.
6, I.)

מח vulgaritas, i. e. lingua literaeque vul-
gares s. demoticae. Copt. מנ et מנ.
(Tab. XXXI. 6, VI.)

מח diuinitas, i. e. lingua literaeque diui-
nae s. hieroglyphicae. Copt. מנ.
(Tab. XXXI. 6, X.)

מח diligere. Copt. מעי. (Tab. XXIX. 6—11.
VI—VIII.)

מח (Ib. 6, VII. col. 8, VII.).

מח dies. Copt. מח, מע. (Tab. XXIX.
6. III. col. 11, III.)

מח nomen pr. Legi potest מי. (Tab.
XXXI. 10—12. VI—X.)

מח capere, accipere. Copt. מו. (Tab. XXV.
10, II—IV. 12, IV. 13, II. VII.) Legi pot-
est מי.

מח aqua. Copt. מח. (Tab. VI. No. 2.)
IOSEPH. A. I. (L. II. c. 9.) το ὕδωρ μω οἱ
Ἀιγυπτιοὶ καλοῦσι.

נ

נ Copt. נ', nota omnium casuum. Vid. בורו.

נ o! Copt. נ. Vid. נ.

נ praeposit. *in*. Copt. נ. Vid. סב et יב.

נ noster, nostri. Affix. pl. Copt. נ. Vid. דמא.

נ veni, venire. Vid. נא.

נ עב. Vid. שי.

נ עב. Particul. passim explet. Vid. לזי.

נ veni, venire. Copt. נא, נחוצ. (Tab. XIX. 1—5.) Ob. Barb. 1, I—IV., Mus. B. R. VII., D. A. M. VIII.

נ per apocopen. (2, VI. III.)

נ legi potest (1, VII—X. 2, I—V.). Huc spectat Tab. XI. col. 2.

נ sunt, עב, עבט, Copt. ו, ו, וי esse, נא עב (vt in נאנופחוצ). נע erat, sunt. (Tab. XXIX. 6—7.)

נ sit, sint, עב, עבט (Ib. 6, I. II.), נא נא sit, sint. (Ib. 6, VII—X. 7, I. II. Legi potest נע).

נא sit. (Ib. 7, I.)

נא עבט, עבט, עבט. (Ib. 7, III. IV. V.)

נ עב. Copt. נא עב, נע erat, sunt. Vid. גז.

נ imago. Copt. נני. (Tab. XXVI. 1. 2.)

נא cum articulo. (Ib. 1, I. II.)

נא imagines. (Ib. 1, III.)

נא ad imaginem. (Ib. 1, IV.)

נא ad imaginem eius. (Ib. 1, V.)

נא עב, עבט. (Tab. XXXII. 4—6. VII—X.)

נא (Ib. 4, VII.).

נא similiter. Vid. ני.

נא deus. Vid. נא.

נא עב, עבט. (Tab. XXV. 5, III. seq.) Legi potest נא. Copt. נא, vt in נאפחוצ coelestis.

נא illi, illa. Copt. נא, נח. (Tab. XXIX. 9, III. Ob. Const., IV. Ob. Pam., IV. Ob. Lat., VI. M. Lond., 10, I. Ob. Is. II. III. Ob. Sall.)

נא illa, illa sunt vel sint. (Ib. 8. 9, I. II. III. Ob. FL, I. R.)

נא venire, veni. Vid. נא.

נא sit, ille, illa. Vid. נא et נא.

נא vel נא sit. Copt. נע sunt, erat. נח illa, quod verbum esse, vt Hebraica pronomina, includere videtur. Vid. ני.

נא magnus, sublimis. Vid. נא.

נא עב, עבט, Copt. נע. (Tab. XXVII. 10, 11.) נא (Ib. 10, VIII. IX.).

נ similitudo. Copt. נני, נני. (Tab. XXVII. 1; 2; IX.)

נא similiter. (Ib. 1, VII. VIII. X.)

נא ad similitudinem. (Ib. 1, I.)

נא ad similitudinem. (Ib. 1, II—VI.) Animaduertas variationes literae prioris.

נא magnus, sublimis. Copt. ננ, ננ. (Tab. XIV. 2, X. 3, III. IV. In his animaduertas omissionem symphonici alterius. Metathesis habes 3, VII. Leg. נא pro נא.)

נא magnus, sublimis. Copt. ננ, ננ. (Tab. XIV. 1—3. Obserua transpositionem 1, II.)

נא omisso.

נא cum. Copt. ננ. (Tab. XXXI. 13, 14, I. II.)

נמ omne, omnia. Copt. נִיבֶּעַן, נִיבֶּעַן. (Tab. XXVI. 3. 4.) omnia cuncta. Ins. R.

נמ omnia. (Ib. 3, V. VI.)

נמ qui diligit, diligens עֵבֶד. Vid. לִחֵד.

נב oi, τα. Art. plur. Copt. נִיבֶּעַן, נִיבֶּעַן. Vid. רִחֵד. נִיבֶּעַן.

נב bonus, gratus. Copt. נִיבֶּעַן.

נב bona. (Tab. XXX. 9, VII.)

נב ducens bona. (Ib. Copt. עֵבֶד.)

נב bonus. Copt. נִיבֶּעַן. (Tab. XXXII. 1—3. VIII—X.)

נב עֵבֶד. Vid. ש.

נב עֵבֶד, sit, sint. Vid. נב.

נב imago. Vid. נב.

נב deus עֵבֶד. Vid. נב.

נב illa, sunt. Vid. נב.

נב virens עֵבֶד. Vid. נב.

נב cetera. Vid. שמא.

נב deus. Vid. נב.

נב in anno. Vid. נב.

נב in anno, quotannis. (Tab. XIII. 11. 12. I. II.)

נב misericors. Copt. נִיבֶּעַן. (Tab. XXX. 7, IV.)

נב. (Ib. 7. V.)

נב misericors. (Ib. I. c.)

נב bonus. Copt. נִיבֶּעַן, נִיבֶּעַן. (Tab. XXV, 1—2.) Vid. נב.

נב statuta. Vid. נב.

נב bonus. Vid. נב.

נב virens. Copt. נִיבֶּעַן. (Tab. XXXII. 1—3. I—VI.) Vid. נב.

נב multus. Copt. נִיבֶּעַן. (Tab. XXXI. 10—12. I—IV.)

נב protectio, tegumen. Copt. נִיבֶּעַן, נִיבֶּעַן, נִיבֶּעַן. נב protegens. (Tab. XXVI. 13, 14. I—VI.)

נב mitis. Vid. נב.

נב cetera. Vid. שמא.

נב relaxatio. Copt. נִיבֶּעַן.

נב relaxans. (Tab. XXIX. 6, IX. X.)

Noli legere נב. Copt. נִיבֶּעַן radix.

נב deus. Memph. נִיבֶּעַן Sah. נִיבֶּעַן. (Tab. XIII. 1—10. I. 1. D. A. M. 1. III. Ob. Ps. 9. II seq. I. R. obserua in 9, IV. omissionem symphonicorum נב, quae sequenti נב restituuntur. 10, II. M. Pahl. scabaeus.)

נב deus, ad deum. (1, X. 3, X. 2, IV. P. C.)

נב deus. (3, V. K. O.)

נב deus. (3, VI. VII. Sc. N., Sc. R., K. O.)

נב deus, siue o! deus (1, IV. seq. Obserua interpositionem נב verbi sequentis.

נב deus. (3, II. III. nisi omissa est litera, vt legendum sit נב)

נב dii. (10, III. IV. nisi legendum sit נב cum deo. M. Pahl.)

ס

ס scribitur haud raro pro reliquis literis sibilantibus, praesertim ש.

סב bibere, potare. Copt. CЄ, CI. (Tab. III. No. 2.)

סב pro ש, quod vid. (Tab. XXIV. 14.)

סב stella. Copt. CIOЄ. (Tab. XIX. 11, II. col. 15, VII. IX.)

סב Isis. Vid. עסי.

סב Isis. Vid. עסי.

סב messis. Copt. OCЄ. Vid. עסי.

סב landare, praedicare. Copt. CMOЄ. (Tab. XXV. 7. 8. 9. III—X.)

סב נא ונ, ούσα benedicta. (Ib. III. IV.)

סב נא. (Ib. VI. VII.)

סב נא ש veni laudata ούσα. (Ib. X. XI.)

סב et ס transire, obire. Copt. CINI, CNI, CEINE. (Tab. XXXI. 13. 14. VI. seq.)

סב Sesoti, cognomen fortasse Osiridis aut alius. (Tab. XIX. 10—15.) Legi potest ססטאס, si hieratica extrema (circellus et linea) vt aliis in verbis coniungenda sunt.

סב (10, IV.) Animaduerte transpositionem alterius ס.

סב (11, VI.) Sic Sesosis passim Soosis scriptus apud veteres reperitur.

סב (11, I. III. IV.) Neglecta est haud dubie consilio litera ט. Symphonica ס, quatuor lineolae h. l. facile intelliguntur.

סב Osiris. Vid. עסעראש.

סב annus. Copt. ACЄUOЄ. (Tab. XIII. 11; I.) Non enim annum primum denotat (Vid. SCHOLTZ. Lex. Aeg. p. 5.), nisi ACЄU est radix, atque OЄI pro OЄAI unus obtinet.

סב lingua, dialectus. Copt. ACPI.

סב pulchra lingua, εὐλαλος. (Tab. XXIX. 3—5.) A Copt. NOЄYI, NOЄRE bonus et ACPI.

סב Sate, Satis cognomen Isidis. (Tab. XIX. 6—9.)

סב (6, I. II.) της Sates.

סב. (6, III.)

סב. (6, IV.)

סב. (6, V.)

סב. (6, VII.)

סב. (6, VIII.) Obserua permutationem consonarum sono affinium.

סב. (6, X.)

סב αἰωνοβιος. Vid. ה.

7

ע sonuit initio gh lene gutturale. Serius vocalis e aliarumque potestatem accepit. Permutatur reliquis vocalibus, maxime י et ה.

ע splendor. Copt. AI. Vid. מנחיה.

ע vallis. Copt. IA, EIA. (Tab. XXIII. 15, I seq.)

ע splendor, splendens. Copt. AIAI. Vid. מנחיה.

ע Isis. Copt. HCE, HCI. (Tab. XXII. 8—11.) D. A. M., P. C., B. B. R.

ע Isis. (XXII. 8, II—IV.)

ע Isis. (XXII. 8, V. VI.)

ע Isis. (Ib. 8, VII.) x enim, quod h. l. pro ס scriptum, ante י legitur.

ע Isis. (Ib. 8, VIII.)

ע Isis. (Ib. 8, IX.)

NNNN Isis. (Ib.)

𐤀𐤍𐤏 Egyptus. Copt. KHEE, col. 𐩬𐩣𐩀𐩨
 calor, 𐩬𐩣𐩀 feruere. Vid. 𐤀𐤎𐤏.

7

ננפי statuta, solita. (11. VI. VIII. Obserua
symphonica & atque oculum pro נ.)

פּרֹדֻכְס *producens, productor.* (Ib. 1, VIII.)

15

P

קֹחַלִּי holocausta. (Tab. XIII. 11. 12. III.)

נאשינא (Ib. 1, II. V.).

ננאשינא (Ib. 1, VI.).

veniens. Vid. ש.א.

reliquus, reliqui, cetera. Copt. **ⲙⲏⲩⲱ**.

(**ⲙⲉⲙⲙⲟ**?) Tab. XXIV. 7—10.

reliqui. (Ib. 7, V. VI. VII. 8, II.)

reliqui (Ib. 7, XIII. 8, III. V—VIII. 9, I.). Accessit nota pluralis

reliqui (Ib. 9, II. seq.). Accessit **ⲙⲏ**, art. plural.

desiderare, desiderium. Copt. **ⲙⲉⲙⲉⲓ**.

(Tab. XXIX. 1. 2.) Particip. Legi potest: **ⲙⲉ** filius Solis.

ש.מ. (Ib. 1, VII. I.)

desideratus. (Ib. 1, II. X.)

desiderium. Vid. ש.מ.א.

visitare, quaerere. Copt. **ⲙⲓⲛⲓ**. (Tab. XXIII. 1, I—X. 2, I—VI.)

visita, quaere. (Ib. 1, IV. VI. VIII. 2, V. VII.)

pugnator. Copt. **ⲙⲟⲛⲧ**. (Tab. XXV. 10—12. IX. X.) Legi potest ש.נ.ע.

pugnator. Copt. **ⲙⲟⲛⲧⲓ**. Ib.

Osiris. Vid. **ⲟⲩⲣⲓⲥ**.

erigere, sistere, constituere. Copt. **ⲙⲓ**, **ⲟⲩⲓ**. (Tab. XXII. 1—7.) Scar. Nieb., Z., R. Ob. Borg., Lat.

erector. **ⲓ** pro **ⲓ** articulo indeterminatio, Copt. **ⲟⲩ**. (1, III. 2, V. Animaduerte loca **ⲉ** et **ⲱ**, VI. Hic anguis pro **ⲓ**, 3, I.)

erector cum **ⲓ** articulo. (1, VI. VII. Ob. B., Ob. Lat.)

erectoris cum **ⲓ** articulo. (2, I—IV. Sc. N., Z., R.)

erigens. Part. a ש.ע. Copt. **ⲙⲓⲛⲟⲩ**. (1, II. V.)

Osiris. Vid. **ⲟⲩⲣⲓⲥ**.

filius. Copt. **ⲙⲓⲛⲓ**. Vid. **ⲓ**. (Tab. XXIX. 12. III.)

filii. (Ib.)

mitis, utilis. Copt. **ⲙⲓⲧ**. (Tab. XXII. 12. 13.) D. A. M., M. R. B., B. R. B. ש.י. mitis. (Ib. 13, VII.)

ⲙⲓⲧ, **ⲟⲩⲥⲁ** mitis. (Ib. 12. IV.)

נ.ש.י. (Ib. 12, II.)

נ.נ.ש.י. (Ib. 12. I.)

ⲟⲩⲥⲁ mitis. (Ib. 12, V. VI.)

dicere, appellare. Copt. **ⲭⲉ**.

ad dicendum. (Tab. XXV. 7, I. II.)

Nisi legendum sit **ⲱ** **ⲛⲓ** ad illum dici, a **ⲛ** nota conj. et **ⲛ** illum.

Vid. **ⲙⲓ**.

festa, pl. a Copt. **ⲙⲓ**, **ⲙⲓⲛ**. (Tab. XXVI. 5, II. III.) Probabile est, haec signa sonare ש.נ.ט q. v.

festificationes. Copt. **ⲭⲓⲛ** et **ⲙⲓⲛ**. (Ib. 5, V. VI.)

sacrificia festiva. Copt. **ⲙⲓⲛ** et **ⲙⲓⲛ**. (Ib. 5, IV.)

sacrificium. Copt. **ⲙⲓⲛ**. (Tab. XXVI. 5, I. II.) Animaduerte symphonica **ⲱ**, puncta et **ⲁ** literam, quae continet **ⲛ**.

sacrificia oblata.

ח

ח, Coptorum \dagger , cuius figuram et potestatem assumpto $\dot{\iota}$ retinuit. Respondet Copt.

Ⲯ, ⲧ et \dagger . Permutatur passim cum ⲛ.

ⲛ prosperare. Copt. Ⲯⲏⲏ. (Tab. XXV. 5, IV.)

ⲛ pugna. Copt. \dagger . Vid. מימחי.

ⲛ vid. ⲛⲏ.

א

א litera Coptica, prima ex illis tribus a sacerdote Isiride inuenta. Vid. Euseb. Praep. Euangel. Lib. I. Cap. X. p. 25. ed. Lut.

א facere, fac. Copt. א, אⲓ. (Tab. XXX. 5—8. I. II.)

ⲓ א fac! agedum! Copt. ⲓ nota conj. et

אⲱ, ⲉⲱ tollere, age! (Ib. 5, II. col. 6. I.)

ⲓ א (Ib. 5, I. 7; 8; I.)

ⲛⲁ splendor, magnificentia. Copt. אⲓⲁ. (Tab. XXV. 14. 15.)

ⲛⲁ (Ib. 14. V. VI.). H. l. א similitudinem habet cum ⲓ.

י

Litera serius ab Isiride inuenta ad distinguendos sonos o et u et w. Permutatur vocalibus aliis, praecipue ⲓ.

י art. indetermin. Copt. ⲟⲩ. Vid. ראשא.

יⲱ adeps, optima quaeque, deliciae. Copt. ⲱⲧ.

ⲱⲱ ad adipem festorum. (Tab. XXVI. 12. III—V.)

י, יי habitatio, mansio. Copt. ⲟⲩⲓ.

יⲱ cum art. (Tab. XXXII. 4—6. I—III.)

ⲱⲱ praebens habitationem. (Ib. 4—6. IV. V.)

יⲱ templum. Cham. יⲱⲱ. Col. ⲱⲱⲟⲩⲓ altare, ⲟⲩⲓ mansio, habitatio, cella.

יⲱⲱ in templis templorum, i. e. in templis omnibus aut magnificis. (Tab. XV. 10, I—IV.) Legi potest יⲱ, quum idem signum sit in קמא pro קמא, q. v.

יⲱⲱ similis, proprie similitudo ⲟⲩ. Copt. ⲟⲩⲓ. (Tab. XXVI. 12, V. VI.)

יⲱ, יⲱⲱ similitudo. Copt. ⲟⲩⲓ. (Tab. XXXII. 11—13. IV. V.)

יⲱ similitudo. Copt. ⲟⲩⲓ, ⲟⲩⲓ. (Tab. XXIX. 12—15. I—III.)

יⲱⲱ similitudo filii. Copt. ⲱⲱⲱ. (Ib.)

יⲱ lapis. Copt. ⲱⲱⲱ, ⲱⲱⲱ, ⲉⲱⲱ.

יⲱⲱ lapis sit. (Tab. XV. 10, IX. X. Legi potest יⲱⲱ siue, ⲓ duplici vno signo comprehenso, יⲱⲱ.)

יⲱⲱ Onensis. Copt. ⲱⲱ. (Tab. XXXII. 9. 10. IV—X.)

יⲱⲱ Onnuphi, nomen dei. (Tab. XXIV. 1—6.)

יⲱⲱ (Ib. 1, VI. VII. VIII. col. I, 3—6.)

יⲱⲱ mēsis virens. Copt. ⲱⲱⲱ, ⲟⲩⲩ et ⲛⲛⲱ. (Tab. XXXII. 1—3. I—VI.)

יⲱⲱ Osiris. (Tab. XVI.)

יⲱⲱ (1, I. Pap. Cad. Apocopen obseruabis et scriptionem superfluam.)

יⲱⲱ (1, II. Ob. Lat. Legi potest יⲱⲱ).

יⲱⲱ (1, III. 3, I. II. III.)

יⲱⲱ (1, IV. VI. 3, VII. Legi potest יⲱⲱ).

- וְשַׁרְצָ (1, VII.).
 וְשַׁרְצָא (1, VIII.).
 וְשַׁרְצָא (1, IX. Animaduerte vocalem ,
 superfluum productionis caussa).
 וְשַׁרְצָ (2, I. II. 2, VIII. Pap. C. Alterum
 symphonicum neglectum est).
 שַׁרְצָ (2, III. 3, VIII. Ob. Psamm.).
 שַׁרְצָ (2, IV. E Champoll. Précis du Syst.
 hierogl., qui vertit: groupe, qui termine
 tous les noms propres d'individus morts,
 soit rois, soit simples particuliers.).
 שַׁרְצָ (2, V. IX.).
 וְשַׁרְצָ (2, VI. VII. Singularis scribendi ra-
 tio, quae literas שַׁרְצָ continere videtur.).
 שַׁרְצָ (3, X. Pap. Cad.).
 צַרְצָ (12, 1. P. Cad. 12, VI. Quadratum
 significat י).
 וְצַרְצָ (12, II. P. Cad.).
 וְצַרְצָ (12, III. IV. V. Diaeresis ע et muta-
 tio symphonicorum).
 וְצַרְצָא (12, VII. scriptio superflua).
 וְצַרְצָא (12, VIII. Diaeresis in ז').
 וְצַרְצָא Osiris. Vid. וְצַרְצָא.
- וְצַרְצָ templum. Vid. וְצַרְצָ.
 וְצַרְצָ Horus. (Tab. XXXI. 1—5.) Legendum
 videtur וְצַרְצָ.
 וְצַרְצָ (Ib. 1, V.).
 וְצַרְצָ dilectus Horus. (Ib. 1, I. IX. X.)
 וְצַרְצָ dilectus Horus. (Ib. 1, II. III.)
 וְצַרְצָ ducens Horum. (Ib. 1, IV.)
 וְצַרְצָ שַׁרְצָ veni dux Hori. (Ib. 2, II.)
 וְצַרְצָ שַׁרְצָ Vid. anteced. (Ib. 2, II.)
 וְצַרְצָ generatio Hori. (Ib. 1, VII. VIII.)
 וְצַרְצָ Vid. anteced. (Ib. 1, VI.)
 וְצַרְצָ erector, statutor. Vid. שַׁרְצָ.
 וְצַרְצָ Osiris. Vid. וְצַרְצָא.
- ¶
- ¶ litera Coptica, tertia ab Isiride inuenta ad
 distinguenda *b* et *p* et *f*, quae literis ב et פ
 comprehendebantur.
 וְצַרְצָ oblationes, Copt. וְצַרְצָ, ΦΕΖ, ΒΑΙ.
 Legi potest וְצַרְצָ. Vid. וְצַרְצָ.

DE ALPHABETIS.

I. *Alphabetum mixtum.* Tab. XXXIII. XXXIV. XXXV.

In explicandis speciminibus hieroglyphicis hactenus ita versati sumus, ut syntagmata paris significatus exciperemus atque in tabulis XIII—XXXII. conscripta haberemus. Ultra progrediamur. Iuvabit cognoscere, quae signa hieroglyphica variis e locis et textuum exemplis petita inuicem sibi respondeant. Vidimus enim, non paucos papyros eosdem hymnos continere, ut papyrum Cadetianum atque Berolinensem No. 16., qui non solum tamquam unius familiae, ut diplomatici aiunt, membra constituunt, sed etiam uno ex codice Aegyptiaco, ut videtur, descripti sunt. Haec syntagmata variantia, quibus alia multa ex aliis scriptis hieroglyphicis nunc parallelis nunc diversis accesserunt, non docent solum, quatenus signa hieroglyphica pari potestate sint, sed probant quoque, hieroglyphicam nostram de tota Aegyptiorum scriptura hieroglyphica valere. Haec comparatio hieroglyphica fructuosior erit addita comparatione hieratica. Scilicet collectiones hymnorum, hieroglyphica ratione scriptorum, quod attinet, eadem exstant hieratica ratione scriptae in papyris non paucis. Sic papyrus Vienensis (Rouleau de papyrus publié p. M. FONTANA et expliqué p. M. de HAMMER. Vien. 1822.), papyri Parisini (Description de l’Egypt. Vol. II. Tab. 62. 63. 64. 68. 69. 70. 60.), papyri Berolinenses (No. 22. 25.) continent partes hieratice scriptas, quas hieroglyphici papyri Berolinensis No. 16., Cadetianus aliique continent. Ex his papyris hieraticis, cum contineant quoque nostros hymnos hieroglyphicos, vocabula hieratica, quae hieroglyphicis singulis respondeant, excerpta atque cum hieroglyphicis coniuncta sunt in Tab. XIII—XXXII. Itaque comparandis verbis hieraticis et hieroglyphicis apparebit, quae litterae hieraticae respondeant hieroglyphicis et quodnam discrimen sit inter utriusque generis figuras. Accedat denique tertia quaedam comparatio. Addita sunt enim verbis illis hieraticis demotica ex inscriptione Rosettana. Facile perspicitur, quomodo scriptura demotica ab hieratica differat neque nouo auxilio opus est ad discernendam affinitatem hieraticarum litterarum cum demoticis. Iam vero, cum hac via, nimirum comparandis vocabulis demoticis, hieraticis et hieroglyphicis, perspiciatur, quae litterae demoticae respondeant hieraticis, hinc hieroglyphicis, protinus certi sumus de potestate singulorum hieroglyphicorum. Huic negotio suffragatur similitudo, quae inter litteras hieraticas et hieroglyphicas intercedit. Comparatio enim litterarum demoticarum cum hieroglyphicis parum iuvat, cum inter utrumque genus desideretur medium, tamquam medius catenae annulus, siue classis inter duas animalium aut plantarum affinium classes media. Ab hoc autem auxilio interea abstinendum. Praeterea vocabulis ex inscriptione Rosettana hieroglyphicis adiuncta sunt eadem demotice scripta. Inde noua via aperitur. Quum enim secundum

superiora progrediendum sit demoticis atque hieraticis literis cognitis ad hieroglyphicas incognitas, nunc pergere licet ab hieroglyphicis definitis ad demoticas iam a SPOHNIO definitas. Ante omnia videndum de signis demoticis, hieraticis et hieroglyphicis, quae in verbis paribus (Tab. XIII. —XXXII.) sibi respondent. Disposuimus singula in Tab. XXXIII. XXXIV. XXXV. pro ordine literarum Aegyptiacarum. Rationem reddamus de singulis. Si vocabulum hieroglyphicum non satis recte a me intellectum sit, facile sequentis indicis auxilio error commissus aut a me, aut ab aliis emendari potest legendis aliis scriptis hieroglyphicis. Versabimur ita, vt cum literis hieroglyphicis singulis coniungamus suas hieraticas et demoticas singulas. Hieraticas literas vno puncto, demoticas duobus punctis insigniuimus. Numeri ante literas hebraicas Romani significant columnas, Arabici lineas seu versus in tabulis XIII—XXXII. expositos, numeri post literas Hebraicas indicant columnas et versus, in quibus singulae literarum formae exstant per Tab. XXXIII—XXXV. Continet:

Tab. XIII.

(1—10.) ♂ (Tab. XXXIV. Col. X—XI, 23.) ♀ (Tab. XXXV. XX, 1—26. XXI, 1—11.) ♂ (Tab. XXXIII. Lam. 1, II—IV.)

(11; 12. I. II.) ♂ (Col. XVII, 17—19.) ♂ (XXIX, 1—5.) ♂ (I, 6—8.)

(11; 12. III. IV.) ♂ (V, 15—18.) ♂ (*) ♂ (XXXVII, 24—26.) ♂ (XV, 7—9.)

(11; 12. V—VIII.) ♂ (XVII, 13—16. *) ♂ (I, 1—5.) ♂ (XXIV, 9. *)

(11; 12. IX. X.) ♂ (IX, 10—12.) ♂ (XXXVIII, 22—25.) ♂ (XVII, 1—3.) ♂ (XVII, 20—24.)

Tab. XIV.

(1—9.) ♂ (XI, 24—XII, 23.) ♂ (XXII—XXIII, 11.) ♂ (XVI, 13—27. XV, 26—27.) ♂ (XVII, 1—16.)

Tab. XV.

(1—4.) ♂ (IX, 1—19.) ♀ (XXIII, 19—25.) ♂ (Ib. VI, 19—24.) ♂ (XIX, 1.) ♂ (XV, 10—11. *)

(5—9.) ♂ (IX, 13—27.) ♂ (Ib. XX, 12—17.) ♂ (XVIII, 8—10.)

(10, I—VII.) ♀ (XXIV, 8—12.) ♂ (V, 19—22. aut ♂ XXXV, 27—XXXVI, 6.) ♂ (XVIII, 16—17.)

(10, VIII—X.) ♀ (XXIV, 13—14.) ♂ (*) ♂ (XXIV, 10. 11.)

Tab. XVI.

(1—12.) ♀ (XXI, 11—26. XXII, 1—7.) ♂ (VIII, 1—26. IX, 1—12.) ♂ (XXXIII. XXXIV, 1—2.) ♂ (VI, 1—18.) ♂ (2; 3; I—IV. 4, I.) ♂ (* XV, 20—22.)

Tab. XVII. XVIII.

(1—10.) ♂ (XXXII—XXXV, 12.) ♂ (II, 17—VI, 4.) ♂ (4—16; I—IV. 17, I—III.) ♂ (XXVIII, 25.)

Tab. XIX.

(1—5.) ♂ (XIII, 24—XIV, 21. XV. 7.) ♂ (19—20, I—IV. 21, I—II.)

(6—9.) ♂ (XXX, 11—25.) ♂ (XIX, 9—14.) ♂ (* XX, 23—27.) ♂ (Ib. XXIX, 3—6.) ♂ (XXX, 5—10.)

(10—15.) ♂ (XXX, 11—25.) ♂ (XX, 23, XXI, 8.) ♂ (XXIX, 7—25.) ♂ (*) ♂ (17, VI.)

Tab. XX. XXI.

(Tab. XX. 1—8. XXXI. 1—12.) ♂ (XII, 24—XIII, 23.) ♂ (I—II, 17.) ♂ (XI—XII, 1.) ♂ (XXXVII, 1—23.) ♂ (XVII, 25. XVIII, 3.) ♀ (XXII, 8—23.)

(Tab. XXI. 13. 14. VII—IX.) י (XIV, 23—27.) נ (*)

(Tab. XXII. 13. 14. I—VII.) י (XV, 1—6.) א (XIX 1—8.) נ (17, IV. 18, I—IV.)

Tab. XXII.

(1—7.) ש (II, 13—26. X. XI, 1—2.)
ע (XXXIV, 2—23.) י (XXII, 24—26.)
*. (XXIII, 1—6.) ד (XV, 8—9. *).

(8—11.) ע (XXXV, 17—26. XXXVI, 1—5.)
ס (XXXI, 6—21.) י (XXV, 4—18.) נ (*, 17, VIII. 18, V—VIII.)

(12—13.) ש (XV, 10—25.) א (XIX, 21.) י (XXX, 21—XXXI, 13.) ד
XXXVI, 18—XXVII, 1.)

Tab. XXIII.

(1—9.) ש (XII, 10—24.) נ (3, VII. VIII. 4, V—VII.) ד (XIX, 19—XX, 8.) י (XXIV, 26—XXV, 3.)

(10—14.) ש (XII, 25—26. XIII, 1—26.)
נ (5, V. VIII. 6, V—VIII. 7, V.) י
(XXV, 19—24.) י (XXIV, 15—17. *.)

(15.) ע (XXXV, 25—26. XXXVI, 1—3.)
נ (* 20, V.)

Tab. XXIV.

(1—6. except. 2, V—VII. et VIII. 3—6.)
י (XXIV, 18. *) ד (XX, 16—24. *)
ס (I, 9—20.) י (XXVI, 1—13. *)
ס (XXIX, 6—10.)

(7—10.) ש (XI, 19—24.) ע (VI, 14—15. *)
נ (26, VI—VIII. 27, IV. V. 1, V—VIII.) ד (XVI, 22—XVII, 12. *)

(11—14.) ש (XV, 26. XVI, 1—14.)
נ (* 21, III; IV. 22, I. II.)

Tab. XXV.

(1—2.) ד (XXIV, 3—16.) ס (II, 23—26.) III, 1—5.)

(3—4. et IX. X. L. 5.) י (XVI, 1—7.)
ע (IX, 12—20.) י (XXV, 25—27.)
נ (11, VI—VIII. 12, V. VI.)

(5—6.) ע (aut n XVII, 20—26. XIX, 1—5.) ד (XXI, 25—XXII, 5. *)

(7—9. I—II.) ד (XVIII, 11.) ס (XXXII, 13—14.) י (VII, 4—5.) ש (XII, 7—9.) י (*)

(7—9, III—X.) ס (XXIX, 11—22.) ע
(VII, 5. *) נ (14, VI—VIII. 15, V. VI.)
ד (XX, 25. *. XXI, 7. XXII, 6—8.)

(I, 10—13.) נ (*) ד (*) ז (XXVI, 14. 18.)

(10—13, II—IV.) ע (IX, 7—12.) י
(XXVI, 13. *)

(10—12. V—VIII.) ע (VII, 1—3. *)
י (XXVII, 23—28.)

(10—12. IX. X.) ש (XV, 1—3.) ד
(XXV, 20—24.) ע (*) ע (XXXV, 21—25.)

(14, 15.) י (XXVII, 16—22. XXVIII, 2—7.)
נ (*) ע (XXXV, 16—20.)

Tab. XXVI.

(1—2.) ע (*) ה (XII, 2—3. *) ד
(XV, 23—XVI, 9.) נ (26, III. IV. 27, I. II. 2, VIII. 3, V—VI.)

(3—4.) ד (XXIII—XXIV, 2. XXVIII, 19—20.) ע (VIII, 1—5.)

(5—11.) ש (XI, 3—18.) י (XXIII, 7—18.)
נ (25, IV. 24, I—II.) ע (XIX, 2—21.) י (XXIII, 15—24.)

(12, I—V.) נ (20, VI; VII. 21, V; VI.)
י (XXIV, 23—26. XXV, 1—2.) ע
(XXI, 9—10.) ש (XV, 5—7. *)

16 *

(15—14, I—IV.) ד (XXVI, 14—15.)
 ש (XV, 4.*) נ (22, VII. VIII. 23, V—VIII.)

(13—14, IV—VI.) נ (*) מ (IX, 21—23.) ד (XXVIII, 21—22.)

Tab. XXVII.

(1—2.) ד (XVIII, 18—XIX, 18. * Sub
 ח? (XVII, 6—16.) נ (2, VIII. 3, VI.)
 י (XXIV, 12—25.)

(3—5, I—VII.) ט (XX, 8—11.) י
 (VI, 26. VII, 1—3.) י (XXIV, 4—7.)

(3—5. VIII—X.) ש (*) נ (*) ד (*)
 27, XII.) מ (*) י (XXVIII, 18—21.)

(6—7.) י (XV, 10—12.) ח (XVII,
 4—5.) נ (* 2, VII.)

(8—9, I—VI.) י (XXIV, 2—7.) ש
 (XI, 25—26.)

(8—9, IX—X.) כ (XXXV, 25—26.)
 י (XXX, 9. *)

(10—11.) ד (XVII, 24—26. *) ט (XIX,
 26—XX, 7.) נ (2, V. VI.) ש (XII,
 1—2.)

(12.) ד (*) מ (*) י (XV, 17.)

Tab. XXVIII.

(1—5.) ש (XII, 1—4.) י (XXX, 26
 —27. aut ח XIII, 23—XIV, 9.) ד (XIV,
 22—XV, 6.) נ (* 22, III; IV. 23, I—IV.)

(6—12.) מרי (6, V. 11, III.) ד (XV, 12
 —22. XV, 10—21.) נ (24, III. IV.
 25, I; IV. 26, I; II.) ח (XIV, 10—15.)
 י (XXIII, 12—14; 20—27. XXIV, 1.)
 מ (VI, 12—13.) י (VI, 25. VII, 3. *)

(13—15.) ד (XXIII, 9—17.) ח (XVII,
 24. *) א (XIX, 15—17.) י XV, 13
 —16.)

Tab. XXIX.

(1—2.) ד (XXII, 19—20. *) ש (XIV,
 17—27.) מ (VII, 25—26. *) נ (25,
 VI—VIII. 21, VI.) י (XXV, 3—12.)

(3—5.) ד (XXII, 15—18. *) ב (II,
 1—17.) ט (XXX, 26. XXXI, 1—5.)
 נ (24, VIII. 25, V.)

(6—11, I—IV.) מ (VIII, 8—25.) ע
 (XXXVI, 4—16.) ח (XVII, 17—19.)
 י (XXIX, 10—18.)

(6—11, V—VIII.) מ (VIII, 6—7.) ע
 (XXXVI, 4—16.) ד (XXVI, 16—17.)

(6—11, IX—X.) ד (XXVIII, 11—17.
 XXVII, 2—5.) י (XXVI, 5—7.) נ
 (*) י (XXXI, 16—20.)

(12—15, I—IV.) י (XXV, 13—15. *)
 ד (XXIII, 17—21.) י (XXX, 1—3.)
 ש (XIV, 25—26.) י (VI, 6. VII, 9. *)
 נ (*) aut ח (XII, 5—8.)

(12—15, VI—VII.) מ (VIII, 8—10.)
 ח (XIV, 17—18.) ד (XXIV, 26—
 XXV, 1.)

(12—15, IX—X.) כ (XXXV, 22—24.)
 נ (*) א (II, 4—8.)

Tab. XXX.

(1—4, I—IX.) ד (XX, 25—XXI, 6.)
 מ (VI, 20—22.) י (*) נ (*) ש (*)
 XIV, 9.) י (XXVI, 21—XXVII, 9.)
 ב (I, 21—26.) י (XVI, 8—12.) י (*)

(5—8, I—II.) ד (*) א (XIX, 18—20.)
 י (XV, 20—22. XIV, 20—21.)

(5—6, II—X.) ד (XXVII, 10—20.)
 י (XXVIII, 8—17.)

(7—8, III—IX.) ד (XXV, 16—19. 26
 —XXVI, 3.) נ aut ח (XIII, 9—13.)
 ע (XXXV, 5—10.)

(9—12, I—III.) ♂ (* VII, 17—24.)
 ▢ (XVII, 20—23.) ▢ (II, 18—22.)

(9—12, IV—VI.) ♀ (XIV, 23—27.) ♂
 (7, VI—VIII. 8, V—VIII. 19, V. VIII.

(9—12, VII—X.) ♂ (*) ▢ (XXVI, 4—13.) ♀ (XXV, 17—20.)

Tab. XXXI.

(1—5.) ♂ (VII, 10—16.) ▢ (XII, 26—XIII, 8.) ♂ (16, VIII. 17, V—VII.)
 ▢ (XXII, 9—12.) ♀ (IV, 21—26. V, 1—3.) ♀ (XIV, 13—16.) ♀ (XXIV, 26. XXVI, 1—2. *) ♀ (VII, 6—8.) ▢ (XVII, 17—19.)

(6—7.) ♂ (VI, 23—26.) ▢ (* XXVIII, 7—8. 21—24.) ♀ (XXI, 11—13.) ♀ (XXXI, 13—15.) ♀ (XXV, 3—4.)

(8—9.) ♂ (IX, 3—6.) ♂ (12, VII—VIII. 13, V. VI.) ▢ (* XXVII, 9—10.) ♀ (XX, 18—22.) aut ▢ (XIX, 7—11.) ♀ (XXXIV, 24—26. XXXV, 1—5. 11—20.) ♀ (XXVII, 10—15.)

(10—12, I—V.) ▢ (*) ♀ (XVI, 15—20.)

(10—12, VI—X.) ♂ (VIII, 26—IX, 2.)
 ♂ (XIX, 22—26.) ♀ (*)

(13—14, I—II.) ▢ (*) ♂ (*)

(13—14, VI—X.) ♀ (XXXII, 1—5.) ▢ (XXVII, 21—25.)

Tab. XXXII.

(1—3, I—VII.) ♀ (*) ♀ (XXIX, 23—26. XXX, 1—4.) ▢ (XXXV, 15—21.)
 ▢ (XXI, 13—22.) ♀ (IV, 1—12.)

(1—3, VII—X.) ▢ (XVIII, 12—15. XXIII, 5—8.) ♂ (*)

(4—6, I—VI.) ▢ (XXV, 2—5. 2—6.)
 ♀ (XXIV, 19—25.) ▢ (XII, 9. *)

(4—6, VII—X.) ▢ (* XXII, 21—XXIII. 4.) ▢ (XIII, 19—22.)

(7—8, I—VI.) ♂ (*) ▢ (XVIII, 1—7.)

(7—8, VII—X.) ▢ (XIV, 12—15.) ♀ (XXIII, 26. XXIV. 1—3.) ♂ (VI, 16—19.) ♀ (XXIV, 8. *)

(9—10, I—V.) ♀ (XXXI, 22—26.) ▢ (XXVII, 6—9.) ♂ (*)

(9—10, VI—X.) ♀ (XXVI, 8—12.) ▢ (XXVII, 26—XXVIII, 3.) ♀ (XXXI, 16—20.)

(11—13, I—III.) ♀ (*) ♀ (*)

(11—13, IV—V.) ♀ (*) ▢ (XXVIII, 4—6.)

(11—13, VI—X.) ▢ (XXI, 23—24.) ♀ (IV, 13—20.) ♀ (* XXVIII, 26—XXIX, 2.)

Signa hieroglyphica et hieratica, quae in vocabulis praecedentibus habuimus, nolui constanter repetere his in tabulis, quod asterisco innui. Significat ergo *, formas literae sic notatae in antecedentibus quaerendas esse.

II. *Alphabetum comparatiuum atque in classes dispositum.*

Tab. XXXVI. Sect. I.

Iam resoluimus glossarium in elementa sua, quo facto apparet, partim quatenus signa hieroglyphica diuersa idem significant, partim quatenus literae hieraticae iis respondeant, partim denique quatenus demoticae literae potestate conueniant cum utroque genere. Facili negotio his e signis, quorum ad tria millia in Tab. XXXIII — XXXV. continentur, ea coguntur, quae figuris suis inter se sunt affinia. Primo colligantur hieroglyphica similia eiusdem potestatis, quae, quum variationes sint certae cuiusdam formae tamquam archetypi, totidem partes vnius classis constituunt. His adiungantur literae hieraticae, quae originem dederunt hieroglyphicis. Plerisque in verbis signa hieratica et hieroglyphica, quae sibi respondent, ita comparata sunt, ut utriusque necessitudo et congruentia primo obtutu eluceat. Sic oriuntur classes e literis hieraticis atque hieroglyphicis constantes, quarum partes adeo inter se cohaerent adeoque subtiliter inter se discedunt ornatu accedente, ut, quo alterum genus incipiat aut desinat, haud raro discerni non possit. Apparebit, non omnes formas hieraticas habere variationes suas hieroglyphicas, atque varias classes hieroglyphicas originem habere in vna hieratica litera. Quaeritur, quomodo hae classes disponendae sint. Inscriptio Rosettana, ut SPOHNIVS d. docuit, atque nos memorauimus (*Memoria SPOHN. p. 27.*), licet viginti quinque tantum constet, ad octingentas literas forma diuersas continet, ita ut cuiusuis literae multae sint figurae. Hae variationes, ut facillime perspicitur, non possunt nisi ab vna primaria et genuina forma pendere. Quum formae elegantiores magisque rotundae et leues oriri soleant e rudioribus minusque politis, singularum literarum formae genuinae quaerantur necesse est inter rudiores quasi antiquiores; atque in vniuersum ea literae cuiusdam forma prior reliquis putanda est, ex qua minutis lineolis aut detrahendis aut addendis aut flectendis reliquae variationes deduci possunt. Quod si quis fecerit, habebit literas, quae cum Phoeniciis omni fere numero conueniant. Literae enim Aegyptiacae non solum ordine et potestate cum Phoeniciis conueniunt, sed etiam figura. Itaque literarum demoticarum formae, quae proxime accedant ad Phoenicias, classes nostras hieraticas et hieroglyphicas ducere debent. Sequuntur reliquae eo ordine, quo variationes formae genuinae videntur deinceps ortae. Quod attinet leges harum variationum, non huius loci est, fusius hac de re disputare. Oriuntur variationes literae genuinae cuiusque praecipue nunc productione, nunc contractione linearum, quibus literae constant, nunc flexione, nunc erectione, particulae omissione, atque aliis negligentiae vel breuitatis rationibus. Iuxta literas demoticas posuimus hieraticas atque hieroglyphicas variationes primarias secundum affinitatem atque ornatum, quo inter se auctae discrepant, ita ut omnia fere hieroglyphica in Tab. XXXIII — XXXV. collecta hic in ordinem redacta appareant. Passim maius discrimen est inter bina hieroglyphica aut hieroglyphicorum classes; at noluimus, quamuis aliunde partes classesque nouas coniungentes et traducentes arcessere potuissemus, immiscere, quae in speciminibus nostris non contineantur neque huius libelli ope expendi possint. Non impeditum erit, huius tabulae et priorum vsu, quum alia scripta hieroglyphica legi possint, inter binas quasque classes classumque formas noua signa utut varia et culta inuenire, cui negotio literae hieraticae in Tab. XXXIII — XXXV. atque in antecedentibus speciminibus relictae inprimis inseruiant. Quod hieroglyphorum duplex genus constituimus, secuti sumus CLEMENTEM ALEXANDRINVM. Quum enim tradat (*Strom. L. V. c. 4.*), regum laudes scribi anaglyphicis; leue esse videtur discrimen inter anaglyphica signa et hieroglyphica. Anaglyphica appellauimus ea, in quibus lineae primariae, siue frequentius interruptae sint siue aliis obscuratae, difficilius a secundariis discernuntur. In-

scriptio enim Rosettana atque obeliscorum sublimitas regum laudes continent. Literae Phoeniciae sumtae sunt e palaeographia KOPPII, V. O., literae demoticae ex inscriptione Rosettana. Quorum loca secundum interpretationem SPOHNIANAM haec sunt: (N) 22, 22. col. 16, 27. 25, 10. 6, 1; 13. 5, 23. 30, 35. 22, 25. 25, 18. 1, 31. 7, 16. 28, 24. 5, 6. al. (B) 24, 21. 8, 4. 6, 12. 22, 28. 13, 11. 29, 25. 5, 7. 24. al. (G) 32, 22. 28, 38. (r) 6, 28. 32, 10. (H) 29, 35. 15, 14. 13, 19. 24, 24. 15, 14. 32, 15. al. (I) 30, 30. 7, 27. al. (O) 15, 31. 20, 2. (K) 15, 12. 24, 28. 17, 24. 11, 19. 22, 19. 20, 8. al. (U) 31, 27. 25, 22. 28, 22. 21, 26. 6, 28. 26, 5. 10, 10. al. (Y) 22, 52. 7, 22. 27, 16. 20, 21. 13, 34. 18, 33. 6, 4. 20, 36. 16, 8. 19, 17. 4, 13. 27, 29. 32, 3. 6, 22. 5, 27. 7, 17. 22, 26. 6, 33. 19, 27. 8, 3. 1, 29. 9, 23. al. (C) 26, 28. 6, 8; 35. 26, 27. 24, 36. 5, 17. al. (L) 3, 16. 19, 4. (M) 9, 16. 12, 15. 13, 14. 10, 26. 23, 34. 32, 23. 13, 14. 11, 25. 15, 26. 12, 2. 14, 10; 27. 27, 28. 12, 15. 27, 9. 19, 19. al. (J) 1, 12. 29, 10. 7, 33. 18, 34. 23, 8. 13, 17. 18, 31. 2, 31. 29, 32. 32, 29. 30, 35. 17, 6. 29, 33. 2, 31. 12, 2. 23, 29. 32, 29. 10, 26. 32, 3. 7, 16. 20, 26. 5, 28. 23, 34. al. (D) 6, 22; 31. 24, 27. 29, 32. 24, 22. 5, 23. al. (P) 6, 22. 10, 17. al. (S) 16, 21. 14, 9. 29, 36. 5, 28. 15, 11. 19, 1; 33. al. (X) 7, 33. 30, 12. 5, 15. 16, 18. al. (Q) 27, 17. 25, 26. al. (R) 23, 39. 2, 10. 29, 32. 18, 7. 10, 6. 25, 1. al. (W) 29, 7. 25, 16. 28, 5. 4, 17. 26, 18. 14, 29. 2, 31. 16, 29. 29, 6. 17, 28. 29, 8. 3, 23. 7, 31. 5, 29. 17, 7. 15, 6. 10, 18. al. (T) 11, 17. 32, 10. 6, 28. al. (A) 31, 17. 18, 36. 30, 29. al. (O) 5, 15; 5. 8, 20. 15, 24. 22, 19. 28, 17. 16, 29. 11, 52. al. (Q) 11, 19. 2, 16. 31, 29. al. Nonnullas literas e papyris arcessiimus, ut η demoticum classis I. speciem I., ο classis V. spec. II., in quibus hae formae frequentissimae sunt. Literis Δ, O et Ϛ literae Phoeniciae accesserunt, quod inde prodierunt haec signa. Literarum α, γ et ϖ pauca adhuc exempla reperi, quum mature exoleuisse videantur. Chamici enim, ut inscriptio Rosettana docuit, pro ipso Graeco δ et γ usurpant υ et ϛ. Hinc Copti quoque, missis suis literis genuinis, Δ et ϖ nusquam, Γ rarissime adhibuerunt.

III. *Alphabetum ambiguum.* Tab. XXXVI. Sect. II. Tab. XXXV. Col. XXVII—XXXVII.

Quum scripta demotica et hieratica ita comparata sint, ut, quod facile ex inscriptione Rosettana cognoscitur, variae potestatis literae sibi similes sint atque iisdem lineis constare videantur; non mirum est, idem observari in scriptis, quae ab illis pendent, hieroglyphicis. Hieroglyphica enim singula haud raro cum aliarum literarum lineamentis conveniunt. Sed in his cautio quaedam est. Observavi enim, hieroglyphicas aequae atque demoticas et hieraticas literas eas potissimum inter se confundi, quibus soni affinitas intercedit, ut ο, γ, α, ω, υ et η, vocales o et u, a, e et i. Quam ob rem in utramque partem disputari potest. Si sumis, vocabulorum pronunciationem accurate servatam fuisse ab Aegyptiis, augetur numerus signorum ambiguum; sin neges, vnam imaginem tot sonos significare potuisse, credendum, scribas dialectorum varietatem ante oculos habuisse aut veram vocabulorum enunciationem obscurare voluisse. De qua causa mox accuratius iudicare licebit. Hoc saltem concedendum, omnem antiquitatem verborum sonos praecipue spectasse in scribendo, atque consentaneum videri, quemvis scriptorem suam linguae patriae pronunciationem significasse. Quam ob rem priorem sententiam in his tabulis componendis praetulimus. Ad hieroglyphica ambigua primo pertinent symphonica, quorum praecipua exstant Tab. XXXV. Col. XXVII—XXXIV. et XXXV—XXXVII, 1—10. Quum enim de his signis bina, terna, aut plura vnam literam significant, singula vero aliarum

literarum speciem referant; lectio scriptorum hieroglyphicorum sine interiore symphonicorum notitia fluctuat, vel nulla est. Deinde hieroglyphica composita quoque, quorum nonnulla continentur Tab. XXXV. Col. XXXV. seq. 11 — 26., ambiguitatem habent, quum figuras affectant simplicium. In primis notanda est ea coniunctio hieroglyphica duarum literarum hieraticarum, qua prioris literae altera pars imagine singulari redditur, altera vero cum sequenti litera integra composita et ornata aliorum emphonicorum speciem praebet. Vid. Tab. XXXV. Col. XXXV. 13. seq. 𐩔𐩢. Denique hieroglyphica simplicia ambigua (Tab. XXXVI. Sect. II.) difficiliter explicantur. Duplex est horum solutio. Alia enim intelliguntur, quum referuntur ad hieroglyphica, quorum variationes sunt; aliis literae hieraticae lucem inferunt. Vtramque soluendi rationem adhibitam videbis. Apparet, imagines similes diuersas literas significare, partim quod literae hieraticae similes simili ratione ornatae sunt, partim quod genuina signorum positio mutata est, partim quod partes literarum siue symphonica neglecta sunt, partim quod hieroglyphica variando linearum congruentiam subierunt, qua in re versatur assimilatio. Has ob causas hieroglyphicis ambiguis addita sunt nunc hieroglyphica magis genuina atque symphonica neglecta, nunc literae hieraticae, quae illis originem dederunt. Lineae ornantes aut secundariae punctis significatae sunt. Ceterum ne aliquis abutatur hac tabula, magnopere caueat. Tria enim tenenda sunt. In vniuersum singula hieroglyphica vt singularum literarum symbola seruantur; rarius et quidem in verbis frequentioribus imagines ambiguae adhibentur. Deinde in scriptis hieroglyphicis legendis et aetatis et regionis ratio habenda est. Triplex enim illa Aegyptiorum scriptura variis in locis variisque temporibus variauit; imo quibus scriba suo calamo cestroue vtitur. Denique literae hieraticae pariter atque demoticae in vocabulis singulis ob cetera, quibus coniunguntur, signa plerumque aliquid proprii habent, quare, quum eadem proprietates seruetur scriptura hieroglyphica, manum absteineat ab hieroglyphica, qui hieraticae et demoticae interiori cognitione supersedere posse putauerit.

IV. *De varietate linearum in hieroglyphicis secundariarum.*

Tab. XXXVI. Sect. III.

Vidimus, a distinctione linearum primariarum et secundariarum in imaginibus hieroglyphicis imprimis pendere imaginum interpretationem siue pronuntiationem, quare non alienum est duo verba addere. Lineae secundariae, quum officium habeant animalia, membra, res fabriles eiusque generis alia describere, peruario modo ad literas hieraticas accedunt et coalescunt cum iis. Secundariae enim nunc rectae, nunc curuae, in aliis parallelae aut concentricae sunt primariis, in aliis secant, in aliis coniungunt, in aliis adhaerent, in aliis alio modo adhibentur. Singularis earum est potestas, vbi aut integram literam aut partem eius repetunt et adiungunt, ita vt figurae ab vtraque parte aequales existant. Perspicuitatis causa nonnulla hieroglyphica cum literis suis hieraticis composuimus Tab. XXXVI. Sect. III., qua in re ita versati sumus, vt lineas secundarias, quo facilius a primariis distinguantur, punctis describeremus. Cognitio enim linearum primariarum accuratior maxime requiritur ad elegantiorum scriptorum, vt obeliscorum, interpretationem, in quibus alterum linearum genus ab altero difficiliter discernitur.

I N D E X

RERVM PRAECIPVARVM ET SCRIPTORVM MEMORATORVM.

A.

Abenephii testimonia. p. 13. n. 36. p. 38. n. 104.
p. 41. n. 109.

Aegyptii literas demoticas ante signa hierat. et hierogl.
didicerunt. p. 11. n. 34.

Allegorica hierogl., interpretationem grammaticam et
symbolicam admittunt. p. 41., multis nationibus
communis. p. 41. n. 110. p. 42.

Ambigua hieroglyphica p. 23. caute statuenda p. 91.
Eorum genera p. 92., solutio ib. Tab. XXXVI.
Sect. II.

Ambiguitas literarum hieraticarum et demoticarum
vim in hierogl. habuit p. 92.

Ammianus Marc. p. 2. n. 3. p. 7. n. 17. p. 13. u. 36.

Anaglyphica speciem hieroglyphicorum significant
p. 90. Eorum notio p. 40. n. 108.

Antonius Diogenes. Vid. Porphy.

Aphonicorum indoles p. 38.

Apocope emph. vsitatio in vocabulis tritis et nomini-
bus p. 28. n. 77.

Apuleius p. 13. n. 36. p. 15. n. 40. p. 18. n. 46.

Aristotelis A. P. p. 44.

Armeniorum hieroglyphice similis Aegyptiacae p. 16. 41.

Assimilatio hierogl. p. 25.

B.

Baschmurica dialectus non adhibenda in lectione
hierogl. p. 10. n. 28.

Beck, Heb. Aussp. p. 29. n. 79.

Bekkeri Anecd. p. 44.

Βουστροφηδον scripta hierogl. p. 20. n. 50.

Brusii Voy. p. 17. n. 43.

C.

Cadet R. d. Pap. p. 8. n. 20. p. 47. n. 1.

Caillaud Voy. p. 16. n. 40.

Cassiodorus p. 12. n. 36.

Caylus Rec. d. ant. p. 8. n. 23. p. 20. n. 50.

Chamica lingua quomodo differat a Coptica p. 14.
n. 38.

Champollion j. Lett. à D. p. 9. n. 27. al. Précis. p. 6.
n. 15. p. 7. n. 18. p. 8. n. 20. p. 17. n. 23. p. 24.
n. 62. p. 43. p. 63. al.

Cicero N. D. p. 15. n. 40.

Classes hierogl., hierat., et demot. quomodo orian-
tur p. 90.

Clemens Al. p. 2. n. 3. p. 6. n. 14. p. 8. n. 20. p. 11.
n. 34. p. 12. n. 36. p. 18. n. 46. p. 30. n. 82.
p. 38. n. 104. p. 39. p. 40. n. 109. p. 41. n. 109.
p. 42. n. 110. p. 43. p. 46. p. 99. al. Quatenus
fide dignus p. 42. n. 110.

Comprehensio literarum hieraticarum p. 24.

Coniunctio symph. triplex. p. 36. Eorum catalogus.
Tab. XXXV. Col. XXVII—XXXIV. C. emphon.
p. 32. n. 86. Horum catalogus. Tab. XXXV.
Col. XXXV. seq. 11.

Consonae Aegyptiacae subinde vocales factae p. 31.
n. 83. Vid. Permutat.

Cosmas Indicopl. p. 12. n. 36.

Cyrrillus in Hos. p. 59. n. 7.

D.

Defectiua scriptura. Vid. Omissio.

Demoticae literae, numero XXV. p. 14. n. 36., prodierunt ex Hebraicis. p. 15. n. 40., similes factae imaginibus. p. 42. n. 110.

Denonii Voy. de N. p. 2. n. 3. 4.

Descriptio Aeg. m. p. 47. n. 1. p. 8. n. 20. al.

Diacriticae notae. p. 25.

Dialectus sacra. p. 13. n. 37. Vid. Lingua hier.

Diodorus Sic. p. 4. n. 9. p. 13. n. 36. p. 15. n. 40.

Dionysius Italic. p. 44.

Dionysius Th. p. 44.

Dispositio hierogl. varia p. 21. 22.

Distinctio linearum primariarum difficilis p. 92.

E.

Elegantiae vis in script. hierogl. p. 27. n. 73. p. 22. p. 33. n. 87.

Eleuatio hierogl. solemnus p. 22. n. 55.

Emphonica quid sint p. 25. n. 65.

Eusebii Praep. E. p. 13. n. 36. p. 15. n. 40. p. 31. n. 82.

Eustathius p. 12. n. 36.

Exempla hieroglyphica eiusdem textus p. 85. Ex. hieroglyphica et hieratica eiusdem textus ib. Tab. XXXVI. S. III.

Ezechiel. Vid. Ierem.

F.

Fabricii Bib. Gr. p. 1. n. 1. p. 11. n. 34. p. 47. n. 1.

Fontanae Pap. V. p. 85.

G.

Genera hieroglyphic. p. 18.

Gesenii Lehrgeb. d. H. Sp. p. 10. n. 29. p. 23. n. 57. Lex. 51. n. 83.

Graeci falsa edocti p. 42. n. 110.

Gradus hieroglyphices tres p. 20. n. 49.

H.

Hammer pap. Vien. p. 18. n. 44.

Hebraicae literae Chamicis conueniunt p. 14. n. 38.

Heliodori Aeth. p. 13. n. 36.

Heliopolis vnde dicta sit p. 59. n. 17.

Hermapion. Vid. Ammianus.

Hermetici libri superstites p. 47. n. 1.

Herodotus p. 12. n. 36. p. 15. n. 40. p. 21. n. 50.

Hieratica scriptura, non prodiit ex hieroglyphica. p. 11. n. 34. p. 16. n. 41., mere grammatica p. 3. n. 5. Vid. Spohn.

Hieraticae literae, variis imaginibus circumscribuntur. p. 16. n. 41., hieroglyphice diuelluntur p. 33., coniunguntur., p. 32. diuelluntur et coniunguntur. p. 36. Vid. Genera h.

Ἱερογλυφικά γραμματα quid significant p. 42. n. 110.

Hieroglyphica scriptura, non est mixta symbolis, complexionibus atque literis. p. 9. n. 25., prodiit calligraphia ex hieratica p. 16. Vid. Comprehensio.

Hieroglyphica lingua conuenit plerumque demoticae. p. 15. n. 39. Vid. Dialectus.

Hieroglyphica, sunt symbola literarum. p. 12. p. 17. n. 42., proxime hieraticarum p. 16., triplicis generis etsi coniuncta diuersis fibus inseruierunt. p. 42. (Vid. Emphonica, Symphonica, Aphonica.), plures sonos significant. p. 9. n. 24. (Vid. Ambigua.), nullam fere vim exhibuerunt in reliqua scribendi genera. p. 19. n. 46. Eorum potestas quomodo inuenienda. p. 85. interpretatio cur perierit p. 42. n. 110. Vid. Genera, Ordines, Sexus, Classes, Gradus.

Hieroglyphice, artificiosior euasit p. 18. n. 45. 46., speciem symbolices nacta p. 37. n. 101. p. 42. n. 110.

Hieronymi Quaest. Gen. p. 47. n. 5. p. 13. n. 37.

Homeriana significatio vocal. producend. p. 30. n. 81.

Horus Apollo p. 43. p. 2. 3.

I.

Iablonkii Op. p. 5. n. 10. p. 49. n. 17. Panth. p. 59. n. 7.

Iamblichius d. Myst. p. 13. n. 36.

Iconoprotophonesis non cadit in hieroglyphica p. 9.
 Ideologia fundamento caret p. 7.
 Ideologicae interpretationis specimen p. 63.
 Ieremiae c. 46; 25. quomodo intelligendum p. 49.
 n. 17.
 Initium versuum hierogl. duplex. p. 20.
 Inscriptio Ros. DCCC formas litt. continet. p. 90.
 Eius specimina p. 65. seq. E. locus parallelus gravissimus p. 67. n. 16.
 Iosephus c. Ap. p. 46.
 Irenaeus adv. Haer. p. 30. n. 82.
 Isis tres literas Aeg. inuenit p. 31. n. 82.
 יין quomodo pronunciandum p. 70. n. 9.

K.

Kircheri Hieroglyphica p. 2. n. 3. p. 7. n. 17. 19.
 p. 8. n. 20. p. 20. n. 50. p. 62. al.
 Kopp Bild. u. Schr. d. Vorz. p. 9. n. 26. p. 29. n. 79.
 p. 91.

L.

Leges variationum hierogl. p. 23. n. 76.
 Letronnii lit. p. 44.
 Lingua hieroglyph. non est idealis, Hebraica, mixta
 p. 4. sed Coptica antiqua p. 12.
 Lineae, hieraticae variantur hieroglyph. p. 20. n. 48.,
 hierogl. primariae distinguuntur. Tab. XXXVI.
 Sect. III. p. 19. n. 47.
 Literae Aegyptiacae, initio XXII p. 30. n. 82., varias
 mutationes subierunt p. 18. n. 45. Earum
 Aegyptiis parum vsitatae. p. 91. L. hieroglyphicae
 proprie nullae sunt p. 8.
 Ludolf. Gr. Aeth. p. 31. n. 83.

M.

Manetho ap. Sync. p. 12. n. 35.
 Metathesis emph. triplex p. 26. n. 70. seq.
 Mimetica hierogl. phonetica sunt p. 39. n. 107.
 Montefalconius. Vid. Manetho.

N.

Nahum. Vid. Ierem.
 Ν2 Graece pro Aeg. 112. p. 49. n. 17.
 Nomina hieroglyphica non literis constant p. 9.
 Numerus hieroglyphicorum ad 6000 p. 17. n. 43. 44.

O.

Oken. Isis p. 7. n. 18.
 Omissio symph. symphonica mutat in emphonica
 p. 37. Om. vocalium solemnitas p. 29.
 Ordines hieroglyphic. sex p. 18. n. 44.
 Ordo symph. turbatus p. 36. n. 95. seq.
 Originis Ep. ad R. p. 13. n. 36.

P.

Pahlin. Anal. p. 7. n. 18. Suppl. p. 37.
 Paronomasia hierogl. fallax p. 7.
 Partes hieroglyph., tres p. 19. n. 47., partim negliguntur p. 20. n. 48.
 Paulus Repert. p. 29. n. 79.
 Permutatio, vocalium p. 30. n. 82., consonarum
 p. 32. n. 84., symph. duplex p. 35.
 Perspectiva ars cur desideretur in delineationibus
 Aegyptiacis p. 42. n. 110.
 Peyron, Am. Unters. p. 14. n. 38.
 Pharaonis nomen integrum radicale p. 72. n. 22.
 Philo Vita Mos. p. 13. n. 36.
 Plato De leg. p. 13. n. 36. Phaed. p. 15. n. 40.
 Pluchii Hist. p. 2. n. 3.
 Plutarch. De daem. Socr. p. 18. n. 45. Symp. p. 30.
 n. 82. p. 44. De Is. p. 2. n. 3. p. 14. n. 38. p. 15.
 n. 40.
 Porphyrii V. Pyth. p. 43. seq. Vid. Eusebius.
 Positio, hierogl. p. 24. n. 62., emphon. varia p. 26.
 n. 67., symph. varia p. 35.
 Principium hieroglyphices p. 17. n. 42. P. alterum
 p. 22. 23.
 Pronunciatio hierogl. coniunctorum p. 32. n. 86.
 Πρωτα στοιχεία quid sint p. 45. p. 16. n. 41.

Q.

- Quadrata hieroglyphica p. 21. n. 51. 52.
 Quaestio hier. antiquissima et dignissima est p. 1.
 Quatremère Rech. p. 5, n. 10.
 S. Quintino Sull' uso scar. p. 4. n. 9. p. 20. n. 49.

R.

- Repetitio vocalium. Vid. Superflua sc.
 De Rossii Etymol. p. 5. n. 10. al.
 Ruffini Hist. Eccl. p. 13. n. 36.

S.

- Scarabaei, Zoeg. Niebuhr. Rigo. Kircher. p. 11. n. 33. p. 16. n. 41. p. 39. n. 106. Caylus p. 61. n. 1.
 Schroeder. Thesaur. p. 16. n. 41.
 Sectio symph. vbi locum habeat p. 37.
 Secundariae lineae in hierogl. variae p. 92.
 Segmentorum leges p. 38. n. 103.
 Sextus Emp. p. 44.
 Sexus hieroglyphic. p. 25. 33. 38. seq.
 Seyffarth. De pron. voc. Gr. p. 8. n. 22. al. De son. lit. Gr. p. 29. n. 79. p. 41. n. 109. p. 47. n. 4. al.
 Veb. d. Heb. Alph. p. 8. n. 20. p. 14. n. 38. al.
 Memor. Spohn, p. 3. n. 5. p. 18. n. 44. al. Bemerk. veb. Aeg. Pap. p. 8. n. 20. p. 41. n. 109. al.
 Sickler. Priestersp. p. 4. n. 7. p. 7. n. 18.
 Socratis Hist. Eccl. p. 13. n. 36.
 Spohnius viam ad hieroglyphica muniuit p. 3. n. 5.
 Spohnii Aegyptiaca p. 3. n. 5. p. 15. n. 39. p. 18. n. 44. p. 15. n. 39. p. 39. n. 106. p. 47. p. 60. n. 3. p. 65. al.

Superflua scriptura p. 30.

- Symbolica hieroglyphica, a reliquis diuersa p. 38. n. 104.; textus non exhibent sed picturas p. 39. n. 105.; Eorum interpretationis specimen p. 62.
 Symbolicismus hier. mimeticus non quadrat p. 5.
 Syncellus, Georg. p. 46. Vid. Manetho.
 Symphonica quid sint p. 33. n. 88. Eorum duplex genus ib. p. 34. catalogus. Tab. XXXV. Col. XXVII. seqq.
 Syncope hierogl. p. 29. n. 78.

T.

- Theodosius G. p. 44.
 Thouth quomodo promeruerit de literatura Aeg. p. 15. n. 40.
 Tropica hierogl. ad picturam pertinent p. 40. n. 109.
 Tychsen. Tentam. p. 29. n. 79.

V.

- Variationes, symphon. p. 34., emphon. p. 27. n. 74. 75. 76., literae demoticae cuiusdam quomodo orientantur p. 90.
 Varietas scripturae hierogl. p. 23. n. 58. 59.
 Vocales. Vid. Permut.

Y.

- Young. Account. p. 6. n. 16. p. 7. n. 18. p. 8. n. 20. al. Hieroglyph. p. 9. n. 27.

Z.

- Zoega De Ob. p. 1. n. 1. p. 2. n. 3. p. 15. n. 39. p. 16. n. 41. p. 17. n. 43. p. 20. n. 50. p. 39. n. 104. p. 45. p. 47. al. Catall. MSS, p. 47. al.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

Pag. 7, not. 17. id tantum significare volui, Hermapionem veram eius obelisci interpretationem exhibuisse, qui in honorem Ramassis exstructus fuit.

Pag. 18. not. 44. legas DCCC pro DCCCC. Vid. Memor. meam SPOHN. p. 27. Ibidem scribendum fuisset *viginti quinque* pro *quingenta quinque*, vt supra p. 14. not. 38. infra.

Pag. 25. §. 16. Tria hieroglyphicorum genera appellavi non emphona, symphona, aphona, sed emphonica, symphonica, aphonica, cum illa pertineant ad scripturam demoticam et hieraticam.

Pag. 47. Literas Hebraeorum finales constanter neglexi Aegyptiacarum gratia.

Pag. 65. not. 1. s. f. non articulus determinatiuus s, sed nota casus s significatur. Vid. p. 27. n. 72.

Tab. VII. 1. Col. 4. conieci secundum pap. Berolinensem deesse literas $\sigma\sigma$. Facilius expletur lacuna figura inauris et tribus punctis, vt supra. Vid. initium eiusdem columnae.

Tab. VII. 2. Col. 1. omissum est ω in $\text{f}\omega$. Vid. Tab. XXXVI. ω class. 13., spec. VI.

Tab. IX. VII. 2. adde symphon. γ lineolam, vt supra III. 2.

Tab. XI. L. IV. suppone inauris imaginem sub oris figura.

Tab. XII. L. V. adde lineam erectam post Ptolemaei nomen. Vid. Tab. XXXVI. κ . cl. 5. sp. VI.

Tab. XXXVI. Sect. III. Hymnus hieroglyphicus est ex pap. Cadet. Vid. Desc. de l'Eg. Ant. Vol. II. T. 72.

Liv. 137. Eiusdem hymni scriptio hieratica, vt lectionem exercere posses, addita est ex pap. Vien. Vid. Roul. d. P. p. FONTANA. Col. 7. Secundum verbum hieraticum deest in spec. hieroglyphico.

Errores reliquos vt ipse benigne corrigas observantissime rogamus.

















7





















17











































22











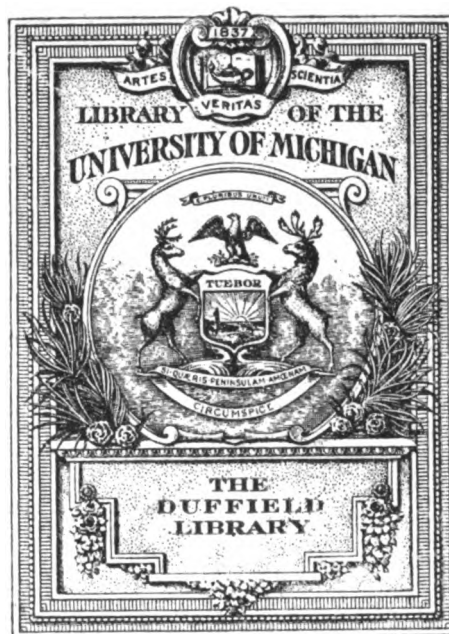






Handwritten mark

UNIVERSITY OF MICHIGAN
3 9015 02022 7842



THE GIFT OF
THE TAPPAN PRESBY-
TERIAN ASSOCIATION



C 3 9015 00346 664 9
University of Michigan - BUHR
Digitized by Google

